

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodnem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaosvojenih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEZAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

ČETRTEK, 12. SEPTEMBRA 1996

Večja skromnost ne bi škodila

VOJMR TAVCAR

Kako zagotoviti dodatna sredstva za ovrednotenje italijanske kulturne dediščine, za restavriranje umetnin in za promocijo tega, kar mnogi imajo za »pravi zaklad« Italije? Podpredsednik vlade Walter Veltroni in finančni minister Vincenzo Visco sta včeraj seznanila novinarje z možno rešitvijo. Italijani bodo lahko še enkrat v tednu poskusili srečo na loteriji, izkupicek pa naj bi bil namenjen finansiranju projektov za ohranitev in ovrednotenje kulturne dediščine. Loterija (projekt bo najbrž operativen v začetku prihodnjega leta) naj bi navrgla letno okoli 200 milijard lir zaslužka, ki bi ga v celoti namenili ohranitvi in ovrednotenju kulturne dediščine. Vlada pa upa tudi, da bo ta svež denar »prikladal« se drugega in da se bo s sovlaganji zasebnikov in evropskih ustanov dodatno pomnožil.

Ni prvič, da se vlada opredeli za loterijo za finansiranje pomembnih projektov. Pred nekaj leti je podobno potezo poskusil že tedanji premier Carlo Azeglio Ciampi, ki je omogočil loterijsko uspešnico »sprskaj in zmagaj«, da bi z izkupičkom finansiral projekte za zaposlovanje in strokovno izpopolnjevanje brezposelnih. Poskus s srečkami »sprskaj in zmagaj« se je obrestoval, zato sta tudi Veltroni in Visco pomislila, da bi izkoristila igralsko strast italijanskih državljanov in z izkupičkom ovrednotila kulturno dediščino.

Namen je nedvomno plemeniti in v sedanjih razmerah ni, da bi clovek preveč zbircen glede načinov, s katerim naj bi sredstva pridobili. Poleg tega bo ob sredah (to naj bi bil novi dan igre na srečo) vsak italijanski državljan vedel, da skuša omrežiti srečo, obenem pa prispeva za kulturo. Nobenega zgražanja torej, kvečjemu podpora pobudi ministrov Visca in Veltronija. Kljub temu pa so se zdele vendarle pretirane in odvečne triumfalistične izjave podpredsednika vlade in ministra za kulturo, ki je projekt prikazal kot dokaz, da sedanja vlada izpolnjuje svoje obveze in namerava, kot je obljubila, postaviti na kulturo kot enega odločilnih italijanskih resursov. Nekoliko večja skromnost in tudi sramozljivost ne bi bila v tem primeru odveč.

DANES
V OSPREDJU
Na 3. strani

Mrzlične priprave na shode na Padu

RIM - Severna liga se mrzlično pripravlja na nedeljske manifestacije na Padu, na katerih name-rava Bossijeva stranka proglasiti neodvisno severno državo Padanijo. Priprave potekajo tudi v Furlaniji-Juljski krajini, kjer »senatur« s svojimi pobudami ogroza obstoj deželnega odbora predsednika Sergio Cecottija.

Na nedeljske manifestacije se pripravljajo tudi Bossijevi nasprotniki, ki se zavzemajo za celovitost in nedeljivost Italije. Corriere della Sera je medtem proglasil bivšo predsednico Dezele Alessandro Guerro za »furlansko« Margaret Thatcher.

Pristasi tržaške Lige so včeraj dopoldne uprizorili novo protestno manifestacijo v pristaniscu.

Skupno načrtovanje Gorice in Nove Gorice

GORICA - Obcinski upravitelji Gorice in Nove Gorice so včeraj začeli z operativnim načrtovanjem sodelovanja po avdiciji pri komisiji Evropske unije za zunanje gospodarske odnose, ki je bila v Bruslju 3. septembra. Obcini želita koordinirati svoje delovanje na področju gospodarstva, upravljanja teritorija, kulture in turizma ter uvajati na ta področja informatiko, da bi bolje uskaljevali razvoj obeh obmejnih stvarnosti. Nacrt je bil delezen pozitivnih ocen evropske komisije, zato je bilo včerajšnje skupno zasedanje upraviteljev obeh mest na goriškem županstvu namenjeno konkretni-zaciji okvirnih smernic.

Na 9. strani

ŠOLA / HUD UDAREC OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

Črtali petino vseh stolic na slovenskih šolah v Gorici

Trst: na »klasični« trije dijaki v prvem razredu (ki pa ga ni!)

GORICA - Novo solsko leto se je na slovenskih visjih srednjih solah v Gorici včeraj začelo z novim tezkim udarcem. Solsko skrbništvo je crtalo več kot petino vseh profsorskih stolic na petih slovenskih solah. Vseh rednih stolic je bilo lani 49, po novem pa naj bi jih ostalo le se 38.

Vest je predstavnik solskega skrbništva sporočil na srečanju s sindikalnimi predstavniki. Utemeljil jo je s potrebo po splošnem krčenju izdatkov. Marsikaj pa predstavnikom Sindikata slovenske sole, ki so ze takoj izrazili ogorčen protest, ne gre v račun. Goriško solsko skrbništvo je namrec za slovenske sole krepko presešlo splosne standarde krčenja po italijanskih solah in slo preko najrestriktivnejših predpisov. Na zahtevo sindikata po pojasnitvah so bili odgovori nejasni in izmikajoci.

Ukinjanje stolic prinaša vrsto negativnih posledic tako za profesorje kot za delovanje sol. Manj stolic pomeni v perspektivi manj na-

tečajev, manj rednih profesorjev in vecje poseganje po supletih. Ob varovanju sindikalnih pravic solnikov se pojavlja tudi problem za delovanje sol.

Po oceni predsednice goriškega SSS Sonje Klanjscek je ta ukrep nevaren korak proti zapiranju slovenskih sol, zato bo sindikat nastopil z vso potrebno odločnostjo, da se razcisti, kdo in zakaj je sploh odločil tolikšno krčenje in da se zopet vzpostavijo ukinjene stolice.

Na 8. strani

V Trstu polemike o bližnjih upravnih volitvah

TRST - Na Trzaskem prihaja ze do prvih precej glasnih polemik o jesenskih pokrajinskih in miljskih volitvah, ki bodo konec novembra. Kamen spora je predlog senatorja desnice Camberja za predvolilno »pogajalno mizo« med Kartelom svobosc in Oljko, kateri odločno nasprotuje Stranka komunistične prenovne.

Na 5. strani

Milan požrl grenko pilulo, Juve O.K.

MILAN - Prvi krog evropske nogometne lige prvakov se je za Milan začel z nepričakovanim porazom proti portugalskemu Portu. Pred domaćimi gledalci je italijanski prvak imel sicer premoc, toda obramba rdececrnih je bila tokrat luknjicasta kot svicarski sir, posledica tega pa je bila zmaga Porta s 3:2.

Drugi italijanski predstavnik Juventus, ki brani evropski klubski naslov, je bil uspesnejši, saj je doma z zadetkom Hrvata Alena Bokšica premagal Manchester United.

Na 16. strani

IRAK / PO IRAŠKEM NAPADU NA DVE LETALI

ZDA pripravljajo povračilno akcijo

WASHINGTON, BAGDAD - Irak je včeraj izstrelil dve raketi proti ameriskim lovskim letalom, ki sta patrolirali območje prepovedi letenja. Raketi sicer nista zadeli tarče, toda Washington je ze napovedal odločno reakcijo proti »iraskemu izzivanju«. Orambeni minister William Perry je dejal, da bo »Sadam kmalu razumel, da se ne salimo«. Dodal je, da lovski bombniki »stealth«, ki jih radarji ne uspejo zaznati, ze letijo proti Zalivu. ZDA pripravljajo povračilno akcijo, ni znano pa, kdaj bo do nje prišlo.

Na 11. strani

Ustavno sodišče podprlo Janšo

LJUBLJANA - Ustavno sodisce je včeraj presodilo pobudo Socialdemokratske stranke Slovenije, ki je namrec zahtevala presojo ustavnosti in zakonitosti 3. in 4. tocke odloka državnega zbora o razpisu zakonodajnega referendumu za volitve v državni zbor. Tretja točka odloka je za dan razpisa referendumu določila 90. dan po konstituiranju DZ, 4. točka pa za dan izvedbe referendumu prvo nedeljo po preteku 30 dni od dneva razpisa referendumu. Sodniki so 3. točko razveljavili, 4. točka pa po njihovem mnenju ni v neskladju z zakonom o referendumu in ljudski iniciativi in ustavo. Ustavno sodisce je državnemu zboru naložilo, da mora določiti nov dan razpisa referendumu v sedmih dneh po vrocitvi odločbe.

Na 14. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Prodi: Za vsako ceno v Evropo!

Premier je zatrdil, da vladin finančni zakon dovoljuje izpolnitev obvez, ki so bile sprejete v Maastrichtu, Confindustria pa je nasprotnega mnenja.

Stran 2

Loterija za zaščito kulturne dediščine

Vlada napoveduje movo loterijo z izkupičkom katere bodo finansirali projekte za ovrednotenje italijanske kulturne dediščine

Stran 2

Štandrež: priziv proti občini

Prebivalci Jeremitišca in lastniki zemljišč iz Standreža so vložili priziv zoper sklep goriške občine o razširitvi avtoporta.

Stran 8

Goriški sklad: nepravilnosti

Trinajst vidnih goriških politikov in gospodarstvenikov se bo moralo zagovarjati na sodiscu. Osumljeni so nepravilnosti pri dodeljevanju prispevkov iz Goriškega sklada.

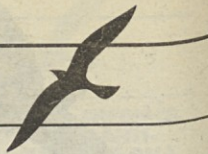
Stran 9

OZN proti jedrskim poskusom

Generalna skupščina OZN je izglasovala resolucijo o sprejemu splosne pogodbe o prepovedi jedrskih poskusov.

Stran 11

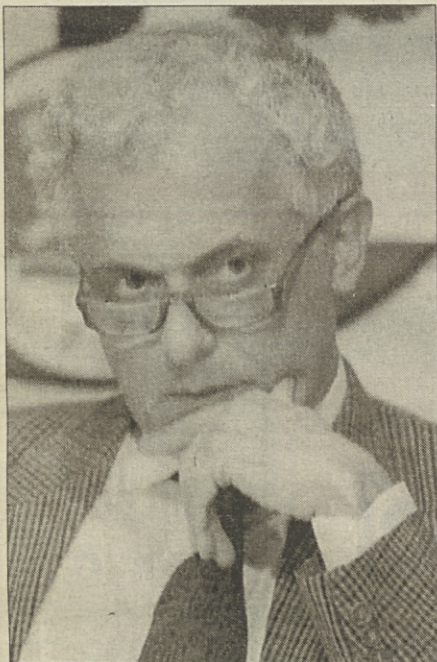
Na 5. strani

RIM / ZAMISEL VELTRONIIJA IN VISCA

Loterija za rešitev kulturne dediščine

Nova loterija naj bi navrgla 200 milijard lir letno, ki naj bi namenjene zaščitni umetnin

Finančni minister Vincenzo Visco

Podpredsednik vlade Walter Veltroni

RIM - Pred nekaj leti so dohodki loterije »spraskaj in zmagaj« sluzili za finansiranje projektov za omejevanje brezposelnosti, sedaj pa bi lahko igra na loto prispevala k rešitvi italijanske kulturne dediscine. Podpredsednik vlade Walter Veltroni in finančni minister Vincenzo Visco sta namrec včeraj napovedala, da bo v nekaj mesecih mogoce staviti na loto tudi ob sredah, izkupicek pa bo sluzil za finansiranje projektov za ovrdenotenje kulturne dediscine. Nova možnost igre na sreco naj bi navrgla okoli 200 milijard lir na leto, ki bodo dodatna sredstva za reševanje kulturne dediscine.

Podpredsednik vlade in minister za kulturo Veltroni je povedal, da je vlada zelo ponosna na ta nacrt, saj naj bi pobuda zagotovila ministrstvu za kulturne

dobrine znatno vec sredstev kot sedaj, ne da bi bremenilo drzavne blagajne. To pa naj bi omogocilo tudi oblikovanje novih delovnih mest.

Kot sta pojasnila Veltroni in njegov kolega v finančnem ministrstvu Visco bi nova sredstva lahko poglala mehanizem, ki bi pospesil tudi sovlaganja zasebnikov v projekte za ovrdenotenje kulturne dediscine. Dodatna možnost igre na loto naj bi postala konkretna s prihodnjim letom, ker so potrebni se nekateri izvršilni ministrski odloki. S prvimi sredstvi naj bi finansirali tiste projekte, ki so že v operativni fazi.

Veltroni je dodal, da si je vlada zastavila s tem ukrepom sedem ciljev: kulturna dediscina naj bi postala dostopnejša obiskovalcem; sredstva iz novega vira bodo sluzila za

finansiranje širokopoteznih projektov, namenjena pa naj bi bila vsem kulturnim dobrinam, tudi tistim, ki so v lasti krajevnih ustanov in cerkve; svez denar naj bi pospesil mehanizem sovlaganja, denar pa bo namenjen finansiranju projektov na celotnem drzavnem ozemlju. »Poleg tega pa bomo del sredstev namenili nakupu sodobne umetnosti, saj prav na tem italijanski muzejski sistem najbolj zaostaja«.

Veltroni je poudaril, da je pobuda pomembna in je zagotovil, da bo podprta z ustrezno reklamno kampanjo z lepaki tudi v muzejih. Visco pa je hotel predvsem podcrtati, da zamisel ne sodi v finančni zakon, vendar sodijo v okvir premisljene gospodarske strategije, ker »bodo sluzili za naložbe v kulturno dediscino, ki je nase naftno lezisce«.

ZDRAVSTVO / BOTULIZEM

Sprejeti so bili vsi potrebni preventivni ukrepi

RIM - Italijansko prebivalstvo lahko pomirimo glede nevarnosti zastrupitve z botulinom, ker so bili sprejeti vsi previdnostni ukrepi za umik mascarpona, ki je pod obtožbo za primere, ki so bili v prejšnjih dneh zabeleženi v srednji in južni Italiji. Tako je včeraj zatrdil Angelo Stacchini, ravnatelj laboratorija za hrano, ki deluje v okviru visjega zdravstvenega instituta. Stacchini je potrdil, da je odkritje toksina v mascarponu prvi zgodovinski dokazani primer botulina v neki vrsti sira. Vsekakor pa so v teku - je dodal - vse potrebne analize, da bi videli, kaj se je zgodilo. Dokler pa ne bodo znani rezultati analiz, ne bomo mogli povedati nic tocnega in vsaka hipoteza bo lahko pravilna, ali pa nato demantirana. Stacchini je se dodal, da je bil za vse primere zastrupitve z botulinom (nekaj destin letno v Italiji) kriv shranjeni mascarpon, predvsem na domovih. Klicno zmo botulina je namrec mogoce uniciti pri temperaturah od 130 do 150 stopinj, cesar pa ni moc doseci z vrenjem na kuhalniku.

Medtem pa je nespremenjeno zdravstveno stanje dveh oseb, ki so jih predvčerajšnjim zaradi domnevne zastrupitve sprejeli v bolnisnico v Foggii. Ministrstvo za zdravstvo pri vseh teh primerih pravi, da je splosno stanje pod nadzorom, zdruzenje uporabnikov Codacons pa je včeraj na rimski prokuri vložilo prijavo proti pristojnemu ministru Rosy Bindi zaradi neizpolnjevanja svojih dolznosti in sodelovanja pri nenamernem umoru.

MAMILA / POBUDA OBČINSKEGA SVETA

Izzivalen predlog iz Turina

Liberalizacija lahkih mamil in nadzorovano jemanje heroina?

RIM - Predlog, naj se ukine kazenski pregon zoper uzivalce lahkih mamil in naj se zasvojenim dovoli nadzorovano jemanje heroina, ki so ga predsinočnim v obliki resolucije izglasovali turinski občinski svetovalci DSL, SKP in Zelenih ter nekateri pripadniki Zavezništva za Turin, je po pričakovanju sprozil pravi plaz reakcij. Po videzu sodeč bi se dalo sklepati, da levica in dober del Oljke predlog podpira, desnica pa napada, vendar ni prav tako. Če izvzamemo ideološke prohibicioniste, ugotovimo, da je turinska skupščina dejansko zeleda sproziti široko debato in z njo pospesiti postopek za zakonsko rešitev enega najhujših problemov, ki bremenijo italijansko družbo.

Ministrica za socialno solidarnost Livia Turco, ki sama ne nasprotuje liberalizaciji, je posvarila, da na drugi

konferenci o mamilih, ki jo bo priredila vlada konec meseca v Neaplju, to vprašanje ne bo osrednje in da tudi sicer ne bo dovolila izroditve debate v ideoloski spopad med prohibicionisti in antiprohibicionisti.

Turinski predlog je seveda navdusil radikalce in Pannellove reformatorje, ki hocejo, da ga parlament brz osvoji, a raztogotil najvidnejše predstavnike desnosredinskega kartela, medtem ko Ljudska stranka zahteva razcisecenje pod Oljkinim okriljem. Kdor pa se neposredno bavi z zasvojenimi, meni drugace, ni ne za ne proti, ampak zeli samo to, da bi zgoc problematiko obravnavali poglobljeno, brez predsodkov, a tudi brez demagogije, kot sta dejala turinski duhovnik don Ciotti in nacionalni koordinator sprejemnih sredisc za mamilase Vinicio Albanesi.

RIM / CONFINDUSTRIA KRITIČNA

Prodi: Finančni zakon nam jamči vstop v Evropo

Industriji zahtevajo dodatne ukrepe - Davek IRPEF »lažji«?

RIM - Cetrtega oktobra se bo zacela v poslanski zbornici 45-dnevna »maratona« za odobritev finančnega zakona, drzavnega praracuna in z njima povezanih zakonskih osnutkov. To je sklenila včeraj konferenca nacelnikov skupin.

Delo poslancev ne bo lahko, saj se okrog finančne listine neprestano brusijo kopja. Ce je predsednik Fiata Romiti o včerajšnjem sestanku s podpredsednikom vlade Veltroni zatrdil, da je potekal »dobro«, in novinarjem zanikal, da bi bil v Cernobbii kritiziral Prodijevo ekipo, pa je nov napad na Oljkino izvršno oblast prisel iz vrst Confindustrie. Njeni analitiki zatrjujejo, da vladni ukrepi za pridobitev 32.400 milijard lir ne bodo zadostovali, ce hoce Italija spostovati dogovor iz Maastrichta, saj bi tako zadolžitev drzavne uprave znasala se zmeraj 6,5% bruto domacega proizvoda, torej se enkrat toliko kot vele-va pot v Evropo (3%).

Confindustria na tej podlagi trdi, da bo spomladu potreben se en »manever« za 19.000 milijard lir in da vlada vsekakor ne bo pridobila nacrtovanih 21.000 milijard s klestenjem, ne da okrnila tudi stroške za socialno skrbstvo, zdravstvo in javne uslužben- ce.

Confindustrii je posredno odgovoril sam Prodi rekoc, da sta vstop v evropski denarni sistem in sanacija drzavnega deficita zivljenjskega pomena za Italijo in da je treba oba cilja doseci s skupnimi močmi vseh druzbenih komponent oziroma zlasti preko reforme javnih uprav in postopne uveljavitve federalizma. Ostrejsi je bil Larizza (UIL): »Pokojnin se ne bo nihce dotaknil,« je dejal in podprl usmeritev vlade.

Zakladni minister Ciampi je premiera dopolnil z razlago, da bo finančni zakon usmerjen predvsem v evropeizacijo problema zaposlovanja, ki ga bo mogoce resiti z znizanjem obrestnih mer, učinkovitim pregonom davčnih utaj in prodajo drzavne imovine.

Finančni minister Visco je potrdil, da bodo s finančnim zakonom preustrojili davek Irpef, kar bo zlasti v prid mnogoclanskih druzin.

NOVICE

Koristne informacije Karla Hassa o tonah ukradenega zlata

RIM - Med torkovim zaslišenjem naj bi Karl Hass posredoval koristne informacije, da bi lahko nasli, kar je ostalo od vseh tistih ton zlata, ki so ga nacisti na begu iz Italije odnesli iz Banke Italije. Hass naj bi tudi navedel ime neke osebe, ki jo Digos sedaj isce in ki bi lahko posredovala nadaljnje koristne informacije. Hass je skupno z drugimi Italijani in Nemci dolga leta iskal to zlato, ki naj bi bilo shranjeno v bunkerju v Franzensfestu v Gornjem Poadizju, njihovo iskanje pa je zaustavila preiskava sodnika Palermo iz Trenta. Sodnik Palermo je namrec preiskoval primer mednarodnega trgovanja z orožjem in mamili in se po preiskavi prepričal, da ukradeno zlato ni obticalo v bunkerju v Franzensfestu, ampak v gotovih svicarskih bankah.

Prepisovali ste nalogo? To ni prava prevara

RIM - Dragi dijaki, ne razburjajte se: cetudi vas je profesor zasacil med prepisovanjem maturitetne naloge (z razveljavitvijo naloge in izključitvijo od vseh drugih predmetov), se boste ob koncu izmazali, ker je ta greh navsezadnje »odpušljiv«. Dokončno oprostitev dijaka, ki je prepisoval med maturitetnim izpitom so sodniki drzavnega sveta že potrdili; drzavni svet je enkrat za vselej, z razsodbo št. 1183/96, zavrnil teze ministrstva za solstvo glede nekega dijaka iz Nocere Inferiore, ki so ga zasacili z listicem, s katerega je med izpitom prepisoval. Za to ocitno prepisovanje je izprasevalna komisija razveljavila pismeno nalogo iz matematike in izključila dijaka od ostalih izpitov. Dezelno upravno sodisce iz Kampanije pa je odredilo, da dijak ni zagresil nobene prave prevare, saj so ga zasacili, predno je pismeno nalogo oddal komisiji.

V Rimu preiskava o italijanskih pokojninah INPS v bivši Jugoslaviji

RIM - Rimski sodnik Giuseppe Pititto je včeraj zaslisal predsednika pokojninskega zavoda INPS Giannija Billio in glavnega ravnatelja zavoda Trizzino. Spraseval jih je o pokojninah, ki jih zavod INPS placuje drzavljanom nekdanje Jugoslavije. Pititto je uvedel preiskavo o italijanskih pokojninah avgusta, potem ko se je v Italiji ze spet razplamtela polemika o pobojih v Fojbah. Rimski sodnik zeli z njo ugotoviti, ali prejemajo pokojnino tudi ljudje, ki so vpleteni v njegovo preiskavo o fobjah.

Billia in Trizzino sta sodniku povedala, da prejema italijanske pokojnine priblizno 27 tisoč drzavljanov iz nek-

danje Jugoslavije, kar stane pokojninski zavod letno skupnih 180 milijard lir. Dodala pa sta, da zavod INPS placuje pokojnine tudi drugim nekdanjim italijanskim drzavljanom, ki zivijo sedaj v Argentini, Avstraliji, Kanadi in Zdruzenih drzavah, le-teh pa je mnogo vec kot prejemnikov pokojnin v nekdanji Jugoslaviji. Po neuradnih izracunih naj bi pokojnine, ki jih INPS placuje tujim drzavljanom, presegala vsoto 1.000 milijard lir. Pititto naj bi vodil preiskavo predvsem o pokojninah, ki jih prejema upokojenci, ki niso placevali pokojninskih prispevkov in so prejeli pokojnino le zato, ker so opravili vojski rok v Italiji.

PERUGIA / PROCES PECORELLI

Skesanec Mancini obtožuje Vitaloneja

PERUGIA - Bivsi senator in minister Claudio Vitalone, sicer eden od voditeljev nekdanje Andreottijeve struje, naj bi narocil umor novinarja Mina Pecorellija. To je včeraj povedal pred porotnim sodiscem v Perugii skesanec rimske tolpe »banda della Magliana«, ki je sodelovala pri Pecorellijeve umoru. Mancini je v odgovor na vprašanja to-

zilca Fausta Cardelle (na telefoto Apl) poudaril, da je bivsi senator narocil umor, ker je Pecorelli imel vrsto dokumentov o zadevi Moro, ki bi lahko bili nevarni Andreottijeji struji.

Vitalone je ostro reagiral na Mancinijeve obtožbe in dejal, da je »prica nesramno lagala. Upam, da bo naposled le imela pogum, da pove resnico«.

**DANES
V OSPREDJU**

Bossi, Liga in Padanija: V FJK že vsi nestrpno pričakujejo ponedeljek

VIDEM - Nedeljskih manifestacij za državo Padanijo na bregovih Pada se bo udeležilo tudi približno deset tisoč ligasov iz Furlanije-Juljske krajine. To je zelo optimistično predvidevanje furlanskega »staba« Bossijeve stranke, ki se že nekaj tednov mrzlično pripravlja na te pobude, čeprav se ni jasno, ali naša dežela sploh sodi v Padanijo, ali se bo vanjo vključila pozneje ali pa bo ohranila sedanjí pravni položaj avtonomne deželne enote v sklopu nove države. To vsekakor ni vazno, zatrjujejo voditelji furlanske Lige, pomembno je, da bo nedelja uspešna, o tem kaj se bo potem zgodilo pa bomo začeli razmišljati v ponedeljek, 16. septembra.

Na prvem mestu je seveda usoda deželnega odbora, ki je sad zavezništva med Ligo, Ljudsko stranko, DSL, zelenimi in nekaterimi manjšimi levosredinskimi komponentami. To je edini vsedržavni primer političnega sodelovanja Bossijeve stranke in Oljke, za nekatere pomemben politični laboratorij, ki je že obrodil dobre rezultate, za druge pa zelo negativna izkušnja, ki jo je treba čimprej končati, da ne bi povzročila se dodatne škoda. Odvisno pač od zornih kotov, v resnici pa nihče ne ve, kaj se bo pravzaprav zgodilo od ponedeljka dalje.

Predsednik deželnega vlade Sergio Cecotti, ki je ne glede na videz

zelo spreten in tudi previden politik, se je doslej izognil kakršni koli polemiki, ki bi kakorkoli postavila v nevarnost obstoj pisane večinske koalicije. Rekel je sicer, da načelno soglasja z nekaterimi Bossijevimi stališči, namesto odcepitve pa podpira resnični federalizem, v vsakem primeru pa sedanjo samostojno upravno vlogo Furlanije-Juljske krajine. Cecottija (če se ne bo v zadnjem trenutku premislil) bo Bossijeve gromke proglase poslušal po radiu in gledal

po televiziji.

Na Padu, vsaj tako pravijo, ne bo deželnih odborikov Severne lige, pač pa bodo tja sli mnogi deželni svetovalci in najbrž tudi vsi deželni parlamentarci. Tisti, začeni s predsednikom Cecottijem, ki ima s Padanijo kaj izgubiti, bodo torej v nedeljo ostali doma. Da so se li-gasi dobro naučili starega političnega žargona priča izjava načelnice deželne Lige Viviane Londero, ki je v nekem intervjuju povedala, da nasprotuje secesiji, da je federalizem v bistvu

ze zastarel in da je treba sedaj stremeti po neke vrste samoupravi dežel, pokrajin in občin...

Iz tega lahko sklepamo, da najbolj pametni in uravnovešeni voditelji Lige nočejo deželne krize, v katero jih lahko v danem trenutku prisili le Bossi, ki pa se o tem se ni odkrito izjasnil. To bo morda naredil v ponedeljek, odvisno pač od uspeha ali neuspeha nedeljskih shodov. V Cecottijevem odboru pa ne sedijo samo ligasi. Zelo pomembno besedo o usodi deželne koalicije bosta

imeli tudi Ljudska stranka in Demokratična stranka leve.

Obe komponenti Prodičevega zavezništva, ki v deželnem svetu ne obstaja se niti na papirju, sta za sedaj izbrali pot previdnega čakanja. Že pred tedni pa sta opozorili Ligo, da ne bosta pasivno in nemo sprejemali stališč v prid Padanije in odcepitve Severa, ki bi morebiti pršla iz vrst zastopnikov deželnega odbora. V politiki pa so groznje, kot vemo, včasih zelo relativne, tudi navidez nemogoči kompromisi

Pod naslov arhivski posnetek s seje deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine, v katerem vlada veliko pričakovanje, pa tudi zaskrbljenost zaradi tega, kar se lahko zgodi v nedeljo; spodaj pa odbornica za kulturo in predstavnica Severne lige Alessandra Guerra

Guerrova, deželna Thatcher?

MILAN - Alessandra, furlanska Liga ima svojo Margaret Thatcher. To je naslov članka, ki ga včerajšnji Corriere della Sera izpod peresa Gian Antonia Stelle posveča bivši predsednici Dezele in sedanji odbornici za kulturo, ki se zelo rada pojavlja v obcih. Guerrova ni povedala, če se bo v nedeljo odpravila na bregove Pada, novinarju pa je razkrila, da ne vidi nič slabega in predvsem nič nevarnega v secesiji, ki jo predlaga Bossi.

»Upam, da bo Rim s konkretnimi in učinkovitimi dejanji preprečil odcepitev Severa«, je izjavila odbornica, ki se čudi, da se ves povojni čas v Italiji ni nihče skandaliziral, ko so komunisti na festivalih Unità glasno in odkrito zahtevali revolucijo. Sedaj, ko liga zahteva Padanijo pa je izbruhnil pravi politični skandal...

Guerrova ne mara primerjav z Irene Pivetti in ji niso vse Bossijeve zelene srajce, ker sama nima rada provokacij ter ekcesov. Pravi, da je zadovoljna z mestom odbornika za kulturo, v resnici pa ni nikoli prebivala, da jo je na krmilu Dezele zamenjal somisljenik Sergio Cecotti.

Mlada in prikupna odbornica je odraz ene tolikih »dus«, v katere se deli deželna Severna liga. Ne gre samo za velike zemljepisne razlike (trenja med Vidmom, Trstom in Gorico so na dnevnem redu), ampak za zelo različno pojmovanje politične vloge Bossijeve stranke in njenega delovanja v institucijah.

Nekateri namrec zagovarjajo Ligo kot vladno silo, drugi kot opozicijsko stranko, spet tretji pa kot vmesno pot. Tudi o tem pa na koncu, kot vedno, odloča le Umberto Bossi.

OB KONCU TEDNA / MNOGO ALTERNATIVNIH MANIFESTACIJ

Scalfaro gleda na secesijo Padanije z »vedro resnostjo«

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro gleda na skorajšnje manifestacije Severne lige o osvobajanju Padanije z »vedro resnostjo«. Tako je izjavil novinarjem med njegovim obiskom pri predsedniku švicarske konfederacije Jeanom Pascalom Delamurazom v Bernu. Novinarji so ga hoteli izzvati, če naj pove, ali gre jemati ligaske prireditve na bregovih Pada kot folklorne akcije ali pa kot nevarnost, a Scalfaro ni nasedel. Spomnil je le, da bi lahko parlamentarna komisija za institucionalne reforme upoštevala švicarske izkušnje.

Ce bo Scalfaro gledal na Bossijevo padansko predstavo z »vedro resnostjo«, bo pa vlada »zelo toga in neupogljiva pri obrambi enotnosti države, ki predstavlja vrednoto za vse.« Tako je včeraj zatrdil predsednik vlade Romano Prodi.

O enotnosti Italije je spregovoril tudi minister za solstvo Luigi Berlinguer. Ob prvem dnevu pouka je obiskal solo v kraju Casalecchio di Reno, kjer je pred šestimi leti vojaško letalo tresilo v solsko poslopje in ubilo 12 solarjev. Berlinguer je poudaril, da je italijanska kultura nacionalna in ne deli Italijane,

pač pa jih združuje. Bossijev proglas o Padaniji prevevata sovraštvo in jeza. Italija mora vstopiti v Evropo združena, saj v skupnosti evropskih držav pomeni več kot majhne države, kakršni sta Belgija in Nizozemska. Če bi se delili v več držav, bi nas Nemčija kmalu kolonizirala, je opomnil in zaključil, da Pirandello in Manzoni nista bila avtorja iz juga in iz severa, pač pa pripadata veliki nacionalni kulturi.

Med drugimi političnimi posegi naj omenimo le najbolj ostrega: po mnenju obrambnega ministra Andreatte Bossi ni politični clovek, je le »nevroza«.

Medtem ko se Bossi in njegovi mrzlično pripravljajo na tridnevno manifestacijo, potekajo prav tako mrzlično tudi priprave na tako imenovane alternativne manifestacije, ki jih bodo priredili politični nasprotniki severne lige. V Piemontu so že objavili spored cele vrste takih pobud. Zeleni se bodo zbrali na bregovih Pada že jutri, mladinska sekcija Forze Italia bo pripravila informativno kampanjo. Posegel je tudi sam predsednik Dezele Piemont Enzo Ghigo, ki je prepovedal cementiranje plošče v parku ob reki Pad, na kateri naj bi

pristal Bossijev helikopter. Vodja Severne lige si bo moral poiskati drug prostor za pristanek. Z njim je polemiziral tudi predsednica Pokrajine Torino Mercedes Bresso. Po Bossijevem mnenju bi se moral Turin »bojevati proti Latincem«, Mercedes pa ga je spomnila, da se je Turin razvil prav iz rimskega vojaškega taborišča.

Med najbolj atraktivnimi alternativnimi pobudami gre vsekakor omeniti simbolični most, ki ga bodo Zeleni in studentje »zgradili« s pisanimi balončki nad Padom, da bi z njim pretrgali Bossijevo »živo verigo«, ki naj bi uklenila Pad. To bo Alexov most, saj ga bodo poimenovali po Alexu Langerju nekdanjem predsedniku Zelenih v evropskem parlamentu, ki je posvetil svoje življenje omikanemu sožitju in strpnosti, pri Piacenzi pa bodo most čez reko Pad prekrstili v »most bratstva«.

Ob Padu ne bo manjkalo manjka niti nekaj humorističnih domislic. Tako so uredniki satiricnega casopisa Cuore na tiskovni konferenci predstavili ustanovitve nove svobodne države Coriandole, ki naj bi jo sestavljale občine padanski zupani, ki niso podprli secesije.

»Akcija« Lige v tržaški luki le za občila in ceneno reklamo

TRST - Potem ko je Giancarlo Pagliarini pred nekaj dnevi skušal samovoljno ustanoviti »popolno prosto luko« sta včeraj dopoldne njegova somisljenika deželni svetovalec Paolo Polidori in občinska svetovalka Federica Seganti skušala prepričati uslužbenca Pristaniske ustanove vstop v neko skladišče. Bossijeva pristava sta bila mnenja, da uslužbenca luke nimajo pravice do kontrole skladišča, češ da je slednje sestavni del mednarodne proste luke.

Poskus je seveda spodletel in ga gre podobno kot Pagliarinijevo dejanje oceniti kot poceni medijsko reklamo v pričakovanju nedeljskih manifestacij za neodvisno Padanijo. Trzaska Liga pravi, da posluje pristanice po nezakonitih pravilih, saj mu država ne priznava pravnega položaja proste luke v skladu s pariskim sporazumom.

S tem v zvezi je gibanje »Nord libero« formalno zahtevalo izredno sejo mestne občinske skupščine. Zahtevo po izrednem zasedanju, na katerem naj bi tekla beseda tudi o upravni in politični avtonomiji Trsta, so podprli tudi nekateri svetovalci desničarskega Kartela svoboscin.

G L O S A

Južni Italijani niso Srbi, severni pa tudi ne Slovenci

JOZE PIRJEVEC

Predsednik italijanske republike Oscar Luigi Scalfaro je pred dobrim tednom na obisku v Benetkah dejal, da se vedno spomni, ko pogleda streho doževe palače, na Silvia Pellica in Pietra Maroncellija, ki da sta pod njo, v strasnih zaporih »I Piombi«, v prvi polovici prejšnjega stoletja dala življenje za celovito Italijo. Lapsus, ki si ga je predsednik privoščil (Pellico in Maroncelli sta bila v dozevem podstresju samo zaprta, pozneje pa preko ljubljanskega gradu prepejana v Spielberg na Moravskem, od koder sta se vrnila ziva), se bolj pa solska retorika njegovih besed sta vzbudila v italijanskem časopisju val dokaj posmehljivih komentarjev, meni pa so njegove besede priklicale v spomin raziskavo, ki sem jo skoraj pred tridesetimi leti posvetil Nikoli Tommaseu, čigar spomenik stoji na trgu nedaleč od bazilike sv. Marka. Tommaseo je bil eden najbolj inteligentnih, premočrtnih pa tudi skorbutičnih predstavnikov italijanskega Risorgimenta. Bil je eden redkih, ki je Italijo - vsaj od Rima navzgor - zares poznal in svojih zaslug ni nikoli vnovčil: odklonil je mesto v senatu in celo italijansko državljanstvo. Monarhična in združena Italija, kakor se je oblikovala v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, mu namreč sploh ni bila vsek, v prepričanju, da je demokratična federacija edina ureditev, ki lahko poveže v kolikor

toliko harmonično celoto vse raznolikosti Apeninskega polotoka.

Pod vplivom francoskega centralističnega zgleda te preproste rešnice, ki se je na primer tako dobro obnesla v Nemčiji, v Italiji dolgo ni nihče upošteval. Treba je bilo čakati na polpismenega Bossija, da jo je s svojo zdravo pametjo in naravnim političnim talentom povzdignil v osrednje vprašanje današnjega političnega trenutka, pri čemer ga je demagoška plat njegove narave zanesla tako daleč, da danes govori celo o secesiji Severne Italije od Južne. S tem je dregnil v pravo sršenje gnezdo ustaljenih miselnih navad in konkretnih volilnih interesov, ki italijanskemu političnemu razredu, pa naj gre za desnico, levo ali sredino, prepovedujejo, da bi se trezno soočal s tem problemom. Vse, kar je znal storiti, je to, da je skušal Bossija nevtralizirati z eksorcizmom posmeha,

pri tem pa popolnoma spregledal, v kolikšni meri je lombarski senator prevetrl zatohlost italijanskega političnega prostora. S svojo živo, ljudsko besedo in ostro mislijo je povsem izvotlil frazerstvo rimskih strankarskih primadon in zastavil nekaj bistvenih vprašanj, na katere zgleda nihče ne zna odgovoriti: kaj pomeni na primer solidarnost, na katero se sklicuje tudi milanski kardinal Martini kot na bistveno vrednoto političnega življenja? Ali so stiri milijoni pokojnin, ki so jih v času demokratizacije vladavine baje uživali lažni invalidi na Jugu, znak solidarnosti?

V italijanskem političnem dogajanju, ki tako spominja na jugoslovanskega proti koncu prejšnjega desetletja, najbolj preseneca dejstvo, da se ni razvilo v trezno debato o odnosih med dvema političnima in gospodarskima stvarnostima, ki sta si tako narazen. Kakor včeraj na primitivnem Balkanu je tudi v Italiji slišati samo kopico obtožb in protipostavitev, ki s pametno analizo konkretnega in zares perečega položaja nimajo nobene veze. Pri tem seveda se ni rečeno, da bo tudi Italija razpadla kot je Jugoslavija. Svoje poslušalce, ki mi ob predavanjih na temo jugoslovanske krize večkrat postavljajo to vprašanje, tolazim tudi z ugotovitvijo, da južni Italijani pač niso Srbi (severni pa tudi Slovenci ne).

KOROŠKA / ODNOS DO MANJŠINE

Ljudska stranka ostro vztraja pri omejevanju pravic

Glasovala bo proti postavitvi dodatnih dvojezičnih tabel

CELOVEC - V manjšinski politiki na Koroškem ni pričakovati bistvenega napredka. Zastopnik Ljudske stranke (ÖVP) v sosvetu za koroške Slovence pri Uradu zveznega kanclerja in poslanec v zveznem zboru Franz Richau je na včerajšnji tiskovni konferenci namreč poudaril, da njegova stranka pri reševanju manjšinskega vprašanja vztraja pri tristranskem paktu, torej pri najmanjšem skupnem imenovalcu, ki ga na Koroškem slej ko prej diktira Haiderjeva svobodnjaska stranka.

Richau je ob tem še poudaril, da oba člana Ljudske stranke na naslednji seji sosveta za koroške Slovence 17. septembra na Dunaju ne bosta podprla predloga Narodnega sveta koroških Slovencev, ki predvideva postavitev dodatnih 91 dvojezičnih krajevnih napisov in kazipotov na južnem Koroškem, prav tako ne predloga za razširitev veljavnostnega območja pri uradnem jeziku.

Konservativni politik je nadalje menil, da je manjšinska politika pristala na mrtvi točki, toda ne po krivdi večinskih strank, temveč po »zaslugi« obeh osrednjih slovenskih organizacij, ki da v bistvenih vprašanjih ne najdeta skupnega jezika oz enotnega stališča. Zahteve Narodne-

ga sveta po razširitvi veljavnostnega območja za raznovrstne manjšinske pravice pa je označil kot »radikalizacijo, ki ne koristi nikomur«.

Politik ÖVP je se napovedal, da na seji sosveta tudi ne bo glasoval za poseben režim na meji, ki bi pripadnikom slovenske manjšine na Koroškem zagotovil dodatne olajsave pri prestopu avstrijsko-slovenske meje.

Marjan Pipp se je ponesrečil

CELOVEC - Novi predsednik Centra avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) na Dunaju in podpredsednik sosveta za koroške Slovence pri Uradu zveznega kanclerja se je konec tedna na kmetiji svojih staršev hudo poškodoval. Pri delu je z roko prišel v nek kmetijski stroj in bil hudo ranjen. S helikopterjem so ga pripeljali v celovsko bolnišnico, kjer so ga takoj operirali in mu rešili močno poškodovano roko. Ali je zdravnikom uspelo rešiti tudi nadaljnjo funkcionalnost roke se bo pokazalo v naslednjih dneh in tednih. (I.L.)

Predstavniki PEN kluba danes v Benečiji

CEAD - Kakih stideset predstavnikov slovenskega PEN kluba bo danes obiskalo Benečijo. Pod vplivom predsednika Marka Kravosa si bodo ogledali nekaj kulturno-zgodovinskih znamenitosti teh krajev in se srečali s predstavniki beneske stvarnosti. V skupini je tudi nekaj vidnih imen slovenske ustvarjalnosti (Zlobec, Minatti, Taufer, Pavcek, Novak), ki so posebej izrazili željo, da bi prišli v Benečijo in se seznanili s kulturno rastjo teh krajev.

Predstavniki PEN kluba se bodo v jutranjih urah najprej zadržali v Cedadu, nato bodo obiskali dvojezični solski center in kasneje se nekateri druge kraje v Nadiskih dolinah. Z umetniško-zgodovinskega vidika bo srečanje vodil priznani umetnostni zgodovinar prof. Emilijan Cevc.

V Landarski jami bo priložnost, da bodo gostje iz Slovenije boljše spoznali benesko ustvarjalnost in številne pobude kulturnega značaja. S svojimi pesmi se bo predstavil Michele Obit, predstavniki videmskih kulturnih organizacij pa bodo orisali zdajšnji položaj Slovencev na Videmskem. (r.p.)

Za tržaškim še goriški protokol o soglasju

RIM - Država in Dežela bosta morda že kmalu sklenili programski sporazum za preporod gospodarstva v tržaški in goriški pokrajini, ki bo vseboval revidirani protokol o soglasju za Trzasko in podobni protokol za Gorisko. Tako bo mogoče čimprej začeti uresničevati razvojne pobude ter najnujnejšo prometno in drugo, zlasti telekomunikacijsko infrastrukturo.

Za to sta se domenila na včerajšnjem sestanku v Rimu deželni odbornik za prevoze Giorgio Mattassi in šef medministrskega odbora za zaposlovanje Gianfranco Borghini, potem ko sta preučila novo besedilo oziroma izvedljivost protokola za Trst in osnutek taksnega protokola za Gorico. Prihodnji teden bo Borghini sprožil ustrezne tehnične sestanke s strokovnjaki ministrstev za finance, zaklad, prevoze in javna dela (tudi z ministrom Antoniom Di Pietrom), tako da bo mogoče seznam javnih del, ki lahko že stečejo, vključiti v državni finančni zakon za leto 1997.

Borghini je izrazil mnenje, da bosta Država in Dežela podpisali tržaški protokol se ta mesec, goriškega pa kvečjemu teden pozneje, ravno zaradi tega pa bo treba zdaj takoj sklicati srečanja s pristojnimi krajevnimi upravitelji, gospodarskimi ustanovami ter socialnimi partnerji, to je s predstavniki sindikalnih in delodajalskih organizacij.

MANZANO / NA POBUDO KULTURNIH ORGANIZACIJ IN NM

Popoldan beneške ustvarjalnosti

Namenjen je bil Benečanom, ki živijo na industrijskem območju

MANZANO - Kulturne organizacije iz Benečije so ob sodelovanju tednika Novi Matajur prejšnjo nedeljo pripravile v Manzano srečanje, na katerega so povabile predvsem tiste Slovence, ki so se v zadnjih desetletjih izselili v furlansko industrijsko območje.

Zelja organizatorjev je

bila predvsem ta, da bi vzpostavili trdnje vezi z rojaki, ki so zaradi neprijetnih gospodarskih razmer zapustili rojstne vasi. Nedeljsko srečanje, ki se ga je udeležilo kakih petdeset oseb, je zaoralo ledino, saj doslej takih srečanj sploh ni bilo. Ceravno udeležba ni bila takšna, kakršno so si pričakovali organizato-

rji, velja vendarle pohvaliti pobudo. To so podčrtali tudi Benecani iz Manzana in okolice, ki so se udeležili nedeljskega popoldneva.

Prireditelji so sprejeli predloge tamkajšnjih rojakov in se že dogovorili, da bodo na tej poti nadaljevali in obogatili vsebino srečanja. Nedeljsko popoldne so uvedli mladi člani pevske skupine Beneske korenine, ljudski pripovednik Luciano Chiabudini pa se je tokrat izkazal kot carodej. Toplega sprejema so bili deležni člani Beneskega gledališča, ki so rojakom ponudili narečno komedijo Brune Dorbolò »Vsak minut je 'na palanka«. V pevskem sporedu so sodelovali se člani moškega pevskega zbora Matajur iz Klenj (ma fotografiji), ki ga je vodil Davide Klodić. Na družabnosti, ki je sledila, pa so se dolgo v noč slisali zvoki kitare in harmonike.

Rudi Pavšič

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. septembra 1996 in zapadlostjo 1. septembra 2003.

■ Znesek prvega kupona in naslednjih kuponov izplačljiv 1. marca in 1. septembra za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviškom premije 0,30 na semester, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno 7,98%.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne 13. septembra.

■ Obresti obveznic CCT se koristijo od 1. septembra; ob vplačilu (18. septembra) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznic bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

SOLSTVO / PRVI DAN POUKA

Višje srednje šole v pričakovanju suplentov

»Klasična« brez prvega razreda!

Slovenski višješolci so se včeraj nasmejani obrazov vmili v solske klopi. K Sv. Ivanu so se pripeljali z avtobusi, saj je dopoldanski dežek zaustavil njihove motorčke. Nekaj sto se jih je udeležilo solske mase v svetoivanski cerkvi, drugi so jih pričakali ali na trgu ali pred solskimi poslopji. Na hrbtu se niso nosili težkih nahrbtnikov z učbeniki in zvezki, saj je bil prvi dan dan pouka zanje takorekoč zgolj formalnost. Na vseh solah so sledili le dvema urama pouka: profesorji so jih seznanili z nadaljnjimi solskimi obveznostmi in z urnikom, ki pa bo verjetno se za kak teden nepopoln.

Tudi letos se namreč na višjih srednjih solah ponavlja cirkus z imenovanjem suplentov. Stevilna profesorska mesta so nezasedena, kar hromi redno delovanje na soli. Lani je ministrstvo izdalo okrognico, s katero je dovolilo imenovanje začasnih suplentov, kar je vsaj omililo težave. Letos se ministrstvo se ni oglasilo. Sole morajo zato počakati, da imenuje letne suplente solski skrbnik. Ker pa so na solskem skrbništvu ob začetku solskega leta vedno zaposleni z reševanjem cele vrste večjih ali manjših problemov, bo verjetno tudi letos obveljalo, da se bo redni pouk začel se sredi oktobra. Predhodna vpisovanja v februarju ali marcu, ki so jih uvedli pred nekaj leti prav z namenom, da bi na solskih skrbništvih že aprila vedeli, koliko razredov bo delovalo na solah septembra, se torej niso obnesla. Solska birokracija ga je torej tudi na tem polju polomila.

Za Ana Tino, Geio in Martina se je prvi dan pouka na višji srednji soli začel klavrno. Spomladi, ko so se obiskovali nižjo srednjo solo, so se odločili, da bodo nadaljevali solanje na klasičnem liceju Franceta Prešerna. Od 169 dijakov, kolikor jih je včeraj prvič prestopilo prag slovenskih višjih srednjih sol na Trzaskem, so bili edini trije, ki so izbrali klasični licej. In prav zaradi tako majhnega števila vpisov v 4. višjo gimnazijo - kot se uradno imenuje prvi razred klasičnega liceja - trzaski solski ni izdal dovoljenja za ustanovitev razreda.

Ana Tina, Geia in Martin so včeraj prisli malo pred 10. uro na solo na Vrdelski cesti. Medtem ko so se drugi dijaki porazdelili po posameznih razredih, so trije novinci obstali v pritlicju. Dekletoma sta stali ob strani mami. »Ce imamo pravico do solanja, bi nam morali zagotoviti razred, pa četudi bi se v njem solal en sam dijak,«

je prizadeto ugotavljala Geina mama Irena Volk. »Izbira otrok je treba spostovati in storiti vse, da se jim omogoči solanje, za katerega so se odločili, saj nam to zagotavljajo mednarodni sporazumi in pogodbe,« ji je pritrdjevala mama Ane Tine Majda Zelenjak. Martin je povedal,

da je izbral »klasično«, ker nudi globalno pripravo, pa tudi zato, ker ga zanima zgodovina umetnosti.

Po nekaj minutah cakanja so trojico vendarle povabili v zasilni razred v pritlicju, kjer bodo sledili pouku dijaki 5. višje gimnazije. Učilnica je res zasilna, saj nima niti omare

niti polic za solske pripomočke. Zidovi so goli, premična tabla majhna, en obesalnik pa bo ob zimi premalo za plašce desetih dijakov in dijakinj. Skratka: učilnica ni vredna takega imena.

»Na zalost nimam boljšega razreda,« je popoldne pojasnil ravnatelj Tomaz Simčič, ki je prebil dopoldne na trzaskem solskem skrbništvu prav z namenom, da bi si »poboril« sporni razred. Srečal se je z namestnikom skrbnika, odgovor pa je bil negativen. Popoldne se je sestel s prizadetimi starši, da bi skupno poiskali kaksno sprejemljivo rešitev. V resnici gre tudi v tem primeru za politično vprašanje, to je za uveljavljanje zascitnih norm za slovenske sole, o čemer bi morali sedaj spregovoriti nasi politični forumi.

POLITIKA / KRAJEVNE UPRAVE

Prve polemike o novembrskih volitvah v Miljah in na pokrajini

Na Trzaskem bodo najbrž 17. novembra (ali teden kasneje) pokrajinske volitve in volitve za obnove miljskega občinskega sveta. Obe upravi vodita vladna komisarija, v obeh primerih bosta volitve potekale v dveh krogih, tako da bo v prvem krogu izvoljen za predsednika Pokrajine oziroma miljskega župana le kandidat, ki bo dobil absolutno večino. V nasprotnem primeru bo potreben drugi krog dva tedna po prvem.

Konkretna priprava na volitve se se niso zacele, prislo pa je že do prvih polemik, zlasti potem, ko so nekateri predstavniki desnice (zacensi s senatorjem Camberjem) predlagali predvolilno »pogajalno omizje« med Kartelom svoboscin in Oljko. To zamisel podpira tajnica Ljudske stranke Dorogova, nanjo pa z veliko pozornostjo gleda tudi sekretar DSL Spadaro. Camber je za Milje celo namignil na možnost skupne liste med Kartelom in Oljko, za Pokrajino pa predvolilni sporazum, po katerem bi v novem odboru sedel tudi zastopnik porazene koalicije.

To možnost odločno zavrača Stranka komunistične prenove, ki bo v primeru kakršnega koli dogovora med levo sredino in delom desnice na pokrajinski volitvah nastopila s svojo listo. V tiskovni noti pokrajinsko vodstvo SKP izraza naklonjenost volilnemu in političnemu sporazumu med Oljko

in komunisti po vzoru zadnjih parlamentarnih volitev in že sedaj odklanja možnost kompromisov, ki bi le zbegali volilce. Od tod poziv koaliciji Oljke in predvsem DSL, naj ne nasedata na past, ki jo spretno nastavlja senator Camber.

Na volitve se počasi pripravljajo tudi v Miljah, kjer je situacija se bolj zapletena kot na pokrajinski ravni. Odstop župana Mila je namreč pustil za sabo zelo zastrupljeno in polemično vzdušje, ki močno pogojuje predvolilne razgovore. SKP pravi, da ne nasprotuje dogovoru z DSL in z Oljko, nasprotuje pa, da bi spet kandidirali svetovalci Hrasta in drugih levicarskih sil, ki so povzročili padec Milove uprave. DSL ocenjuje to kot nesprejemljivo politično izsiljevanje, tako da je skoraj gotovo, da se bosta SKP in DSL (miljska Oljka se politično se ni rodila) v prvem krogu predstavili s svojimi listama.

Razkolov in zdrh na levi bi se morala najbolj veseliti miljska desnica, ki pa je v resnici tudi sama notranje razklana. Sredinske komponente bivše KD se namreč tudi v Miljah, podobno kot na pokrajinski ravni, zavzemajo za osamitev Nacionalnega zavezništva. Poskus pa je zelo tvegan in obsojen na skorajšnji poraz, čeprav nanj z veliko simpatijo gledajo tudi nekateri miljski in trzaski krogi Ljudske stranke.

Od danes seminar za učitelje slovenščine

Od danes do sobote bo na osnovni soli Franceta Bevka na Opcinah seminar na temo: Smeri prenove slovenskega jezika, ki ga prireja Deželni zavod IRSAE v sodelovanju z Ministrstvom za solstvo in sport Republike Slovenije in je namenjen učiteljem slovenske osnovnih in nižjih srednjih sol. Tecaj je osnovan na praktičnem delu v didaktičnih delavnicah in na predavanjih priznanih strokovnjakov iz Slovenije, ki bodo posredovali udeležencem novejša spoznanja slovenistčne stroke, uporabna pri pouku materinske in na obvezni stopnji solanja. Program seminarja, ki ga bodo uradno

odprli ob 10.30, predvideva za danes predavanji prof. Marte Kocjan Barle (Novosti v slovenskem pravopisu) in prof. Mire Kramaric (Zanimivi primeri pristopov preverjanja znanja in odpravljanja pravopisnih napak), jutri bosta spregovorili mag. Martina Krizaj Ortar (Spoznavna in slovnična norma v neumetnostnem besedilu) in dr. Marja Bester (Pragmatična norma v besedilu), v soboto pa bosta na vrsti predavanji dr. Sonje Pecjak (Bralne strategije pri neumetnostnem besedilu) in dr. Igorja Sakside (Plastnost umetnostnega besedila: od zvoka do teme).

BOTULIZEM / V TRSTU IN DEŽELI

Preplah je odveč

V Trzaski pokrajini in v deželi nasploh ni razlogov za zaskrbljenost, ki so jo številni primeri botulizma povzročili v srednji in južni Italiji; v nasi deželi niso zabeležili nobenega primera zastrupitve z masecarponom in sladico tiramisu, ki jo izdelujejo iz njega. Tako so včeraj potrdili deželni zdravstveni organi, ki pozorno sledijo razvoju dogodkov in opozarjajo javnost na pravilno uporabo konfekcij masecarpona in sledice tiramisu.

Ne Slovensko deželno gospodarsko združenje in niti italijansko Združenje trgovcev na drobno nista od svojih članov - trgovcev do včerajšnjega dne prejeli nobenega opozorila o morebitnih pokvarjenih konfekcijah sira masecarpone in sladice tiramisu, potem ko so na jugu Italije v prejšnjih dneh odkrili že sedem obolelih za botulizmom.

Zastrupitev povzroci

posebna vrsta bacila Clostridium Botulinum, ki je nadvse odporen. Ne povzroca epidemij in se ne prenasa s cloveka na cloveka. Običajno prizadene manjše število tistih, ki so jedli isto zastrupljeno hrano, uničiti pa ga je mogoče s toploto. Zastrupitev z botulinskim strupom je lahko odkriti, saj se

Posvet o jamarstvu

Trzaska sekcija CAI Alpina delle Giulie in komisija za jamarstvo E. Boegan prirejata v soboto, 12. oktobra, v avditoriju Muzeja Revoltella, posvet o deželnem zakonu o jamarstvu, ki je star že 30 let in torej potrebuje popravkov. Posvet bo deželnega znacaja, udeležili pa se ga bodo tudi vsedrjavni strokovnjaki, med njimi predsednik Italijanskega speleološkega društva Badino in bivši predsednik CAI Priotto.

znacilni simptomi pojavijo že 36 ur po zaužitju: oboleli ima težave z dihanjem, ne more zvečiti, včasih pa se pojavi tudi vrtoglavica. Usta so suha, ker začne zmanjkovati sline. V nasprotju z drugimi infekcijami ne povzroči povišanja temperature. Smrtnost je izredno visoka, bolnik lahko umre že v dveh do petih dneh po izbruhu bolezni. Med doslej (sedmimi) obolelimi za botulizmom so vsi prej jedli masecarpone ali tiramisu.

Ministrstvo za zdravstvo je opozorilo, naj ljudje nikakor ne uživajo masecarpona z oznako podjetij Giglio, Val di Sole in Parmalat. Če pa je kdo omenjena živila v zadnjih treh dneh kljub vsemu jedel, zdaj pa čuti bolečine v trebuhu, naj nemudoma obišče zdravnika. Ljudje pa morajo biti zlasti pozorni na poskodovano ali napihnjeno embalazo skatlic z omenjenimi živila.

NA MEJNIH PREHODIH / USPEŠNI PREGLEDI

Finančni stražniki zaplenili tudi orožje

Pri treh tujih državljanih našli prav tolko pištol - Makedonec je imel več zlatih predmetov

Agenti finančne straže so v prvem tednu tega meseca na dveh mejnih prehodih med drugim zaplenili tudi tri pistole, trinajst zlatih predmetov, več steklenic z alkoholnimi pijacami ter sodstvu prijavili štiri tuje državljane, ki so omenjene predmete skušali vnesti v Italijo.

Tujce z orožjem so v treh različnih priloznostih ustavili na Pesku in pri Fernetičih. Pistole so bile uporabne, opremljene so bile s 86 naboji. Zlatnino (2 ogrlici, 3 zapestnice, 5 prstanov, 2 kovanca ter uhan) je pri sebi imel neki makedonski državljan s stalnim bivališčem v Italiji: prihajal je preko mejnega prehoda pri Bazovici. Alkoholne pijace pa je v avtomobilu imel neki hrvaški državljan z bivališčem v Franciji: ustavili so ga na Pesku. Tako orožje kot zlatnino in pijace so agenti zaplenili, odgovorne, ki so ostali na svobodi, pa prijavili sodniku.

»Čuden« padec iz 3. nadstropja

Ce je res, kar je povedala, je imela se precej sreče: padec iz 3. nadstropja ji ni bil usoden, okrevala bo v dveh mesecih. Za dogodek pa se zanima tudi policija, saj ni povsem

jasno, kaj se je pravzaprav pripetilo.

Včeraj zgodaj zjutraj je na dvorišču poslopja v Ul. della Guardia 42 poseglo osebje Rdečega križa, kateremu so priskocili na pomoč agenti s komisariata pri Sv. Soboti. Na tleh so našli 22-letno dekle, Luano Kerin iz Drevoreda Campi Elisi 32, ki je trdila, da je padla z okna v 3. nadstropju. Nesreča se ji je pripetila, ko je preko okna v kopalnici skušala priti v stanovanje Furia Raimonda, pri katerem je nasla zatocišče. Moski pa je pustil ključ v ključavnici, tako da jih ni mogla odkleniti. Zensko so odpeljali v katarinsko bolnišnico, kjer se bo na ortopedskem oddelku zdravila približno 60 dni.

Več aretacij

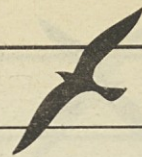
Agenti letečega oddelka trzaskе kvesture so prijeli in aretirali 40-letnega Marina Picca iz Ul. Machlig 22. Moski mora poravnati dolg s pravico, saj je bil zaradi nudenja pomoči obsojen na 5 mesecev in 10 dni zapora. Šest mesecev bo za resetkami ostal 45-letni Zagrebčan Ivan Peharec, ki ga je sodišče spoznalo za krivega kraje v obtežilnih okoliscinah. Peharca je prišla ze-

lezniška policija.

Pozirek piva pa bo verjetno precej drago stal 35-letnega Giorgia Annunziata (Ul. Santi 11), ki je poleg vsega povzročil še drugo škodo lastniku pekarnice v Ul. Cologna 22. Annunziato je namreč razbil sipo in vdrl v pekarno, nakar je mirno odšel s pločevinkama piva. Ob 5.15 so ga aretirali pod obtožbo kraje v obtežilnih okoliscinah. Kmalu so izsledili tudi osebo, ki ji je bilo namenjeno drugo pivo: 23-letnega Alfreda Treppiedija iz Ul. Prato 4 pa so »samo« prijavili sodstvu zaradi istega prekrška.

Zažgala zabojnik za smeti

Včeraj nekaj po polnoci sta si mladoletna Lorenzo S. (letnik 1980) in Daniele E. (letnik 1981) izmislila kaj neobčajno »zabavo«: v Ul. Settefontane, na vogalu z Ul. Revoltella, sta zažgala zabojnik za star papir, ki ga je ogenj povsem unčil. Škoda, ki sta jo povzročila, pa je bila se veliko večja, ker je ogenj poškodoval tudi avtomobil, ki je bil parkiran v blizini. Fanta je kmalu zatem prišla izvidnica letečega oddelka in ju zaradi namernega požara prijavila sodniku za mladoletne.

PO STEČAJU / VČERAJ SKUPŠČINA

Sindikat zahteva za 30 delavcev družbe Sodevea režim mobilnosti

Sindikat bo zahteval od stečajnega upravitelja, rimskega komercialista Domenica Condella, da nemudoma sproži postopek za vpis delavk in delavcev podjetja Sodevea v režim mobilnosti. To sta povedala tridesetim prizadetim uslužbencem drugi generalni tajnik CGIL Riccardo Devescovi in načelnik sindikata FAT-CISL Giorgio Clapiz na včerajšnji delavski skupščini.

Osebe podjetja, za katerega je rimsko sodišče pred kratkim odredilo stečaj, je že od marca brez plače, od začetka

julija pa na prisilnem dopustu, torej - drugače povedano - na cesti. Križo je povzročila nelikvidnost, te pa je po mnenju sindikalistov krivo lahko miselno upravljanje s finančnimi sredstvi, saj je podjetje poprej dobro poslovalo, tržnih težav sploh ni bilo.

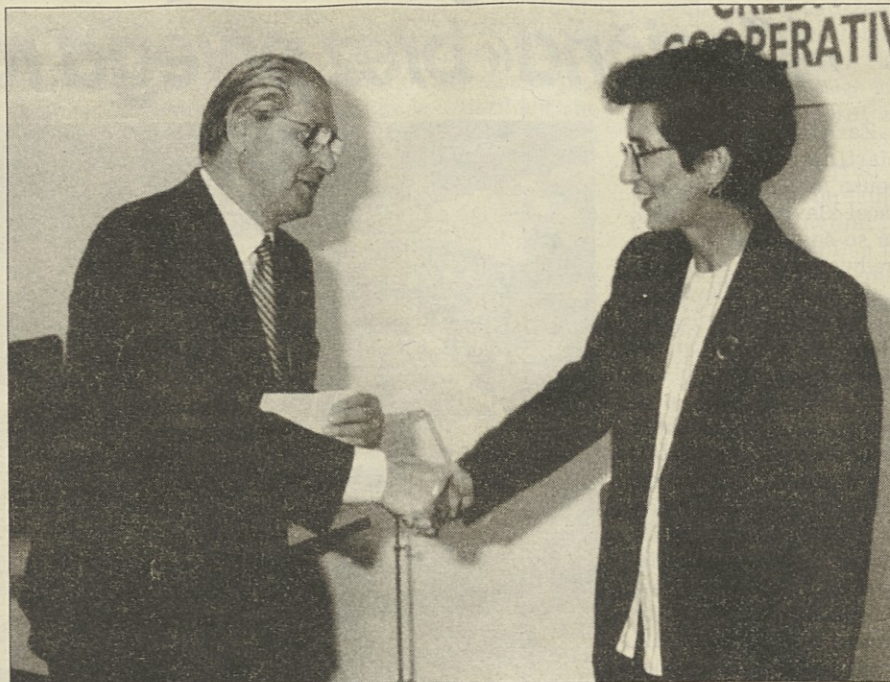
V bivsi hali tovarne Stock znotraj stare proste cone st. 28 in v Ul. Malaspina 34 znotraj industrijske cone so proizvajali, skladiščili in prodajali alkoholne pijače, sicer pretežno Rusiji in Ukrajini. Posli so se odvijali v brežcarinskem režimu, uslužbencev pa je bilo nekako deset več kot zdaj; približno četrtna se jih je polagoma odslovila, brz ko so uvideli, da nekaj ni v redu. Pri vsem tem je značilno, da se sam sindikat natanko ne ve, cigava last je Sodevea. Predsednik družbe je Pier Giovanni Pertot, pravni sedež je v Rimu, vendar brez telefona (!), nadzor pa naj bi imeli neki Svicarji. Vazno vlogo je vselej igral družbin pravni zastopnik odv. Francesco Alessandro Querci, ki ima pisarno v Miramar-skem dvorcu 309 in je bil velikokrat že omenjen v zvezi z dogajanjem v luki.

Med včerajšnjo skupščino na sedežu CI-dodala, da dolguje tovarna veliko milijard podjetjem, ki so delala zanj, a bodo ostala na cedilu. Z vsem tem je gibanje seznanilo tudi poslansko in senatno komisijo za industrijo.

OPČINE / LEP VEČER V PROSTORI H KRAŠKE BANKE

Skladu M. Čuk letošnja nagrada Dušana Černeta

Dragoceno delo v korist pomoči potrebne mladine

Izročitev Černetove nagrade predsednici Sklada Mitja Čuk (foto KROMA)

Sklad Dušana Černeta je bil organizator svečanosti v torek zvečer v razstavnici dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah. Svečanost je bila tokrat namenjena Skladu Mitja Čuk, ki je prejel letošnjo nagrado-priznanje za svoje delo v pomoč vsem tistim mladim, ki bi se sicer zaradi fizičnih ali psihičnih težav težko vključevali v normalno življenje.

Svečanost je lepo in smiselno vodil Sasa Martelanc, ki je povezoval nastope posameznih govornikov, kot tudi nastop harmonikarja Adama Selja, ki je svečanost zelo lepo zaključil.

»Ta večer je posvečen Skladu M. Čuk, pa tudi našemu bivšemu kolegi in prijatelju Dusanu Černetu, ki je umrl leta 1975; v njegov spomin pa smo z letom 1976 začeli deliti nagrade oziroma priznanja posameznikom, društvom in drugim zaslužnim ustanovam od Kanalske doline vse tja do našega območja, ki so imeli zasluge za obstoj in razvoj naših kulturnih in drugih dejavnosti.« je med drugim povedal Martelanc, ki je se navedel število dosedanjih nagradencev, ki jih je bilo s torkovim skupno 21. Zahvalil se je tudi banki za materialni prispevek k nagradi in za njeno pripravljenost, da da tej svečanosti na razpolago svojo razstavno dvorano.

Za njim so tako o pomenu Sklada Dušana Černeta, kot o tem, da je bil letošnje nagrade deležen prav Sklad Mitja Čuk, spregovorili dr. Drago Legisa in Zorko Harej, po prejemu nagrade pa je o delu Sklada obsirno spregovorila predsednica ustanove Stanka Čuk, ki ji je denarno nagrado, v ime-

nu banke, izročil Karlo Guštin.

Na listini, ki jo je Sklad prejel, je zapisano, da prejema le-ta nagrado in priznanje za strokovno in ljubeče delo, posvečeno posebno pozornosti potrebnim mladim ljudem naše skupnosti.

Stanka Čuk se je v imenu Sklada in vseh, ki v njem delajo, zahvalila za lepo priznanje, nanizala številne dejavnosti, od sodelovanja s solami in stari do mesečnika Skrat, pa delo Vzgojnozaposlitvenega središča na Colu in se številne druge dejavnosti, ki zajemajo informiranost javnosti o vzgojni problematiki, prirejanje koncertov, razstav, družabnih srečanj, predavanj, prireditev za otroke, organiziranje Zimskih iger, poletnih središč na Opčinah, pa na Proseku in se druge dejavnosti.

»Vse to terja veliko dela, pa tudi veliko stroškov, ki jih nas Sklad ne more kriti, kljub dobrodelnim prispevkom, če ne bo prejemal, in to pravočasno, podpore s strani odgovornih oblasti, pa tudi naših ustanov in organizacij.« je dejala Stanka Čuk.

Večer je, kot rečeno, zaključil nastop Adama Selja, ki je na ruski kromatični harmoniki precizno in doživeto izvedel Bachovo skladbo in nato se dva odlomka iz »Bolgarskih zvezkov«.

Selj je obiskoval našo glasbeno solo, sedaj pa je zaključil diplomu na konservatoriju v Pesaru, kjer ga čaka se profesorska diploma. Studira kompozicijo pri prof. Danielu Zanettovichu in se udeležuje tudi orgelskih seminarjev, ki jih vodi prof. Humbert Bergant. Neva Lukes

ŠKOF / LEPAKI ZELENIH

Dvojezična zahvala Bellomiju

Slovenski duhovnik Marino Qualizza med kandidati za naslednika

Po zidovih trzaskih ulic so se pred dnevi pojavili letaki v spomin na pokojnega trzaskega škofa Lorenza Bellomija (na sliki KROMA). Letake je izdala deželna skupina Zelenih in so dvojezični. Pod italijanskim napisom je tudi zahvala blaženemu graditelju miru v slovenscni. Res lep spomin na človeka, ki je spregovoril Trstu v italijanscni in tudi v slovenscni.

Medtem pa so se začela tudi ugibanja o tem, kdo bo Bellomijev naslednik. Včerajšnji Il Piccolo je objavil novico, da naj bi bil med najresnejšimi kandidati za novega trzaskega škofa slovenski duhovnik Marino Qualizza po rodu iz Sv. Lenarta v Beneski Sloveniji. Qualizza je predsednik videmskega visjega zavoda za verske znanosti in odgovorni urednik dvojezičnega katoliškega petnajstidnev-

nika Dom. Star je 56 let in ima po mnenju clankarja »vse kulturne in pastoralne značilnosti, da bi ga imenovali za škofa.« Sam je novinarju odgovoril, da gre le za govorice brez vsake uradne osnove.

Drug kandidat za no-

vega trzaskega škofa naj bi bil duhovnik iz pordeonske pokrajine Frilli. Pri imenovanju naj bi imel vplivno besedo beneski kardinal Cè, ki naj bi izjavil, da bo treba se počakati, predno bo Trst dobil Bellomijevega naslednika.

+

Dne 9. septembra nas je nepričakovano zapustil nas dragi

Antonio Poles

Pogreb bo jutri, petek, 13. septembra, ob 12. uri iz mrtvasnice v ul. Costalunga na Repentabor.

Zalostno vest sporočajo hci Norma, sin Livio s Franco, vnuki Barbara, Alessandro z Gabri in Luco, Massimiliano ter ostali sorodniki

Trst, 12. 9. 1996 (Pogrebno podjetje Zimolo)

+

Zapustila nas je naša draga

Angela Gruden Gordini

Pogreb bo jutri, 13. t.m., ob 12.30 iz bolnišnice v Trziču v nabrezinsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo sestri Anica in Slavka, vnuki, pravniki in ostali sorodniki

Nabrezina, 12. 9. 1996 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Zbogom teta.

Luigi, Lucia, Nicola in Valentina

Nabrezina 12. 9. 1996

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Viktorja Žerjala

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se od njega poslovili in na katerikoli način sočustvovali z nami. Posebna zahvala naj gre msgr. Stanku Zorku in družinskemu zdravniku dr. Renatu Stoklju.

Hci Cvetka, sinova Edi in Franko ter ostalo sorodstvo

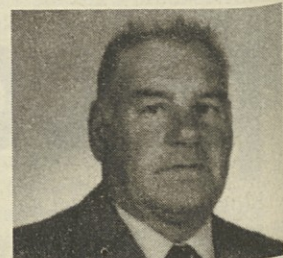
Trst, Gorica, 12. 9. 1996

+

Nepričakovano in tiho nas je zapustil nas ljubljeni moz, oce, brat, stric in svak

Ivo Pertot

(GOSPODICEV)

Pogreb bo v soboto, 14. t.m., ob 12.45 iz mrtvasnice v ulici Costalunga pred nabrezinsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo zena Anita, sinova Peter in Martin, brata Milos in Milko z družino, sestra Vanda ter ostali sorodniki

Sesljan, Nabrezina, Melbourne, 12. 9. 1996 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi dragega očeta izrekajo iskreno sozalne Petru in družini vsi od Koimpex-a

Ob smrti odbornika Ivota Pertota izreka družini iskreno sozalne

Srenja Nabrezina

Ob smrti dragega Ivota izreka svojem iskreno sozalne odbor

SD Sokol in KD I. Gruden

Dragi Anita, Peter, Martin. Ob kruti usodi, ki vam je za vselej iztrgala ljubega moza in očeta Ivota, vam globoko prizadeti izrekamo obcuteno sozalne. Dobri Ivo, pogresali te bomo, počivaj v miru.

Družini Floridan in Zavaddal

Ob boleči izgubi draga sosesa Ivota Pertot izrekajo prizadeti družini globoko sozalne: Turco, Fribl, Carmeli, Postogna, Rebula, Stefani. Pertot.

Ob izgubi draga očeta Ivota Pertot sočustvujejo z Anito, Petrom in Martinom

Maurica, Sidonia in Maja

Ob smrti draga Ivota Pertota izreka iskreno sozalne svojem sekciji VZPI-ANPI Devin -Nabrezina

SD Primorec izreka globoko sozalne Suzani in družini ob smrti očeta Darja

NOVICE

SDGZ vabi na Celjski sejem

V Celju bodo jutri otvorili 29. izvedbo Mednarodnega obrtnega sejma, ki je s svojimi preko 200.000 obiskovalci največja tovrstna prireditel v prostoru Alpe-Jadran. Sejma se bodo kot v preteklih letih tudi letos udeležila naša zamejska podjetja. Od 13. do 22. septembra bodo namreč svoje proizvode predstavile tvrdke Betonfer, Cremcaffè in Farco, članice SDGZ, ki bodo prisotne v standu trzasko Trgovinske zbornice.

Podjetniki, ki jih zanima ogled sejma, se lahko tudi letos obrnejo na Gospodarsko združenje, ki v sodelovanju z organizacijama obrtnikov Associazione degli Artigiani in CNA ter pokroviteljstvom Trgovinske zbornice organizira avtobusni izlet v Celje v sredo, 18. septembra, z odhodom z Oberdankovega trga ob 6.30 in Fernetičev ob 7. uri ter povratku v Trst v večernih urah.

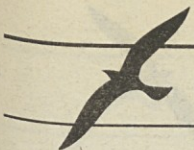
Interesenti naj se cimprej zglasijo v tajnistvu Združenja v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 362925 - 362949.

Ambasador Paname danes v Trstu

Ambasador Paname v Rimu Edgar E. Ameglio bo danes na kratkem obisku v Trstu, kjer se bo srečal s krajevnimi gospodarskimi krogi, obiskal pa bo tudi prefekta Moscatellija in župana Illyja. Diplomata spremlja generalni konzul Paname v »benetkah Nessler Arce.

Koncert na trgu pri Sv. Jakobu

Sentjakovski rajonski svet prireja danes na trgu pri Sv. Jakobu koncert Godbe Arcobaleno z začetkom ob 18. uri. Rajonski sveti so prejeli izrečna pooblastila, da podprejo ali priredijo manifestacije, namenjene prebivalcem rajona.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
12. septembra 1996

VID

Sonce vzide ob 6.40 in
zatone ob 19.21 - Dolžina
dneva 12.41 - Luna vzide
ob 6.04 in zatone ob
19.01.

Jutri, PETEK,
13. septembra 1996

JANEZ

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 19,2 stopinje, zračni
tlak 1017,1 mbar ustaljen,
veter 9 km na uro severo-
vzhodnik, vlaga 63-od-
stotna, v jutranjih urah je
padlo 7,6 mm dežja, nebo
oblačno, morje skoraj mir-
no, temperatura morja
21,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulia
Gregori, Federico Ruzzier,
Daniele Castronovo.

UMRLI SO: 90-letna
Bruna Geniram, 79-letni
Edoardo Pierini, 85-letni
Benedetto Lioi, 65-letni
Germano Angelini, 72-let-
ni Dante Coslovich, 96-
letna Giovanna Glavich,
63-letna Annamaria Dese-
nibus, 63-letni Renzo
Buzzi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 9.,
do SOBOTE, 14. septem-
bra 1996

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Trg Cavana 1 (tel.
300940), Barkovlje - Mira-
marsi drevored 117 (tel.
410928).

BOLJUNEC (tel.
228124) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Trg Cavana 1,
Barkovlje - Miramarski
drevored 117, Ul. Oriani
2.

BOLJUNEC (tel.
228124) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2 (tel.
764441).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka ob 8. do 13. ure.
- tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20.
ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 15.30,
17.45, 20.00, 22.15,
»Striptease« r. Andrew
Bergman, i. Demi Moore,
Burt Reynolds.

EXCELSIOR - 17.00,
18.45, 20.30, 22.45 »Ve-
sna va veloce«, r. Carlo
Mazzacurati.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.45, 18.30, 20.15,
22.00 »Dolly's Restaurant,
i. Liv Tyler.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.45, 20.00, 22.30
»The Rock«, i. Sean Con-
nery.

NAZIONALE 1 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15 »Qual-
cosa di personale«, i. Ro-
bert Redford.

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Il
rompicatole«, i. Jim Car-
rey, Mathew Broderick.

NAZIONALE 3 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Kil-
ler, il diario di un assassi-
no«, r. Oliver Stone.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Gio-
vani streghe«, r. Andrew
Fleming.

MIGNON - 16.00,
22.00 »Menù erotico al
sexy restaurant«, porn.
prepovedan mladini pod
18. letom.

CAPITOL - 17.30,
19.00, 20.30, 22.10 »Spia
e lascia spiare«, i. Leslie
Nielsen.

ALCIONE - 20.00,
22.10 »Poeti dall'inferno«
r. Agnieszka Holland, i.
Leonardo di Caprio, Da-
vid Thewlis.

LUMIERE - 20.15,
22.15 - »Hooligans«, r.
Philip Davis, i. Reece Din-
sdale, Richard Graham.

PRIREDITVE

KK CUBA 59 prireja
13., 14. in 15. t.m. v Zgo-
niku Praznik za Kubo.
Vsak večer bo koncert
(ples). Zbiranje igrač in
solskih potrebcin za ku-
banske otroke. V soboto
igra glasbena skupina
»Chuke«, v nedeljo pa an-
sambel »Positive man«, ki
bosta predvajali reggae
glasbo. Vabljeni.

SKD KRASNO POLJE -
Grocana prireja 9. RAZ-
STAVO SEJEM KMECKIH
PRIDELKOV: sobota, 14.
t.m., ob 17. uri odprtje
kioskov, od 20. ure dalje
ples s ansamblom Adria
kvintet; nedelja, 15. t.m.,
ob 10. uri odprtje kio-
skov, ob 10.30 okrogla
miza na temo kraskega
parka, ob 13. uri koncert
pihalnega orkestra Breg,
ob 16.30 kulturni pro-
gram z Vanko in Tonco,
ljudskimi pevci »Hruski
fantje« in godci na diato-
nične harmonike, ob 19.
uri ples s ansamblom
Kraski kvintet. Oba dni
bo odprta meja med
Grocana in Vrhpoljami.
Sodelujeta občini Dolina
ter Hrpelje-Kozina. Pokro-
viteljstvo Kraska gorska
skupnost.

POLETNI VECERI V
ZGONISKI OBCINI - KD
Rdeca zvezda pod pokro-
viteljstvom občine Zgonik
cavi v četrtek, 19. septem-
bra na koncert harmo-
niskarskega orkestra
Synthesis 4, ki bo v
Brisicah na Krzadi; v ne-
deljo, 29. septembra na
koncert vokalne skupine
Musica noster amor, ki bo
v Zgoniku v cerkvi sv.
Mihaela. Vljudno vablje-
ni!

LJUDSKI DOM V POD-
LONJERJU, Ul. Masaccio
24, vabi na praznik tiska
»Liberazione« in »Iskra«,
ki bo v soboto, 14. in v
nedeljo, 15. t.m. Sprego-
vorila bosta v italijanscni
Jacopo Venier in v slo-
venščini Sergij Lipovec.
Od 17. ure dalje bodo na
voljo glasba in odprti kio-
ski. Vabljeni... vabljeni.

OBVESTILA

DEKLISKI pevski zbor
Vesna začena novo sezo-
no v petek, 20.t.m. Dobi-
mo se ob 20.30 v domu A.
Sirk v Krizu. Vabljene
stare in nove pevke.

ZDRUŽENJE JANUAR-
NIKOV obvesca, da bo je-
senko srečanje v nedeljo,
15. t.m., na domačiji Pau-
lota in Dorine v Medji va-
si. Informacije V. Stopar
tel. 226283

SKD TABOR - Općine -
Prosjetni dom. Obiskoval-
ci likovnega tečaja se bo-
mo ponovno srečali v to-
rek, 17. septembra, ob 20.
uri.

SLOVENSKI DIJASKI
DOM - Srečko Kosovel v
Trstu nudi naslednje sto-
ritve: varstvo predsolskih
in osnovnosolskih otrok
(tudi ob sobotah), dnevno
in poldnevno bivanje
učencev in dijakov osnov-
nih, srednjih in viših sol,
pomoč pri učenju, pomoč
v premagovanju specific-

nih učnih težav v branju
in pisanju, pomoč druži-
nam v težavah, bivanje
univerzitetnih studentov,
rekreacijo, telovadbo.

Ravnateljstvo doma ob-
vesca, da je vpisovanje v
teku do zasedbe predvide-
nih mest. Podrobnejše
informacije lahko dobite
tudi po telefonu st.
573141 in na našem se-
dežu v ul. Ginnastica 72.

GLASBENA SOLA
Godbe na pihala Prosek, v
sodelovanju z Glasbeno
matico M. Kogoj iz Trsta
sprejema potrdila in nove
vpise za solsko leto 96/97
v torkih in petkih od
20.30 do 21. ure v Soscevi
hisi na Proseku.

SRENJSKI ODBOR IZ
BORSTA IN ZABREZCA
vabi vascane, da se ude-
ležijo prostovoljne delov-
ne akcije za popravilo
poljskih poti, ki bo v so-
boto, 14. t.m., ob 13. ure
dalje.

SPD PRIMOREC - TA-
BOR - Glasbeni svet skozi
petje (pevski zbor) in se
kaj - Avdicija in vpiso-
vanje prvih članov
otroškega zbora Primorec-
Tabor (iz 1., 2. in 3. razre-
da osnovnih sol) bo v sre-
do, 2. oktobra od 15. do
18. ure in v Ljudskem domu
v Trebčah. Za pojasnila
klicite zvečer Nidjo Sivitz
(tel. 212688) ali Vilmo
P a d o v a n - S c e k
(tel.215157).

MePZ PRIMOREC -
TABOR začena novo se-
zono jutri, 13. septembra,
ob 20.30. Stari in novi
pevci se dobimo v Pro-
svetnem domu na Opći-
nah, polni volje do dela in
zanimivih novih nacrto-
v.

SKLAD MITJA CUK
obvesca, da je od 17. sep-
tembra dalje vsak torek na
razpolago svetovalnica za
vzgojo in razvoj.

SKLAD M. CUK ob-
vesca, da se bo začel po-
poldanski dopolnilni
pouk in individualne le-
kcije za solsko leto
1996/97; informacije med
10. in 12. uro od pone-
deljka do petka.

SKLAD M. CUK ob-
vesca, da je na sedežu Sk-
lada dvakrat tedensko na
razpolago logopedinja;
informacije dobite vsak
dan v dopoldanskem ca-
su, razen ob sobotah.

SKLAD M. CUK ob-
vesca, da so pozabljeni
oblačila, ki so jih pustili
otroci v poletnem sre-
discu na Proseku in v po-
letnem središču na Opći-
nah v uradu na Narodni
ulici 126. Vse potrebne
informacije lahko dobite
na tel. 212289.

PIHALNI ORKESTER
BREG in Glasbena matica
prireja glasbeno solo za
pihala, trobila in tolkala.
Informacije in vpisovanje
vsak četrtek in na sedežu
v Dolini, tel. st. 228642 in
228333 od 20. ure dalje.

ODBOR ZA LOČENO
UPRAVLJANJE juserske-
ga premoženja - Prosek
obvesca vse upravitelje,
da na sedežu odbora
lahko predložijo prošnje
za odvažanje že posekanih
borovih dreves, od 19. do
20. ure, do vključno 20.
septembra. Odbor spreje-
ma tudi prošnje za sečnjo
in pobiranje suhih drv na
juserskih površinah.

OBCINA DOLINA v so-
delovanju z občino Hr-
pelje-Kozina organizira
14. in 15. t.m. v okviru
pobude »Odprta meja
1996« naslednje priredit-
ve: sobota, 14.t.m., ob 10.
uri srečanje predstavnikov
oblasti z obeh strani meje
v zelenem centru na Vr-
hoplju, ob 19.30 otvorenje
fotorazstave Maria Magaj-
ne v gledališču F. Prese-
ren v Boljuncu. Nedelja,
15. t.m., ob 10.30 bo v
Grocani okrogla miza o
novem deželnom zakonu
o parku in Krasu. Oba
dneva bodo od 9. do 19.
ure odprti prostemu
prehodu kmetijskih mejni
prehodi v Grocani, Dragi
in Botacu ter mejni
prehod II. kategorije na
Socerbu.

SKD BARKOVLJE in TPK SIRENA

vabita danes, 12. t. m., na sedež Sirene
na predstavitev nove zbirke pesmi v narečju

"ŠE DRUGE PAGRUNTANE
NA RISALNE MIZE"

ATILIJA KRALJA

Poleg avtorja bodo nastopili tudi mladi barkovljanski reci-
tatorji in mladi gojenci Glasbene matice M. Kogoj iz Trsta.

Avtorja bo predstavil dr. DANILO SEDMAK
Zacetek ob 20.30

KRUT obvesca, da se
začnejo 1. oktobra teden-
ske plavalne ure v termal-
nih bazenih v Strunjanu
in Gradežu. Vpisovanje in
informacije na sedežu
krožka od ponedeljka,
16.t.m. dalje, vsaki dan
razen sobote od 9. do 13.
ure in od 14.30 do 17.
ure; tel. 3720062 ali
360072.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA SOLA
GODBE NA PIHALA IZ
RICMANJ obvesca, da bo
INFORMATIVNI SESTA-
NEK za solsko leto
1996/97 jutri, 13. t.m., ob
18.30 na sedežu godbe v
Ricmanjih (Babna hisa).

DIDAKTICNO RAV-
NATELJSTVO PRI SV.
JAKOBU sporoča, da bo
pricetek pouka za vse sole
in vrtce dne, 16. t.m. s
sledicim urnikom: OS J.
Ribčić od 8.00 do
13.00 za I. r. in do 16.00
za ostale razrede; OS
K.Sirok od 8.00 do 15.30;
OS M. Gregoric Ste-
pančić od 8.00 do 15.00;
OS I. Grbec od 8.00 do
15.00. Vrtci pri Sv. Jak-
bu od 7.45 do 13.00; vrtci
pri Sv. Ani od 7.45 do
13.00; vrtci pri Skednju
od 7.45 do 16.00.

OPENSKO DIDKATIC-
NO RAVNATELJSTVO
obvesca, da se na vseh
osnovnih solah in vrtcih
omenjenega ravnateljstva
pouk prične 16. septem-
bra 1996. Osnovne sole:
F. Bevk na Općinah od
8.00, P. Trubar v Bazovici
(3., 4., in 5. r.) ob 8.10, K.
D. Kajuh v Gropadi (1. in
2. r.) ob 8.15, P. Tomazic
v Trebčah ob 8.15, A. Cer-
nigoj na Proseku ob 8.00,
A. Sirk v Krizu ob 8.00, A.
Gradnik na Repentabru
ob 8.00. Otroški vrtci:
Općine in Bazovica ob
7.45, Gropada, Trebce,
Prosek, Kriz in Repenta-
bu ob 8.00.

OBCINA DEVIN-NA-
BREZINA sporca, da bo
pouk v občinjskih otroških
vrtcih z italijanskim uč-
nim jezikom v Sesljanu in
s slovenskim učnim je-
zikom v Sempolaju in
Mavhinjah, začel v pone-
deljek, 16. t.m., s sle-
decim urnikom: od 16.9.
do 20.9. od 8. do 12. ure
(brez kosila) razen sobote;
od 23.9. dalje od pone-
deljka do petka ob 8. do
16. ure. Na osnovi prošnje
zainteresiranih starsev in
po predhodnem mnenju
zainteresiranega otroške-
ga vrtca je predvidena
možnost odprtja vrtca ob
7.30 in/ali zaprtja ob
16.30.

UCITELJICE OS F.
Bevk na Općinah spo-
roca, da se pouk začne
16. septembra t.l. s sle-
decim urnikom: 8.00-
13.00. Solska masa bo v
nedeljo, 15. septembra
t.l., z začetkom ob 9.00
uri.

DRŽAVNA SREDNJA
SOLA I. CANKAR spo-
roca, da bo pouk na se-
dežu pri Sv. Jakobu, 16.
t.m., od 8. do 10.20, nato
bo v sentjabski župni
cerkvi solska masa. Na
oddelku v Rojanu pa bo
pouk od 9.40 do 12.25,
solska masa pa ob 8.30 v
rajski župni cerkvi.

DIDAKTICNO RAV-
NATELJSTVO V DOLINI
sporoča, da bo prvi dan
pouka dne, 16. t.m. na
vseh osnovnih solah rav-
nateljstva od 8. do 13.
ure. V otroških vrtcih pa

po sledecem razporedu:
o.v. Dolina in o.v.
Mackolje od 7.30 do 13.
ure; o.v. Ricmanje od 7.40
do 13. ure; o.v. Borst in
o.v. Boljunec od 8. do 13.
ure; o.v. Milje od 7.55 do
13. ure.

DIDAKTICNO RAV-
NATELJSTVO PRI SV.
IVANU sporoča, da se na
vseh solah in vrtcih
omenjenega ravnateljstva
pouk prične v ponedeljek,
16. t.m., s sledicim urni-
nikom: otroški vrtci v
Lonjerju ob 7.45; otroški
vrtci Barkovlje ob 7.45;
OS O.Zupancić pri sv.
Ivanu ob 8.15; OS
F.Milcinski na Katinari
ob 8.00; OS Bazovski ju-
naki v Rojanu ob 8.00; OS
F.S. Finzgar v Barkovljah
ob 8.15. Zazeleno je da
otroke pospremijo starši.

RAVNATELJSTVO
SOLE I. GRUDEN ob-
vesca, da bo 16.t.m., ob 8.
uri v nabrežinski cerkvi
skupna solska masa, ob
9.15 pa se na obeh se-
dežih prične pouk, ki bo
trajal do 12. ure.

V soboto sta se vzela

Nataša in
Marino

Da bi srečno živela
in se vedno rada imela
jima iz srca voščijo
člani SKD
Cervolje-Mavhinje

ČESTITKE

Tam v Jazbinah na st.
11 JANJA KORSIC živi,
ki danes svoj 18. rojstni
dan slavi. Se nesteto
takih srečnih dni ji
družina Korsic iz Trsta
zeli.

IZLETI

DRUSTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV -
Trst organizira v sredo,
25. t.m. izlet v Kamnik in
okolico, ki bo pod vodst-
vom lokalnega vodica.
Vpisovanje v ponedeljek
16. t.m., na sedežu drust-
va, Ul. Cicerone 8, od 9.
ure dalje, tel. 360324

SPI-CGIL sindikat
upokojevcev - kraska sek-
cija Nabrezina, organizira
v nedeljo, 6. oktobra,
enodnevi izlet v Alano
di Piave. Informacije in
vpisovanje na sedežih
sindikata v Nabrezini,
Križu in na Općinah. Te-
lefon 200698, 220710,
214222.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

GOSTILNA - Pizzeria
Veto - Općine: po dopu-
stu ponovno obratuje s
popolno gostinsko po-
nudbo: kosila, večerje in
pizze.

PODARIM dva kuzka.
Tel. 200622 ob uri
večerje.

V baru OXIS v Križu
bo danes, 12 t. m., ob
21. uri koncert skupine

HUARA
PACHANGA

latinskoameriški rit-
mi in melodije

NUJNO iscem delo pri
družini kot čistilka v ju-
tranih urah. Tel.828251.

GOSPA, sama, isce
manjše stanovanje v
najem na Općinah, za do-
bo treh let. Tel. 55378.

PISARNA isce sposo-
bno, ze izkuseno knjigo-
vodjo za tajniško delo.
Zazeljena oseba, ki rade
volje kontaktira z ljudmi.
Curruculum osebno do-
staviti studiu Strain, ul.
sv. Franciska 12, Trst od
15. do 18. ure.

PO UGODNI CENI pre-
važamo/dostavljamo z
ape- nosilnost 500kg
kjerkoli v trzaski pokraj-
ni. Tel. 040/225973 od 6.
do 8. ure ali od 20. do 22.
ure.

PRODAJAMO različne
vrste medu. Bandi Prebe-
neg - tel. 231865.

MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH
ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirvo 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

PRODAM mali ročni
mlin za mletje grozdja.
Tel. 0481-882421 ob uri
obedov.

VALVAZORJA iz leta
"1689", prodam najboljši-
mu ponudniku. Ponudbe
pod sifro "Valvazor"
posljite na gorisko ured-
ništvo Primorskega dne-
vnika, Ul. 24 maggio st. 1.

V NAJEM oddam pro-
storno hišo z vrtom v Go-
rici. Tel. 0481-324440,
531600.

PRODAM hišo v dolin-
ski občini. Tel. 228390.

V NABREZINI prodaja-
mo samostojno hišo v
gradnji z vrtom za 450
milijonov. Tel.212267.

PRODAM mlin droz-
galnik. Telefon 200156 ob
uri kosila.

PRODAM domac
krompir. Tel. ob uri obe-
dov na st. 200882

PRODAM 10 - 15 hl ce-
mentno cisterno za vino.
Tel. 0481-78006 ob uri
obedov.

ISCEM pec na drva v
dobrem stanju. tel. st.
212730.

CLIO 1.4 RT, letnik 91,
metalno crne barve, lita
platisca, alarmna naprava
(ali brez) v odlicnem
stanju, po zelo ugodni ce-
ni prodam. Tel. 040-
220540 v popoldanskih in
vecernih urah.

FIAT 127 Special s
plačamo celoletno takso,
v dobrem stanju za
300.000 lir prodam. Tel.
910148.

PRODAM Opel Corsa v
odlicnem stanju. Telefo-
nirati ob vecernih urah na
st. 229224.

PRODAM dva ko-
stanjeva plaunika 11 in
13 hl. Telefon 228262.

PRODAM po ugodni
ceni malo rabljeno har-
moniko znamke Victoria,
120 basov. Tel.st. 040-
299577.

KUPIM solski zgodo-
vinski atlas. Tel. 275520.

KUPIM knjige za la in
V.a znanstvenega liceja in
prodam knjige za nizjo
srednjo solo. Tel. 040-
572612.

16-LETNI FANT z
dokončanim kvalifikacij-
skim tečajem za peka isče
zaposlitev. Tel. 229228.

RABIM 24-urno pomoč
onemogli osebi. Nudim
stanovanje in hrano ter
skromno dnevnicno, po
možnosti italijanska
državljanca. Ponudbe pi-
sati na Publist, CP 568
Trst pod sifro "pomoc".

OSMICO je odprl Stevo
Zahar v Borstu st 58. Va-
bljeni.

KMECKI turizem je od-
prl Lupinc v Praprothu,
foci sortirana vina.

PRISPEVKI

Ob obletnici smrti dra-
gega Antona Pauletica da-
rujejo žena in otroci
100.000 lir za Kulturni
dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Zvonka
Malalana daruje Srečko
Sedmak (Devinscina) in
družina 50.000 lir za SD
Polet.

V spomin na Zvonka
Malalana prispeva družina
Renko 30.

ŠOLSTVO / ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA Z NOVIM TEŽKIM UDARCEM

Na slovenskih višjih šolah črtali 20% profesorskih stolic

Novo solsko leto se je na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici včeraj začelo z novim težkim udarcem: s solskega skrbništva so prejeli obvestilo, da bo v novem solskem letu crtanih več kot petina vseh profesor-skih stolic na petih slovenskih višjih srednjih šolah. Vseh rednih stolic v organiku naših sol je bilo lani 49, po novem pa naj bi jih ostalo le se 38. Najhuje bi bil prizadet trgovski poklicni zavod Ivan Cankar, kjer bi izgubili štiri stolice, kar pomeni polovico dose-danjih. Nasploh pa to krčenje težko prizadene vse naše visje sole.

Vest je predstavnik solskega skrbništva sporočil na srečanju s sindikalni-mi predstavniki. Ute-meljil jo je s sklicevanjem na potrebo po splošnem krčenju izdatkov, ker so pač časi za državno up-ravo trdi. Marsikaj pa pred-stavnikom Sindikata slovenske šole, ki so že takoj izrazili ogorčen protest zaradi novega nezaslisa-nega ukrepa v škodo naše sole, ne gre v račun.

Sploh ni jasno, ali je novo krčenje resnično iz-raz zgoraj omenjene po-trebe in torej varčevalnih

ukrepov iz Rima, ali pa niso zadevo dodatno zakuhali na goriskem sol-skem skrbnistvu. Odgo-vori so bili glede tega ze-lo splošni in izmikajoči. S skrbništva so se namreč sklicevali na državne predpise, po katerih naj bi vsaka stolica obsegala učinkovitih 18 ur pouka. Toda pri Sindikatu slovenske šole ugovarjajo, da predpisi ne zahtevajo tega in dopuščajo tudi obstoj stolic z manjšim številom učnih ur. Go-risko skrbništvo naj bi to-rej slo se preko krčenja, ki so ga narekovali iz Ri-ma. Ne samo: v posamez-nih primerih kaže, da se na slovenskih goriskih šolah uvajajo celo stolice z več kot 18 urami pouka, kar gre spet preko ob-stoječih predpisov.

Sumljivih okoliscin je se nekaj. Zaskrbljenost ni ve-sti o podobnem drastič-nem krčenju stolic na slovenskih šolah v Trstu, pa tudi na italijanskih šolah v Gorici bo sekira krčenja udarila občutno manj bo-leče kot na slovenskih. Več kot dvajsetodstotno krčenje stolic na sloven-skih šolah je namreč v odstotkih kar za trikrat ce-ne celo štirikrat večje od krčenja na italijanskih.

Zakaj tako? Na to vprašanje s solskega skrb-nistva niso dobili jasnega odgovora temveč le neko izmikajoče sklicevanje na potrebo, da se skupno število stolic na sloven-skih šolah obdrži na šte-vilki 38, pri čemer sploh niso povedali, po katerih kriterijih je bila določena ta številka in kdo jo je pravzaprav vsilil, Rim ali gorisko solsko skrbništvo.

Predsednico Sindikata slovenske šole Sonjo

Klanjscek, ki je za danes popoldne slikala odbor sindikata, da zavzamejo uradno stališče in izve-dejo ustrezne protestne akcije, smo vprašali, kaj pravzaprav pomeni cr-tanje tolikšnega števila stolic. Povedala nam je, da to prinaša vrsto nega-tivnih posledic tako za profesorje kot za delo-vanje sol. Profesor v sta-ležu sicer ne izgubi služ-be, pač pa z odpravo sto-lice izgubi stalno mesto

na doticni soli in ga lahko premestijo. Manj stolic pomeni v perspek-tivi manj natečajev (ni mogoče razpisati natecaja za mesto, za katerega ni redne stolice), manj red-nih profesorjev, več ur pouka za posamezne pro-fesorje in torej v sku-pnem sestevku manj profesorjev, med katerimi bo vse večji delež suplentov.

Mimo problema varo-vanja sindikalnih pravic (suplent je stalno "na pre-

pihu", poleti ne prejema plače itd.) se pojavlja tudi problem za delovanje sol: šola, ki ima pretežno su-plente ne more izvajati nikakršnega resnega dol-goročnega načrtovanja in uvajati nove učne načrte. »Kar pa je najhuje«, ugo-tavlja Sonja Klanjscek, »je to, da se postavlja vprašanje, ali ni to korak proti zapiranju oziroma združevanju slovenskih sol. Krčenje profesorskih organikov, zlasti v tolik-sni meri, je namreč za naso solo se veliko hujsi udarec, kot bi bila uprav-na združitve dveh ravna-teljstev, ki je pretila lani in ki se na srečo ni ure-snila. Pri tem krčenju sploh niso upoštevali specifičnosti slovenskih sol, nasprotno, prizadeli so nas močneje kot druge. Za nas je to absolutno nesprejemljivo, zato bo Sin-dikat nastopil z vso po-trebno odločnostjo, da se razčisti, kdo in zakaj je sploh odločil tolikšno krčenje in da se zopet vz-postavijo crtane stolice«.

Na sliki (foto Bumba-ca) prvi dan novega sol-skega leta, ki se je v slovenskem solskem centru začelo z znamenju nove-ga težkega udarca po našem šolstvu

ŠTANDREŽ / VLOŽILI SO GA PREBIVALCI JEREMITIŠČA IN LASTNIKI ZEMLJIŠČ

Priziv proti sklepu občine o širjenju blagovnega terminala

Skupina dvajsetih pre-bivalcev Jeremitišča, last-nikov tamkajšnjih zemljisc, kmetov in obrt-nikov, ki imajo tam svoje poklicne dejavnosti, je včeraj vložila na občini formalni priziv z zahtevo po razveljavitvi sklepa občinskega sveta št. 16 z dne 17. maja letos, s ka-terim je bil odobren pro-torski nacrt za razširitev blagovnega terminala (avtoporta) pri Stan-drežu. Kot smo prav vče-raj poročali je priziv s tem v zvezi na pone-deljkovi seji napovedal tudi standreški rajonski svet.

Prebivalci in lastniki zemljisc na območju, ki bi ga prizadel razlastitve-ni postopek za razširitev avtoporta in z njim pove-zanih infrastruktur, so priziv utemeljili z deveti-mi specifičnimi točkami, ki zadevajo tako formal-no plat (nelegitimnost postopka) kot tudi vsebi-no samega sklepa obcin-skega sveta.

Iz formalnega vidika se ugovori nanasajo na štiri vprašanja. V ute-meljitvi sklepa občinske-ga sveta se omenja po-voljno mnenje stan-dreškega rajonskega sve-ta, kar je v nasprotju z re-

snico. V razpravi v občinskem svetu in sta-liscih dveh odbornikov (za javna dela in urbani-stiko) je prišlo do tako nasprotujočih si interpre-tacij, da sploh ni jasnosti in prozornosti o volji, ki so jo z odobritvijo sklepa izrazili svetovalci. Na-pačna je tudi trditev občinskega tehnika, da je bilo treba brez sprememb odobriti prejšnji zapadli prostorski nacrt in da so morebitne spremembe možne naknadno:

prejšnji nacrt je ničn, zato v ničemer ne poguje vsebine novega, ki bi jo lahko bili prilagodili po mili volji. Cetrni formalni ugovor zadeva občinske svetovalce, ki so obenem upravitelji družbe SDAG (slednja upravlja avto-porto): po mnenju podpi-snikov obstaja ociten konflikt interesov, zato bi se bili morali ti svetoval-ci vzdržati glasovanja.

V vsebinskem pogledu stanovanjci in lastniki ugovarjajo, da sklep ne

ustreza načelu dobrega in smotrnega upravljanja ter razpolaganja s terito-rijem: podrli bi hiše, raz-lastili obdelane njive za namestitve zgradb in struktur, katerih koristi-nost je zelo vprašljiva. Ze danes del avtoporta ne služi predvidenemu na-menu, nadalje ne gre po-zabiti na površine carin-ske cone, ki se bodo sprostile po vstopu Slo-venije v Evropsko unijo. Zato ni logično ponovno zrtvovanje obširnih obde-

lanih polj in rušenje his, ko bi za realne potrebe (parkirišče za tovornjake) zadošcala zasedba manjših neobdelanih površin.

Vsebinsko plat zade-vajo se ugotoviti glede zgodovinske in kulturne vrednosti starodavnega kmečkega naselja Jeremi-tišča, dejstvo, da bi pozi-dava odzvela Gorici eno mestu najbližjih zelenih površin z nepopravljivo ekološko škodo, dejstvo, da je Standrež v 25 letih moral sprejeti že ogrom-no infrastrukturo, ki so iz-malilele njegovo družbe-no, kulturno, ekonomsko stvarnost. Zadnja točka priziva navaja se oko-liscino, da bi s tem po-novno prizadeli skoraj izključno slovensko pre-bivalstvo, ki ga ta obcin-ska uprava dosledno pre-zira in proti kateremu je že večkrat uperila ukrepe zoper politične in tudi ekonomske interese tega dela goriskega prebivalst-va.

Na sliki (foto Bumba-ca) pogled na Jeremitišče: v ospredju polja in hiše, v ozadju pa sedanje hale blagovnega postajališča, katerega širjenje bi "požr-lo" hiše in obdelane po-vršine

Zeleni: "Alexov most" čez reko Pad

Tudi goriska Ze-lena lista pripravlja v nedeljo, 15. sep-tembra, avtobusni izlet na reko Pad. Vsedržavna federa-cija Zelenih, Legam-biente in satiricni časopis Cuore (pri-stopili so se WWF, časopis Il Manifesto, številni kozki Arci in Acli in drugi) bo-do namreč v kraju Oasi sul Po v bližini Mantove postavili simbolični "Alexov most", ki naj bi po-vezoval oba bregova reke in torej državno enotnost.

Slo bo za ironično manifestacijo proti secesionističnemu mitingu Severne li-ga, ki jo prirejajo tu-di v spomin na Alexa Langerja, za-govornika sožitja in federalizma. Ob pi-sanem "mostu" čez reko napovedujejo koncerte, zabavne nastope, nogometno tekmo Cuore-Smer-moranda, nastop znanih kabaretistov in drugo. Prijave zbira-jo v Ul. Formi-ca 3 (tel. 32540) od danes do sobote (10-12 in 18.30-20.30)

KINO

GORICA
CORSO 17.30-19.45-22.00 »Qualcosa di perso-nale«. Igrata Robert Redford in Michelle Pfeif-fer.

TRZIC
COMUNALE Zaprt. Ju-tri: 17.30-19.45-22.00 »The Rock«. Rez. Michael Bay, igrata Sean Connery, Ni-cholas Cage, Ed Harris.

OBVESTILA

PIHALNI ORKESTER
KRAS v sodelovanju z Gla-sbeno matico - Gorica orga-nizira godbenisko solo. Vpisovanje bo jutri, 12. septembra, od 18.30 do 19.30 v občinski glasbeni sobi v Doberdobu. Spreje-majo prijave za pihala, tro-bila in tolkala.

PODRUŽNICA PATRO-NATA INCA v Sovodnjah obvesča, da je urad v Kul-turnem domu v Sovodnjah odprt za informacije in sve-tovanje pri izpolnjevanju obrazcev RED ob torkih od 16.30 do 18. ure.

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ obvesča, da je do 13. septembra, oziroma do zasedbe mest v teku vpisovanje gojencev za sol-sko leto 1996/97. Vpiso-vanje in informacije v upravi v Ul. Montesanto 84 (tel. 533495) od 10. do 16. ure.

OBCINSKA KNJIZNICA
V RONKAH posluje s sle-decim urnikom: ob pone-deljkih in četrkih od 16.30 do 19.30; ob torkih, sredah in petkih od 9.30 do 12.00 in od 16.30 do 19.30. Slo-venski odsek pa je odprt ob torkih in petkih od 16.30 do 19.30 in ob sredah od 9.30 do 12.00.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO
SREDNJE SOLE IVAN TRINKO sporoča, da se s.l. 1996/97 prične v pone-deljek, 16. septembra. V GORICI naj se dijaki zbe-rejo ob 8.30 pred cerkvijo sv. Ivana, kjer bo masa ob 9. uri; sledi pouk v soli v Ul. Leopardi 3 di 12.30. V DOBERDOBU naj se dijaki zberejo v soli ob 8.10, masa bo ob 9.30, nato pouk do 12.10.

IZLETI

ODBOR UPOKOJEN-CEV IZ DOBERDOBA or-ganizira dvodnevni izlet (21. in 22. septembra) na Gardsko jezero, v Bocen in Cortino d'Ampezzo. Vpiso-vanje v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 15. septem-bra. Do istega dne je treba poravnati tudi stroške pre-voza in prenočitve.

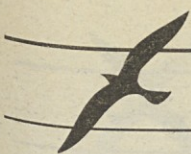
LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA
V GORICI
MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA
V TRZICU
AL REDENTORE, Ul. IX
Giugno 36, tel. 410340.

POGREBI

Danes: 9.30, Lidia Zac-cariotto, vd. Brumati iz splosne bolnišnice na glav-no pokopališče; 10.10, Al-do Dobrovich iz bolnišnice Janeza od Boga v Trzic; 15.00, Sergio Dottori v cerkvi v Sovodnjah in nato na tamkajšnje pokopališče.

GORICA-NOVA GORICA / SESTANEK OBEH UPRAV

Po obisku v Bruslju v konkretne programe

Načrti za mejne naprave, teritorij, kulturo in turizem

Občinski upravitelji in funkcionarji mestnih uprav Gorice in Nove Gorice so včeraj začeli z operativnim načrtovanjem sodelovanja po avdiciji pri komisiji Evropske unije za zunanje gospodarske odnose, ki je bila v Bruslju 3. septembra. Takrat sta zupana (osebno se je avdicije udeležil goriski zupan Gaetano Valenti, njegov novogoriški kolega Crtomir Spacapan, ki se zaradi bolezni ni mogel udeležiti srečanja, pa je dostavil pisno gradivo) predstavila komisiji nacrt o sodelovanju in skupnem načrtovanju, ki ga občini pripravljata za razna področja ekonomskega in družbenega življenja. Občini želita koordinirati svoje delovanje na področju gospodarstva, upravljanja teritorija, kulture in turizma ter uvajati na ta področja novo informatiko tehnologijo s ciljem boljšega uskaljevanja razvoja obeh obmejnih stvarnosti. Nacrt je bil deležen pozitivnih ocen evropske komisije, zato je bilo večerajše skupno zasedanje na goriskem županstvu namenjeno konkretizaciji okvirnih smernic.

Z goriske občine so se sestanka udeležili zupan Valenti in odborniki Amirante, Devetag in Mattiussi, novogoriško upravo pa so zastopali odborniki Mozetič, Stucin, Kraiger in Krapše. Prisotni so bili tudi voditelji družb SDAG in MMP Vrtojba, ki na obeh straneh meje upravljata obmejne carinske in transportne infrastrukture. S predstavniki teh družb

so na sestanku poglobili zlasti vprašanje prestrukturiranja in valorizacije obmejnih naprav glede na pričakovani vstop Slovenije v Evropsko unijo, ko se bo z odpravo carinskih pregrad treba nujno prilagoditi novim razmeram. Obmejnim napravam naj bi torej tudi s pomočjo evropskih financiranj skušali določiti novo gospodarsko vlogo. S tem v zvezi so razpravljali tudi o predlogu ti. "mobility card", ki ga je pred nedavnim postavil predstavnik družbe "Autovie venete" dr. Prati in ki zadeva usklajevanje in poenoteno upravljanje ponudbe in raznih servisov v zvezi s premikanjem blaga in oseb.

V sporočilu za tisk, ki smo ga po sestanku prejeli z goriske občine, je receno, da sta obe stra-

ni soglasali s potrebo, da se realizirajo dodatne infrastrukture za okrepitev intermodalne ponudbe celotnega sistema blagovnega terminala. To naj bi pomenilo realizacijo in ternege železniškega priključka in nudenje novih storitev, s katerimi bi skušali privabiti na prometno os, ki gre skozi Gorico, transportne točke, ki se danes na relaciji vzhod-zahod poslužujejo drugih poti severneje od Alp.

Nasploh pa so tudi glede drugih področij razmišljali o tem, je se zapisano v poročilu s srečanja, kako naj bi Gorica in Nova Gorica postali atraktivno središče z nudenjem novih v evropski dimenziji zanimivih storitev in ponudbe. Na področju turizma in kulture naj bi tak atraktivni pol uresničili z nekak-

nim skupnim "kulturnim parkom", ki bi obsegal goriski grad in Kostanjevico, nadalje s čezmejnimi kulturno-zgodovinskimi parkom posvečenim prvi svetovni vojni, pa se z mednarodnim odborom, ki bi s sodelovanjem Italije, Slovenije in Avstrije valoriziral kulturo in zgodovino nekdanje goriske grofije in skrbel za organizacijo in promocijo skupne kulturno-turistične ponudbe.

Med temami srečanja je bila tudi razprava o pripravah novih regulacijskih načrtov obeh mest, pri čemer se upravi prav tako premikata v smeri skupnega in uskaljenega urbanističnega načrtovanja.

Na sliki (foto Bumbaca) člani delegacij obeh mestnih uprav na večerajšnjem sestanku

SODIŠČE / NEPRAVILNOSTI V PRISPEVKIH?

Osumljeni upravitelji Goriškega sklada

Med njimi tudi predsednik Enzo Bevilacqua in števerjanski župan Hadrijan Corsi

V javnost je včeraj prodrla vest, da je namestnik državnega pravdnika dr. Lia zahteval proces proti predsedniku Trgovinske zbornice Enzu Bevilacqua (na sliki) in članom razsirnega odbora za upravljanje Goriškega sklada v obdobju 1989-93. Obtoženi naj bi bili, v smislu člena 323 kazenskega zakonika, preseganja uradnih pooblastil (abuso d'ufficio) z obtežljivimi okoliscinami.

Skupaj z Bevilacqua so osumljeni še: Franco Grossa, Luciano Sacchetti, Pietro Protto, Luciano Pini, Gianfranco Maruccio De Marco, Gianfranco Gandin, Dario Baresi, Hadrijan Corsi, Maurizio Salomoni, Giovanni German, Giovanni Battista Panzera in Luigi Coana. Kot je razvidno so na seznamu same vidne osebnosti. Mnogi med njimi so uspešni podjetniki in predstavniki svojih strok, kot German, bivši predsednik Zveze industrijcev, ali Sacchetti, ki je že nekaj desetletij na čelu združenja obrtnikov. Med politiki sta Salomoni (DSL) in Panzera (LS) pokrajinska svetovalca, Coana je nacelnik Nacionalnega zaveznitva v goriskem občinskem svetu, Baresi je občinski tajnik CDU, medtem ko se je iz vidnejše politične dejavnosti umaknil bivši pokrajinski tajnik PSI Pini. Vrsto funkcij opravlja Hadrijan Corsi, ki je podpredsednik Trgovinske zbornice, predsednik Slovenskega gospodarskega združenja in

Briske gorske skupnosti ter zupan v Steverjanu.

Kolikor je bilo mogoče izvedeti, je zahteva po sojenju bila vložena že 30. maja letos, interesenosti pa niso prejeli sodnih obvestil. Sele v četrtek so dobili dopis, da bo ti. predhodna obravnava 5. novembra. Takrat bo moral sodnik dr. Scaramuzza preveriti gradivo, ki ga je predložilo javno tožilstvo in odločiti, ali obstajajo zadostni razlogi za proces ali pa arhivirati zadevo.

Zdi se, da se obtožbe nanašajo na nepravilnosti v postopku za dodelitev starih prispevkov. Prejeli naj bi jih Luciano Sacchetti za avtomobilsko zastopstvo, Hadrijan Corsi za obnovo gostilne Korsic, ki so jo prejšnji mesec odprli v Steverjanu, pa se upravitelji restavracije Felcaro v Kr-

minu in zasebne televizije TVM v Trzicu. Pravitnik za dodeljevanje prispevkov iz Goriškega sklada predvideva, da se prispevek za obnavljanje in sirjenje proizvodnih dejavnosti, ko je prosnja odobrena, izplača v visini 50%. Drugo polovico prosilec dobi sele po izvrstitvi posega in ob spostovanju predvidenih pogojev (pridobitev predvidenega stevila novih delovnih mest in podobno). Če v določenem roku prosilec na zadosti vsem pogojem, lahko zaprosi za podaljšanje roka, ki pa ga mora odobriti razširjeni zbornični odbor. Po obtožbah javnega tožilstva, naj bi v starih navedenih primerih podaljšanje roka namesto razširjenega priznal zgolj izvršni odbor, ki pa za take sklepe ni pristojen.

ŠTANDREŽ / DELA ZA KANALIZACIJO V SREDIŠČU VASI

Prebivalci in trgovci imajo težave zaradi izkopov in prepovedi prometa

Zahtevajo postopnost v zaporah odsekov in spoštovanje rokov za dela

Nihče ne nasprotuje delom za ureditev kanalizacije in električnega omrežja, opozarjajo pa na nujnost, da se dela izvedejo hitro, smotno in ob upoštevanju koristi prebivalstva in gospodarskih operaterjev. To so na ponedeljkovi skupščini rajonskega sveta v Standrežu zelo jasno in glasno povedali trgovci z območja v središču vasi. Po nekajmesečni zapor glavne ulice med Rojcam in Standrežem, so stroji zdaj v samem centru. Promet je z goriske strani prekinjen oziroma preusmerjen v križišču pred cerkvijo, z južne strani pa na Pilošču in v križišču pokrajinske in državne ceste.

Ker so na siršem območju prepovedali tudi parkiranje, so težave, na katere opozarjajo trgovci, dvojne. Zaradi preusmeritve prometa imajo manj klientov, velike težave so z dostavo.

Kakšno rešitev predlagajo trgovci? Da se dela opravijo zares hitro in, če se le da, postopoma. Postopoma naj se odprejo tudi posamezni odseki. Zeleli smo pravčasno nastopiti, da se ne bi ponovilo to, kar se je glede trajanja del zgodilo ob prenovi nekaterih ulic v mestu, so izjavili. Bojijo se namreč, da se bodo dela zavlekla daleč preko predvidenih rokov. Ze s prvim posegom je bilo tako! Predsednik rajonskega sveta Tabaj je obljubil, da bo naredil vse, kar je v njegovi moči, da bo težav čim manj in da se bodo dela zaključila cimprej.

Na sliki (foto Bumbaca) zaprta cesta v središču Standreža

NOVICE

Zamenjava v skupini CDU v goriskem občinskem svetu

V goriskem občinskem svetu je predsinoči prislo do nove zamenjave. Nekdanji poraženi zupanski kandidat Ennio Geromin (takrat je bil kandidat kratkotrajnega zavezništva Severne lige in Ljudske stranke, nato pa se je pridružil skupini CDU) je po številnih odsotnostih na sejah klavirno zapustil svetovalsko mesto. Na njegovo mesto je prišel Ettore D'Ossvaldo. Izjavil je, da se bo kot neodvisen pridružil skupini CDU, tako da desnosredinska koalicija ne bo izgubila svetovalca. Na račun zamenjave je ostro ironiziral Fiorelli, ki je ugotavljal, kako neslavni konec je s tem naredil nekoc razvpiti nacrt "Gorizia 2000" raznih Gerominov in Zullijev.

Člani SKP bodo izbrisali rasistične napise z zidov

Goriski krožek Stranke komunistične prenovе obvesca, da bodo v nedeljo dopoldne, sčasno z ligasko manifestacijo na reki Pad, goriski člani SKP poskrbeli za izbrisanje rasističnih in secesionističnih napisov po zidovih v mestu. Kdor zeli sodelovati ali kakorkoli podpreti pobudo, naj se javi na telefonsko številko 32871. SKP tudi poziva javne institucije, naj poskrbijo za odpravo sramotnih napisov z javnih poslopij (sedež INPS, zid pokopališča v Locniku, ljudski vrt itd.).

Pogreb Sergia Dottorija

V Sovodnjah bo danes popoldne pogrebni obred, na katerem se bodo svojci in prijatelji poslovili od 36-letnega Sergia Dottorija, ki je v nedeljo zvečer umrl v prometni nesreči pri Spilimbergu. Verski obred bo ob 15. uri v sovođenjski cerkvi.

PUBLICISTIKA / KNJIGA DRAGA ŠTOKE O PREMALO POZNANEM OPENSKEM ŽUPNIKU

Pol stoletja zgodovine v delu župnika Zinka

Slovenska narodopisna publicistika v zamejstvu se je te dni obogatila z dokumentarno knjigo trzaskega odvetnika dr. Draga Stoka o Andreju Zinku, dekanu in župniku na Opcinah in o njegovem času. Knjigo je izdal župnijski pastoralni svet za Opcine s podporo Slovenske prosvete v Trstu in Zadrzne kraske banke na Opcinah. Dr. Stoka se je dela lotil pred dvema letoma, spodbudo zanj pa je dobil, kot sam pravi v uvodni besedi, med pregledovanjem openskih župnijskih arhivov s 350 leti starimi matičnimi knjigami in raznimi listinami. Pri tem se je soočil s pisano zapuščino župnika Zinka, ki ga je posebej pritegnila bodisi zaradi osebnosti župnika Zinka samega, bodisi zaradi zgodovinskega časa, v katerem je župnik živel in deloval od leta 1912 do leta 1950 na Opcinah. To pa je bil, kot vemo, čas dveh svetovnih vojn in z njima povezanih državnih, političnih in družbenih sprememb, ki so usodno zaznale v življenje primorskih, in v našem konkretnem primeru trzaskih Slovencev.

V »knjigi na pot« sedanj openski župnik Zvone Strubelj zagotavlja, da je Stokova knjiga prva dostopnejša biografija o slovenskem duhovniku in župniku v slovenskem prostoru na Trzaskem, ki se pridružuje dvema predstavitevma msgr. Jakoba Ukmarja: zgodovinski raziskavi dr. Tomaza Simčiča in zgodovinsko-leposlovnem delu pisatelja Alojza Rebule.

Kdo je bil župnik Andrej Zink? Mladi rod o njem doslej ni vedel nič ali malo, mnogo bolj se ga spominjajo starejši Openci, kar je lepo razvidno iz spominov nanj, ki jih je avtor z nekaterimi sodelavci zbiral med njimi in skrbno zapisal in ki župnikovo osebnost dodatno osvetljujejo kot dušnega pastirja, kot socialno čutečega človeka in se posebej kot trdnega in upornega Slovenca, zlasti se v obdobju dvajsetletne fašistične strahovlade.

Osebnostne podatke o Zinku navaja avtor v uvodnem delu svoje kronološkega pregleda njegovega delovanja. Rodil se je 20. novembra 1870 na Vrdeli pri Sv. Ivanu. Srednjo solo v slovenskem in nemškem jeziku je obiskoval v Trstu, bogoslovje v Go-

rici. V duhovnika je bil posvečen leta 1894 v stolnici pri Sv. Justu in prvo maso pel v Rojanu, svojo duhovniško pot pa je začel v Skednju, kjer se je spoznal z dr. Ukmarjem. Leta 1898 je Zink odšel za župnega upravitelja v Dekane in potem se za dve leti v istrki Pomjan. Po kratkem kaplanovanju v Lokvi je bil premeščen za kaplana v Trst k Sv. Antonu Novemu, 23. julija 1912 pa ga je takratni trzasko-koprski škof Andrej Karlin imenoval za župnega upravitelja in dekana največje trzasko župnije na Opcinah, ki je vključevala se Bane, Ferluge (Konkonel) in Trebče, kjer je tudi preživel zadnje mesece svojega življenja.

S pismom z dne 18. decembra 1948 ga je škof Santin »povabil«, naj prosi za upokojeve, kar je grobo prizadel in nerad tudi storil s pismom škofu z dne 17. januarja 1949 potem, ko je opravil skupno 54 let, 4 mesece in 17 dni dušnopastirske službe.

Na dobrih 150 straneh velikega formata knjige se dr. Stoka v povzemanju Zinkovega delovanja na Opcinah oslanja izključno na arhivsko gradivo, t.j. na ohranjena župnikova »oznanila«, ki se seveda tičejo verskih zadev a tudi drugih obvestil vernikom, anagrafskih podatkov o gibanju prebivalstva v župniji, kot tudi širših dogajanj v posameznih obdobjih, ki jih avtor v knjigi razdeljuje v več poglavij: Čas pod »Staro Avstrijo« do prve svetovne vojne, Prva svetovna vojna, Konec vojne - konec avstroogrške monarhije - fašizem na pohodu. Predvojna in povojna leta, Življenje po letu zmage, svobode in menjave oblasti, Zadnje obdobje Zinkovega življenja.

Skozi vsa ta poglavja se vije zgodovinski razvoj, kakor ga je spremljal in neposredno doživljal Zink na Opcinah, od osamosvajanja slovanskih narodov v sklopu avstroogrškega cesarstva, kateremu je bil sam zvest podanik, skozi dramatično dogajanje med prvo svetovno vojno med bombardiranjem Opcin tja do prihoda Italije v naše kraje in nastopa fašizma vse do njegove-

ga zloma in kapitulacije Italije v letu 1943. Iz narodnostnega vidika je to poglavje posebej zanimivo, ker nam odkriva župnika in dekana Andreja Zinka kot odločnega in brezkompromisnega borca za pravico Slovencev do lastnega jezika tako v javnem kot družbenem in verskem življenju, ki jo je sam dosledno uveljavljal tudi za ceno lastne varnosti. Njegova odločnost je prišla se posebej demonstrativno do izraza, ko je nagnal fašistično skvadro iz cerkve z besedami: »Tu sem jaz gospodar!« Zanimiva so tudi njegova dopisovanja s trzaskimi škofi njegovega časa, v katerih se posredno kaže tudi njihov odnos do slovenskih vernikov in Slovencev sploh.

Pomembno vlogo je župnik Zink odigral tudi med drugo svetovno vojno, ko je na primer po znanem partizanskem diverzantskem atentatu 31. maja 1944 na opensko kinodvorano, s svojim posegom pri okupacijskih in trzaskih oblasteh preprečil, da bi se Nemci krvavo mascevali nad openskimi domačini, na žalost pa ni imel nobene moči, da bi preprečil usmrtnost drugih 71 talcev na openskem Piklu.

Po osvoboditvi in zmagoslavju narodnoosvobodilnega boja je župnik Zink vzpostavil stik tudi z jugoslovansko vojsko v tistih

prvih dneh njene prisotnosti v Trstu in kot beremo v Stokovih zapisih (po pripovedi Stanke Hrovatinove) tudi dosegel, da je vojska godba JLA igrala na procesiji skozi vas. Na posredovanje Rika Malalana, predsednika Krajevnega narodnoosvobodilnega odbora na Opcinah pa je ta tudi poskrbel za popravo od bombardiranja razdejane cerkvene strehe. Naravno za cerkvenega dostojanstvenika pa je tudi, da je župnik Zink v svojih povojnih oznanilih z zagnjenostjo ugotavljal, da je prislo tudi do sprememb v odnosu mnogih vascanov do verskih obveznosti.

Pred kronološkim pregledom vseh škofov trzasko-koprskih škofije za časa delovanja župnika Zinka od Legata Bartolomeja do Antona Santina, dr. Stoka v zaključni besedi umestno ugotavlja: »Zinkov, ki so morali prestati tako težek, nekateri tudi krvav krizev pot, je bilo mnogo na Primorskem in drugod. Morda so danes od nas vse preveč pozabljeni in se jim zato dela velika krivica.«

Odlika Stokovega napora je predvsem v tem, da dokumentom ni dodajal lastnih komentarjev, v kolikor pa jih je, je to opravil nevsiljivo in predvsem s studijsko objektivnostjo, ki ga odlikuje. Zato pa je knjiga o župniku Zinku, obogatena se z desetimi župnikovih rokopisov, se eno avtentično in dragoceno pričevanje o minulih časih in dogodkih in o ljudeh, ki so jih sooblikovali z dostojanstvom in zvestobo svojemu rodu.

Pri knjigi so sodelovali Berta Vremec, Tomaž Simčič, Jasna Merku kot oblikovalka, Matejka Peterlin-Maver kot lektorica in Marko Stoka z zemljevidi. Prevode iz italijanske in latinske je oskrbel Matejka Peterlin-Maver, iz nemščine pa Monica Openrider-Vremec. Fotografije so poleg tistih iz župnijskega arhiva, prispevali Dušan Jakomin, Pepka Skerlavaj, Zvonko Vidau, Berta Vremec, družini Franca Malalana in Justa Daneu ter Foto Loredana. Fotostavek in tisk Tiskarna Graphart - Trst.

Jože Koren

LJUBLJANA / PROGRAM 96-97

V Cankarjevem domu bo v novi sezoni nastopil tudi Pavarotti

LJUBLJANA - V Klubu Cankarjevega doma so v torek pripravili tradicionalno letno srečanje z novinarji, na katerem so predstavili program prireditve za prihajajočo sezono 1996/97. Ob tem so izdali programsko knjižico, ki jo je uredila Barbara Rogelj, oblikovala pa Maruša Stupica. Knjižica bo izšla tudi v angleškem jeziku v nakladi 2000 izvodov.

Program Cankarjevega doma obsega glasbo in balet, gledališče, film, razstave, kulturnovzgojni in humanistični program ter kongresno dejavnost. Posebej dejavna je tudi agencija CD, ki jo vodi Nataša Kelhar, ukvarja pa se s posredovanjem, promocijo in organizacijo gostovanj domačin in tujih ustvarjalcev na odrih v Sloveniji in tujini. Poleg tradicionalnega programa je Cankarjev dom pripravil tudi bogat prispevek v programu Evropskega meseca kulture (EMK), s katerim bodo sklenili sezono.

Kongresno dejavnost vodi Srečko Peterlić. Na novinarski konferenci je poudaril, da je glavni dogodek kongresne dejavnosti ze končan, od 1. do 8. septembra je namreč potekal 14. svetovni kongres o biometeorologiji. V novi sezoni bodo pripravili približno 250 kongresnih, sejamskih in družabnih prireditev. Program glasbenih in baletnih prireditev je predstavila Monika Kartin, vodja glasbenega programa. Leto 1997 bo v glasbenem svetu zaznamovano s številnimi praznovanji ob obletnicah dveh velikanih - Franza Schuberta in Johannesa Brahmsa. Posebej omembe vredni je tudi koncert tenorista Luciana Pavarottija (na sliki AP), ki bo nastopil 4. julija ob odprtju 22. mednarodnega grafičnega bienala in sklepu EMK. V gledališkem in plesnem programu, ki ga vodi Boris Pintar, so pripravili šest domačin in tujih predstav. Ponovno se uveljavlja glasbeno gledališče. Tako je v abonma iz mednarodnega programa uvrščeno delo sodobnega skladatelja Georgesa Aperghisa, iz domačega pa komorna opera Ime na koncu jezika Johna Kelleja in Milana Jesiha, ki jo v produkciji gledališča Glej in koprodukciji CD in v sodelovanju z mestno občino Ljubljana pripravljajo tudi kot prispevek k EMK. V oktobru bo ponovno mednarodni festival sodobnih umetnosti

Mesto zensk, ob koncu maja 1997 festival sodobnih odskih umetnosti Exodos. Razstavn program, ki ga vodi Nina Pirnat Spahić, je zasnovan multidisciplinarno, pokriva najrazličnejša področja, obdobja, zvrsti in avtorje. Trenutno je se vedno odmevna razstava Pozdravljeni, prednamci, ki so jo zaradi velikega zanimanja (preko 5000 obiskovalcev) podaljšali do 1. decembra.

Na filmskem programu, ki ga vodi Jelka Strgel, letos mineva deset let filmske distribucije Cankarjevega doma, s čemer so si odprli vrata za neodvisno ustvarjanje programa. Po dolgi poti bo od 14. do 25. septembra v Linhartovi in Kosovelovi dvorani na ogled edini film, ki ga je Emir Kusturica posnel v ZDA in zanj dobil srebrnega medveda na Berlinskem festivalu leta 1993. Imenuje se Arizona Dream. Sledilo bo predpremierno predvajanje novega slovenskega filma Felix v režiji Bozo Sprajca. To je film o desetdnevni vojni za neodvisnost Slovenije. V začetku meseca oktobra bo teden posvečen predstaviti nove poljske produkcije, nastale po velikem političnem preobratu na Vzhodu, temu sledi sedmi filmski festival po vrsti (Film Art Fest), kjer bo letos prvič Glavni program zasnovan s svetovnimi uspešnicami. Vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa je Olga Butinar-Ceh. Pripravili so okoli 260 prireditev, med njimi naslednje: Gledališki kulturni dan z naslovom »Igralec«, ki je avtorski projekt režiserke Barbare Hieng Samobor, dan z New Swing Quartetom, namenjen crnski duhovni glasbi in jazzu, projekt Meje demokracije-klub mladih, ki ga pripravljajo v sodelovanju s študenti in posameznimi strokovnjaki ter silvestrski program za otroke in najmlajše.

Cvetka Cvet
Aleksandra Zorko

PASSARIANO / USPEŠEN ZAČETEK RAMAZZOTTIJEVE EVROPSKE TURNEJE

Eros tudi tokrat navdušil

Nekaj sto poslušalcev se je iskalo prostor tudi v nekaj kilometrov oddaljenih ulicah od vile Manin, ko je v torek, točno ob deveti zvečer Eros Ramazzotti zapel uvodne note njegovega prvega hita Terra promessa.

Res je, da je Eros najpopularnejši italijanski glasbenik v tujini, da je bil torkov koncert uvod v trimesečno evropsko turnejo, da je njegova zadnja plošča Dove c'è musica v starih mesecih prodala že več kot stiri milijone izvodov po cellem svetu (od tega 900.000 v Italiji) in da je bilo pričakovanje za ta koncert izredno veliko, a je obisk Ramazzottijevega nastopa vseeno preseglo vsa pričakovanja. Na dvorišču vile Manin se je namreč zbralo kakih 15.000 ljudi iz vse se-

vernovzhodne Italije in Slovenije. Prostoren oder, okrašen z okusno in nepretirano scenografijo ter s solidnimi svetlobnimi efekti, so prvič postavili nasproti vile, kar je povečalo prostor za poslušalce, katere so lepo objeli tudi zarometi rdeče barve, ki so krasili oboke konjunic.

Ramazzotti je dveurni program predstavil v spremstvu solidnega benda, ki so ga sestavljali svetovno znani glasbeniki, kot so kitarista Paul Warren in Phil Palmern, bobnar Steve Ferrone, saksofonist Steven Groove, tolkac Nenè Quintero in zvesti italijanski sodelavci basist Flavio Scopaz, klavirista Luca Scarpa in Marco Forni ter pevci Luca Jurman, Paola Atzeni in Emanuela Cortesi.

Koncert nam je predstavil delno spremenjenega Erosa. Prisotnost ameriških glasbenikov je precej vplivala na spremembo glasbenih podlag, ki so tokrat precej bolj rafinirane, in tudi sam Ramazzotti delno opusca lik fanta, ki se uveljavi iz nica in se raje drži dosežene profesionalnosti. Njegovim fansom pa se vedno ponuja vse najbolj znane uspešnice dolgoletne kariere.

Cuori agitati, Con le ali, Buona vita, Una storia importante, Adesso tu, Più bella cosa, Stella gemella, Yo sin ti so naslovi le nekaterih izmed pesmi, ki so napolnile zvezdnat večer v vili Manin. Eros se je kljub nekaterim spodrslijajem z ozvočenjem njegovega mikrofona predstavil v dobri formi, pel, igral na klavir, tolkala

in tudi (dobro) na električno kitaro. Ramazzotti je torej uspešno startal turnejo, ki ga bo popeljala v številna mesta zahodne Evrope.

Ales Waltritsch

GENERALNA SKUPŠČINA ZN JE IZGLASOVALA RESOLUCIJO O SPREJEMU SPLOŠNE POGODBE O PREPOVEDI JEDRSKIH POSKUSOV

Dolgoletne sanje so se uresničile

Osem jedrskih sil naj bi CTBT ratificiralo istočasno

NEW YORK (Reuter, B.Z.) - Po desetletjih burnih razprav in protestov proti jedrski bombi je včeraj Generalna skupščina Združenih narodov z veliko večino glasov podprla pogodbo, ki v ozračju, podzemlju in kjerkoli v okolju prepoveduje izvajanje jedrskih eksplozij. »To je pogodba, za katero so si prizadevali ljudje vsega sveta in danes moči te univerzalne želje ni mogoče več zanikati,« je pred glasovanjem povedala ameriška veleposlanica pri ZN Madeleine Albright.

Za resolucijo o sprejemu Splošne pogodbe o prepovedi jedrskih poskusov (CTBT) je glasovalo 158 držav, pet - Kuba, Libanon, Mauritius, Sirija in Tanzanija - se jih je vzdržalo, proti pa so glasovale Indija, Libija in Burma. Devetnajst držav se glasovanja ni udeležilo.

Splošna pogodba o prepovedi jedrskih poskusov je sedaj na voljo za podpisovanje. Preden bo stopila v veljavo, jo bo moralo podpisati in ratificirati 44 držav, ki posedujejo jedrske reaktorje. Ameriški predstavniki so že sporočili, da naj bi predsednik Bill Clinton pogodbo podpisal 24. septembra, hkrati pa bo senat zaprosil za čimprejšnjo ratifikacijo. Vendar Washington listine o ratifikaciji pri generalnem sekretarju ZN ne bo deponiral, dokler tega ne bo storilo ostalih sedem jedrskih držav. Ameriški predstavniki so napovedali, da naj bi pet uradnih jedrskih velesil: ZDA, Rusija, Francija, Velika Britanija in Kitajska ter Indija, Pakistan in Izrael, za katere sumijo, da imajo skrivne jedrske programe, listine o ratifikaciji deponirale istočasno. Tako nobena država, dokler ne bo imela trdnih zagotovil, da je CTBT pripravljeno ratificirati tudi ostalih sedem jedrskih držav, ne bo dovolila, da bi pogodba stopila v veljavo. Ta medsebojno sinhroniziran odnos po besedah nekega visokega ura-

dnika Clintonove administracije pomeni, da »bo Pakistan opazoval Indijo, Indija bo opazovala Kitajsko, Kitajska pa Rusijo, ki bo istočasno pod nadzorstvom Združenih držav, Velike Britanije in Francije, prav tako pa nihče ne bo pozabil na Izrael.« Če vseh 44 držav pogodbe v treh letih ne bo ratificiralo, bo treba sklicati novo mednarodno konferenco o njeni reviziji.

Največ težav bo povzročal New Delhi, saj je indijska veleposlanica pri Združenih narodih, Arundati Gose, napovedala, da indijska pogodba ne bo nikoli podpisala in na ta način preprečila, da bi postala pravno močna. Glavni razlog indijskega ostrega nasprotovanja je, da CTBT ne vsebuje rokov, do katerih naj bi se jedrske države znebile vseh svojih jedrskih zalog. S taksnimi kritikami so se strinjale tudi nekatere ostale države, a so presodile, da je pogodbo kljub vsemu vredno podpreti. Iranski veleposlanik pri ZN, Džavad Zarif, je dejal, da so se države soocile z nezazeleno dilemo - ali imeti pomanjkljivo pogodbo ali sploh nikakršne pogodbe. Da je pogodba pomanjkljiva, se strinja tudi Avstralija, ki je Generalni skupščini predlagala sprejem resolucije. »Ta pogodba je, kot vsaka druga mednarodna pogodba, kompromis,« je dejal avstralski zunanji mi-

nister Alexander Downer. Z njegovim stališčem se strinja večji del mednarodne skupnosti, ki poudarja, da je sprejem pogodbe prvi korak k svetovni jedrski razorožitvi, vendar na poti, ki vodi k temu cilju, stoji še veliko ovir, največja pa je prav indijsko nasprotovanje. Francoski zunanji minister Herve de Charette je zato že predlagal, da bi mednarodna skupnost Indiji dala določena varnostna zagotovila in jo tako odvrnila od trdovratnega nasprotovanja.

V Generalni skupščini je resolucijo o sprejemu pogodbe o prepovedi jedrskih poskusov podprlo 158 držav (Telefoto AP)

ANALIZA

Kocka je ostala v zraku

LONDON - Je Splošna pogodba o prepovedi jedrskih poskusov zgolj ničvreden kos papirja, ki nikoli ne bo postal zakon, ali vendarle predstavlja mejnik v zgodovini nadzora nad orožjem in varovanju okolja?

Združenim državam Amerike, Franciji in ostalim na nedavnih pogajanjih v Zenevi ni uspelo doseči mednarodnega konsenza o pogodbi, ki prepoveduje vse jedrske poskuse. Sedaj te iste države včerajšnje odločitve Generalne skupščine Združenih narodov pozdravljajo kot zmago pogodbe in njenih ciljev. Čeprav z nekaterimi zadržki, se večina analitikov strinja, da pogodba ima določeno politično in moralno težo, četudi zaradi indijskega nasprotovanja v mednarodnem pravu morebiti nikoli ne bo imela pravnomočne veljave. »Dobili smo splošno soglasje, da na svetu ne bo več jedrskih poskusov. To soglasje je podkrepila tudi Generalna skupščina Združenih narodov. Dejstvo, da nimamo popolne pravne veljave pogodbe, verjetno ne pomeni veliko,« meni Eric Arnett iz Stockholmskega mednarodnega instituta za raziskavo miru (SIPRI). Sharon Riggie iz bruseljskega Centra za evropsko varnost in razorožitev prav tako meni, da pogodba ima določeno težo, čeprav v naslednjih nekaj letih ne bo stopila v veljavo.

Pet jedrskih velesil - Združene države Amerike, Rusija, Velika Britanija, Francija in Kitajska -

so se že odločile, da prenehajo izvajati jedrske poskuse. Celotna Indija, ki je leta 1974 izvedla svoj prvi jedrski poskus, je dejala, da ne namerava izvajati novih jedrskih eksplozij. Isto velja tudi za drugi dve nedeklarirani jedrski državi, Izrael in Pakistan. V naslednjih nekaj tednih gre pričakovati, da se bodo predstavniki petih jedrskih velesil in večine ostalih držav napotili v Združene narode, kjer bodo podpisali Splošno pogodbo o prepovedi jedrskih poskusov (CTBT). Diplomatske konvencije trdijo, da ko država določeno mednarodno pogodbo enkrat podpisane, ne sme storiti ničesar, kar bi lahko to pogodbo, medtem ko čaka na pravnomočno veljavo, ogrozilo. Povedano drugače, države bodo, ko bodo enkrat podpisale pogodbo, prevzele obvezujočo odgovornost. To pomeni, da moratorij, ki ga je sprejela velika peterica jedrskih sil, ni več zgolj enostansko dejanje, temveč je prerasel v precej večjo zavezo. Kljub temu pa pogodba ne bo postala pravnomočna, če je Indija ne bo podprla. V tem primeru utegne priti do več problemov. CTBT denimo določa vzpostavitev opazovalnih postaj in inšpekcijskih pregledov, kar bi omogočilo preverjanje sumov, da je določena država izvedla jedrski poskus. Toda jedrski poskusi so že zdaj bolj ali manj javni - s tem se izvaja pritisk na ostale države -, prav tako pa je že vzpostavljena opazovalna mreža, ki lahko odkrije se

tako tajno eksplozijo. Edina težava, ki lahko nastane, če pogodba ne bo pravnomočna, je porast nezaupanja med državami. »Država bo lahko izvedla zelo majhno poskusno eksplozijo in brez pregleda na samem kraju eksplozije ne bo mogoče ugotoviti, za kaj je pravzaprav slo. Med državami bo tako začelo narascati nezaupanje,« meni Patricia Lewis iz Informacijskega centra za verifikacijo tehnologij (VERTIC).

Drugi problem je, da nihče ne ve, kaksen bo videti svet čez deset ali dvajset let. Če ne bo obvezujoče mednarodne pogodbe, se bodo lahko Kitajska, ZDA ali Rusija odločile za obnovo jedrskih poskusov, s čimer bi ali dopolnile svoje jedrske zaloge ali odvrnile potencialne nevarnosti. Ostale države bi lahko prav tako presodile, da je vredno tvegati mednarodno obsodbo in dokazati, da so sposobne razviti tudi jedrsko tehnologijo. Zadnji problem pa je, da je Konferenca o razoroževanju, potem ko ji na pogajanjih v Zenevi ni uspelo doseči sporazuma, izgubila dober del svoje verodostojnosti. To zna omenjenemu organu, ki je pod pokroviteljstvom Združenih narodov, povzročati velike težave, ko se bo spopadel z novim projektom - sprejemom sporazuma o prepovedi proizvodnje fiziškega materiala, ki ga uporabljajo pri izdelovanju jedrskega orožja.

Nicholas Doughty / Reuter

NOV INCIDENT NAD JUŽNIM IRAKOM

Ameriška lovca ušla protiletskima raketama

Spopadi med sprtima kurdska frakcijama so se včeraj že prenesli prek iraško - iranske meje

WASHINGTON (Reuter, T.S.) - Iraske sile so včeraj izstrelile dve protiletski raketi vrste SAM - 6 na ameriške lovce F-16 nad severnim Irakom, ko so se ti za kratek čas pokazali na iranskem radarju, je povedal tiskovni predstavnik Pentagona Bryan Whitman. Ameriška letala niso mogla odgovoriti na napad, ker so so Iranci takojizključili svoje radarske naprave. Do incidenta, ki bo po pričakovanjih povečal napetosti med Washingtonom in Bagdadom je prišlo le dan po tem, ko je Washington obtožil Irak vnovične graditve zračne obrambe na jugu. ZDA so zaradi incidenta zagrozile z novim napadom in poslale bombnike B-52 v oporišče v Indijskem oceanu, odkoder so prejšnji teden poleteli nad Irak.

Irski Kurdi v taborišču blizu iransko-iraske meje pa so včeraj sporočili, da so gverilci skupine Kurdev, ki jih podpira Bagdad, streljali na skupino beguncev na irski strani in ubili stiri ljudi. »V tork zvečer so prisli pripadniki KDP (Kurdске demokratske stranke) in nam najprej prijazno rekli, naj gremo domov, toda ko so se jim ljudje uprli, so za-

celi streljati. Stiri so ubili,« je eden od beguncev povedal za Reuter. Lokalne iranske oblasti ob mejnem prehodu Bašmak so sporočile, da so bili stiri ljudje ubiti, okrog sto pa ranjenih. Slednje so odpeljali v iranske bolnišnice.

O dogodku so poročali tudi na državnem radiu v Teheranu, vendar so dejali, da so bili vanj vpleteni se irski

vojaki. »Sile voditelja KDP Masuda Barzanija in iraske vojske so se po zavzetju mesta Pendžvin približali iranski meji v blizini Bašmaka ter začeli streljati na skupino beguncev, pri tem pa jih nekaj ubili in ranili,« je poročal radio. Begunci so dejali, da je skupina okrog pet tisoč napadenih po streljanju začela bezati proti mejnemu prehodu, ki je bil zaprt. Straz na iranski meji je streljala v zrak, vendar to ni ustavilo ljudi na poti v Iran.

Desettisoci beguncev so že v ponedeljek pritisknili proti iranski meji, da bi pobegnili pred KDP, ki je po prevzemu Sulejmanije, največjega kurdskega mesta v Iraku iz rok tekmice Domoljubne zveze Kurdistan (PUK), nadaljevala svoj pohod.

Barzanijevi borci praznujejo nove vojaške uspehe (Telefoto AP)

NOVICE

Slovensko zunanje ministrstvo zaprosilo za pojasnilo

LJUBLJANA (STA) - Ministrstvo za zunanje zadeve je včeraj italijanskemu veleposlaniku v Sloveniji Massimu Spinettiju izrazilo začudenje nad nedavno izjavo italijanskega finančnega ministra Vincenza Visca, ki je ob napovedani razglasitvi neodvisnosti Padanije domnevno dejal, da bo taka avantura pripeljala sever le v situacijo, v kakršni se nahaja Slovenija, ki se mora odločiti, ali bo postala protektorat Avstrije ali Italije, je v včerajšnji izjavi za javnost zapisalo zunanje ministrstvo. Zunanje ministrstvo je veleposlanika Spinettija zaprosilo za pojasnilo.

Lebed za Jelcinov odstop

HAMBURG (STA/dpa) - Ruski svetovalec za nacionalno varnost Aleksander Lebed je posredno izrazil mnenje, da podpira zamisel o Jelcinovem odstopu. V intervjuju za revijo Stern je Lebed na novinarjev namig, da je Jelcina nekdo že označil za »bolnega funkcionarja stranke, ki je svojo zgodovinsko nalogo izpolnil«, odgovoril z besedami: »Mar nisem imel prav?« Enako je odgovoril tudi, ko so ga prosili, naj komentira svoje mnenje o tem, da je »čas za Jelcinov odhod«. Lebed je znova izrazil svoje ambicije, da bi zasedel mesto predsednika. Za Stern pa je izjavil: »Nisem prepričan, če bom doživel demokracijo. Ne sodim med demokrate. Najprej je treba ustvariti red, tega pa se ne da vedno storiti na nežen način.«

gospodarstvo in finance

RIM / MINISTER POROČAL POSLANSKI ZBORNICI

Ciampi: Neizkoriščanje sredstev EU je pravi zločin

Za obdobje 1994-1999 na razpolago 106.000 milijard lir

RIM - Finančnih sredstev za preporod juga in drugih zaostalih predelov v Italiji ne manjka, vendar so z njimi slabo upravljali, njihovo delitev zavirali s pretiranimi omejitvami in jih sploh nepravilno izkoristili.

To je povedal zakladni in proračunski minister Carlo Azeglio Ciampi, ko je včeraj v poslanski zbornici poročal o ukrepih v prid nazadujočih območij. V mislih je imel sredstva iz skladov Evropske unije, njihovo neizkoriščanje pa je

označil kot zločin zoper celovito skupnost.

Za razvojne investicije ob sofinansiranju EU je za obdobje 1994-1999 na razpolago približno 106.000 milijard lir, od tega pa jih je bilo konec avgusta letos izkoriščenih komaj 20.000. Ciampi je to pripisal birokratskemu kolesju in zapletenosti postopkov za odmero naložbenih nakazil, sicer pa okolščini, da državna in deželne uprave nimajo učinkovitih struktur za načrtovanje, za tehnično-

administrativno pomoč in za monitoring nadzor finančnih mehanizmov oziroma razvojnih poti pri gradnji infrastrukture. Te težave lahko pomenijo izgubo evropskih sredstev ravno v času, ko se množi tudi brezposelnost, ki jo povzroča nova mednarodna delitev dela.

Ciampi je napovedal nove ukrepe v korist podjetništva in mladinskega zaposlovanja, a opozoril podjetnike, da morajo tudi sami zavihati rokave.

POMEMBNO ZARADI PRODORA NA VZHOD

Tržaška zavarovalnica Generali hoče kupiti banko Creditanstalt

Zavarovalnica Generali, katere glavni sedež je v Trstu, je pomembna mednarodna finančna družba, soudeležena v več kot 200 zavarovalnih, finančnih, bančnih in drugih družbah po vsem svetu. Ustanovljena v prvi polovici prejšnjega stoletja v Benetkah, ko so bile te še pod avstrijsko oblastjo, se je potem preselila v Trst. Čeprav je sedež v Trstu, se odločitve danes sprejemajo v Milanu, Parizu ali se kje drugje.

V Avstriji je Generali prisotna že od vsega začetka. Zelo pomembno vlogo igra v finančnem sistemu današnje avstrijske republike. Lani so tam pridobili 20 odstotkov celotne vsote, ki so jo Avstrijci plačali zavarovalnicam. V italijanskih lirah to pomeni 5.385 milijard lir. Generali so sicer ponekod druge vnovčile več denarja, vendar pa so drugod odstotki veliko manjši. Avstrijsko tržišče v vodstvu Generali torej zelo dobro poznajo. Prav zaradi tega so se že pred časom postavili na celo mednarodne naveze, ki naj bi od avstrijske vlade kupila večinski paket banke Creditanstalt. V navezi so do prejšnjega tedna bili v prvi vrsti EA Generali, avstrijska Sparkasse, nemška Commerzbank in italijanska Comit, poleg teh pa se nekaj avstrijskih finančnikov. V dunajski vladi so si želeli, da bi domač kapital bil tudi v bodoče pomembna postavka v novem vodenju te danes se državne banke. Bajž zaradi notranjih sporov se je v zadnjem hipu avstrijska Sparkasse odpovedala sodelovanju v tej navezi. EA Generali in drugi ostali partnerji so v petek 6. septembra, zadnji dan pred iztekom roka, dali se eno ponudbo z vsemi mogočimi garancijami. V ponedeljek 9. septembra je dunajski

finančni dnaynik »Der Standard« objavil vest, da se v Sparkasse se vedno zanimajo za nakup Creditanstalta, in da bi lahko imeli podporo močne nemške zavarovalnice Allianz (tržaskim bralcem povejmo, da je ta lastnik tukajšnjih zavarovalnic Lloyd Adriatico in RAS). Ze v torek pa je predstavnik Allianz to vest zanikal. Pa čeprav je lani tudi Allianz startala na nakup Creditanstalta.

Avstrijski finančni minister Victor Klima si seveda zeli, da bi Avstrijci se vedno igrali pomembno vlogo v Creditanstaltu. Vendar pa je v torek na seji vlade povedal v čem je nova ponudba Generali. Naveza naj bi kupila polovico paketa delnic, ki so sedaj last države. Drugo polovico naj bi ponudili na avstrijskem tržišču. Ponudba je neoporečna, je dejal Klima. Na Dunaju si želijo, tudi iz proračunskih razlogov, prodati delnice Creditanstalta se pred koncem leta.

Upravitelje Generali dunajska banka ne zanima samo zaradi avstrijskega tržišča. Brez dvoma bi z aparatom te banke se bolj razširili mrežo svojih zavarovalnih poslovalnic. Creditanstalt jih zanima tudi zaradi tega, ker je že odprla svoje banke - hčere tudi v drugih državah srednje in vzhodne Evrope. Tudi v Sloveniji. Na letošnjem obnem zboru

so v Trstu povedali, da si v Slovenijo želijo priti prav potom ljubljanske banke Creditanstalt, ki že posluje v tej Sloveniji.

Delničarji Generali bodo sicer po svoje zadovoljni. V prihodnjih tednih bodo, kot je bilo sklenjeno na obnem zboru, za vsakih 10 delnic dobili eno zastonj. Vrednost delnic se je v teh dneh dvignila. Prejšnji teden je Generali uspešno prodala svoj 10, 75-odstotni paket delnic pomembne francoske zavarovalnice AXA. Vnovčili 5, 9 milijarde frankov, t.j. 1.790 milijard lir. Pred osmimi leti so delnice plačali po 250 frankov, sedaj so jih prodali po 285.

Marko Waltritsch

Zasebna podjetja se množijo

PEKING - Stevilo zasebnih podjetij v prvi polovici leta 1996 se je povečalo za skoraj 50.000, tako da zdaj znaša približno 710.000. Kot poroča kitajska tiskovna agencija Xinhua, podjetja zaposlujejo 10,14 milijona ljudi. Konec leta 1995 je bilo po uradnih podatkih na Kitajskem v zasebnih podjetjih zaposlenih 8,22 milijona ljudi. Zakon določa, da so zasebna podjetja tista podjetja, ki imajo najmanj osem zaposlenih.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. julija 1996 in zapadejo 1. julija 2006.

■ Obveznice dajejo letno **8,75%** bruto obresti, izplačljive 1. januarja in 1. julija za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal letno **8,26%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

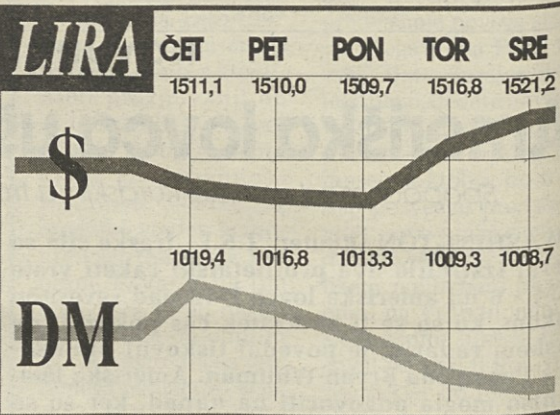
■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **13. septembra**.

■ Obresti obveznic BTP se koristijo od 1. julija 1996; ob vplačilu (**18. septembra**) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		11. SEPTEMBER 1996 v LIRAH		
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mihovca: tel. +39/40/66311 Agencija Roma: tel. +39/40/1611 Agencija Dom: tel. +39/40/831131		valuta	nakupni	prodajni
		ameriški dolar	1500,00	1539,00
		nemška marka	996,00	1020,00
		francoski frank	290,00	299,00
		holandski gulden	885,00	912,00
		belgijski frank	47,90	49,80
		funt sterling	2330,00	2400,00
		irski sterling	2409,00	2482,00
		danska krona	257,00	265,00
		grška dragma	6,20	6,50
		kanadski dolar	1091,00	1125,00
		japonski jen	13,60	14,10
		švicarski frank	1213,00	1250,00
		avstrijski šiling	141,00	145,30
		norveška krona	231,00	238,00
		švedska krona	222,00	229,00
		portugalski escudo	9,60	10,20
		španska pezeta	11,70	12,20
		avstralski dolar	1196,00	1232,00
		madžarski florint	11,00	14,00
		slovenski tolar	11,10	11,70
		hrvaška kuna	270,00	300,00

KMEČKA BANKA - GORICA		11. SEPTEMBER 1996 v LIRAH		
		valuta	nakupni	prodajni
		ameriški dolar	1505,00	1535,00
		nemška marka	1000,00	1018,00
		francoski frank	290,00	300,00
		holandski gulden	883,00	908,00
		belgijski frank	48,07	49,97
		funt sterling	2325,00	2405,00
		irski sterling	2325,00	2405,00
		danska krona	257,00	267,00
		grška dragma	6,13	6,73
		kanadski dolar	1090,00	1125,00
		švicarski frank	1217,00	1242,00
		avstrijski šiling	140,71	145,21
		slovenski tolar	11,20	11,50

MILANSKI DEVIZNI TRG		11. SEPTEMBER 1996 v LIRAH	
valuta	povprečni		
ameriški dolar	1521,160		
ECU	1907,530		
nemška marka	1008,730		
francoski frank	295,340		
funt sterling	2365,710		
holandski gulden	899,930		
belgijski frank	48,963		
španska pezeta	11,941		
danska krona	261,610		
irski funt	2447,550		
grška dragma	6,337		
portugalski escudo	9,852		
kanadski dolar	1108,800		
japonski jen	13,817		
švicarski frank	1235,410		
avstrijski šiling	143,340		
norveška krona	235,060		
švedska krona	227,170		
finska marka	333,000		

MILANSKI BORZNI TRG					
11. SEPTEMBER 1996			INDEKS MIB-30: -1%		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	11.435	-1,30	Italcementi	9.955	-1,59
Bca di Roma	1.191	-0,16	Italgas	5.253	+0,40
Benetton	17.711	+0,52	La Fondiaria	5.782	-1,71
Comit	2.835	-0,66	Mediobanca	8.158	-0,91
Credit	1.679	-0,53	Montedison	925	-2,73
Edison	8.197	-1,16	Olivetti	583	-1,45
Eni	6.596	-0,25	Parmalat	1.880	-4,42
Ferruzzi fin.	—	—	Pirelli Spa	2.578	+0,07
Fiat	4.394	-2,61	Ras	13.630	-0,93
Gemina	657	-0,63	Rinascente	9.270	-0,52
Generali	33.427	-0,45	Sai	12.381	+0,26
Ifi p.	11.413	-4,42	San Paolo To	9.318	-1,62
Ifil	3.817	-0,57	Sirti	9.370	-0,78
Imi	11.443	-0,88	Stet	4.808	-0,88
Ina	2.140	-0,69	Telecom Ita	2.952	-1,07

POGOVOR S ŠVICARSKIM NOVINARJEM IN PUBLICISTOM VIKTORJEM MEIERJEM, AVTOR KNJIGE ZAKAJ JE RAZPADLA JUGOSLAVIJA

Ne ozirajte se nazaj na Balkan

Valjenje krivde za jugoslovansko tragedijo na Slovence je povsem neutemeljeno

Ze dolgo sem ga želel spoznati, Viktorja Meierja. Vedel sem, da je spet doma, v Švici, da se je upokojil in da ne piše več za Frankfurter Allgemeine Zeitung. Nekoč neusmiljeni kritik postitovske Jugoslavije, ki bi ga beograjske oblasti najraje spravile za zapah, je nehal pisati. Se prej pa je napravil nekakšno inventuro in izdal knjigo, ki verjetno bolj kot katera druga celovito in objektivno razčlenjuje vzroke in potek razpada Jugoslavije. Prebral sem slovenski prevod z naslovom Zakaj je razpadla Jugoslavija (v originalu Wie Jugoslawien verspielt wurde) in strašno sem bil radoveden, kakšen je človek, ki pozna toliko skrivnosti iz bližnje zgodovine Balkana, ki osebno pozna vse akterje jugoslovanske tragedije in ki je s svojimi tehtnimi clanki in komentarji v FAZ soustvarjal evropsko javno mnenje in prid Slovenije tedaj, ko so jo skušali proglasiti za glavnega krivca za razpad Jugoslavije in so jo razni Van den Broeki, de Michelisi in drugi hoteli potlaciti nazaj v balkanski kotel. Pred dnevi se je vrnil s hribov - poletje je preživel v Graubündenu - in je takoj privolil v pogovor za Republiko.

Viktor Maier je cil 67-letnik in deluje prej kot upokojeni diplomat kot pa novinar, ki je obredel pol sveta in se zlasti ves Balkan tedaj, ko je tam najbolj vrelo. Pripravil sem si nekaj vprašanj v nemščini, a sva se potem pogovarjala kar v stari dobri srbohrvaščini, ki jo govori perfektno - ko je govoril o Tudmanu se je celo popravljaj: »Ne, ne istorija, povijest, se kaže sada, jeli?« Tudi njegovi odgovori so diplomatski. Ko sem ga hotel malo »provocirati«, da bi dobil se bolj vroč intervju, se je nastavljenim pastem vselej spretno izmaknil in ni povedal nič več, kot je zapisal v knjigi. Obcutek pa imam, da ve Viktor Maier se marsikaj in da ima o nekaterih osebnostih in dogodkih čisto svoje mnenje, ki ga je zavoljo objektivnosti zase tudi obdržal. Zdaj tudi vem, da ima rad Slovenijo, pa čeprav v knjigi neusmiljeno obračuna tudi s slovenskimi napakami. »V Sloveniji sem se vedno dobro počutil in s slovenskimi politiki sem se lahko vedno pogovarjal, tudi tedaj, ko so mi bila v Beogradu zaprta vsa vrata.«

Viktor Meier je že kot študent nekaj časa preživel v Beogradu. Udeležil se je mladinske delovne akcije na progi Doboj-Sarajevo, pred stitiridesetimi leti pa je doktoriral z disertacijo na temo Novi jugoslovanski gospodarski sistem. Od leta 1956 je bil dopisnik uglednega Neue Züricher Zeitung za Jugoslavijo s sedežem na Dunaju, potem je bil stiri leta dopisnik v ZDA, od leta 1973 do upokojitve pa je bil celih dvajset let dopisnik nemškega dnevnika Frankfurter Allgemeinen Zeitung za področje Jugoslavije. Viktor Meier je tudi nosilec Castnega znaka svobode Republike Slovenije.

- Gospod Meier, Vasa knjiga je name kot na Slovence napravila močan vtis, saj bi rekel, da nam je naklonjena in v spodbija se vedno aktualne ocitke o »krivdi« Slovenije za razpad Jugoslavije. Na Hrvaškem, pa tudi drugod po nekdanji Jugoslaviji je verjetno niso tako dobro sprejeli?

Verjetno na Hrvaškem moje knjige ne bodo nikoli prevedli, vsaj tako dolgo ne, dokler bodo vse založniške hiše pod nadzorom HDZ. Toda tudi v Sloveniji je bila deležna kritike. Nek ugleden gospod, včasih je bil celo minister, je v pismih bralcev sicer hvalil mojo knjigo, vendar mi je očital, da nisem dal dovolj poudarka drugi svetovni vojni in NOB. Rad bi mu tukaj odgovoril. NOB ni bila tema moje knjige, ki sem jo pisal predvsem za evropskega bralca (in ameriskega, saj je v pripravi angleški prevod, op. Z.P.) Na temo NOB je na voljo že dovolj literature, tudi tuje, zato o tem nisem hotel podrobneje pisati. Dejstvo je, da so imeli komunisti stitirideset let monopol nad zgodovino. Zdaj tega ni več in stvari je

mogoče obravnavati tudi z drugega zornega kota. Pri tem je možno postaviti vprašanje, ali je bila za nekatere vodilne komuniste nacionalna osvoboditev resnično prvenstveni cilj ali pa je bil to v prvi vrsti boj za oblast. Toda, kot receno, to ni bila tema moje knjige.

- V kritičnih letih, ko je razpadla Jugoslavija, so vam večkrat očitali, da zastopate Slovence in Hrvatoma naklonjena stališča in da ste zelo ostro kritizirali zahodnoevropsko politiko do Jugoslavije. Je danes, po petih letih, drugace?

Kritika v evropskih krogih pojenja. Se vedno pa se v določenih akademskih krogih stvari predstavljajo tako, kot da bi priznanje Slovenije in Hrvatske pospešilo vojno. To so trditve brez podlage. Glejte, Vukovar je padel že 18. novembra 1991, torej se pred pri-

politika bi morala precej bolj spodbujati gospodarske in druge stike s Slovenijo. Tako pa oblasti celo Slovence, ki delajo v Švici, tlačijo v isti kos z delavci iz drugih krajev nekdanje Jugoslavije in jim prav tako nagajajo.

- Sami ste dejali, da se v Sloveniji zelo dobro počutite, da je pokrajina, pa tudi mentaliteta ljudi zelo podobna švicarski. Raziskave so pokazale, da je Švica Slovincem tudi zelo pri srcu, nekaksen vzor. Bi morala tudi Slovenija - tako kot njena vzornica - obrniti hrbet EU?

Kar se Švice tiče, sodim med tiste skeptike, ki niso preveč naklonjeni vstopu v EU, to pa zato, ker to ne pomeni samo gospodarske temveč tudi politično integracijo. In ker hoče, z nemskim »žegno« seveda, Francija v EU igrati vodilno vlogo, bi bilo to za Švico, ki se tesno povezuje z ZDA, ne-

dnevnega reda. Hkrati pa mora Slovenija, kot že receno, ucvrstiti svoj mednarodni položaj. Tu mislim na Nato in druge evropske povezave. Sloveniji utegne biti ta podpora v odnosih s Hrvasko nekega dne se zelo potrebna.

Srbi sovražijo Slovence. To je pač cena, ki jo je treba plačati zato, da ste se izvlekli iz nekdanje Jugoslavije. Toda to ni za Slovenijo nobena tragedija. Ni treba precenjevati gospodarskih možnosti Srbije, ki ni ravno pojem razvitosti in se nekaj let ne bo zanimiv gospodarski partner.

- Kako se bo po vašem mnenju razpletel bosanski vozel?

Glede Bosne sem pesimist. Daytonski sporazum je sicer veliko obljubljal, vendar ga Zahod ne bo uspel v celoti uresničiti. Vse je odvisno od tega, kako se bodo obnasali Hrvati,

- V zadnjih letih ste spoznali in se pogovarjali z večino politikov, ki so bili glavni igralci v jugoslovanski drami. Med njimi so bili Kučan, Tudman, Gligorov, Izetbegović, Karadžić, Mešić, Pućnik, Jansa, pa tudi Zimmermann in Genscher. Kakšno mnenje ste si ustvarili o njih?

Zal mi je, da nisem imel priložnosti, da bi se pogovarjal tudi z gospodom Drnovskom. Če začnem pri Kućanu, potem moram reči, da ga cenim zaradi njegove osebnosti in širine in zaradi racionalnega pristopa do zapletenih političnih problemov. Ima sposobnost, na stvari gledati zelo široko, točno je ocenil položaj v Sloveniji in je dojel pravi trenutek za spremembe. Kućan je demokratično razpoložen, razumen politik. Skoda, da je prišlo do tako ostrega spopada med Janšo in Kućanom. Ne bi smeli namreč pozabiti, da je dosegla Slovenija svoj cilj - nacionalno svobodo - prav zaradi enotnosti v odločilnih trenutkih. Elementi političnega stila, tolerantnosti pa so potrebni tudi za normalno funkcioniranje demokratične države. Kaze, da se niso vsi politiki došli, da je pri tem potrebna določena politična kultura, ki jo je treba spoštovati. Obstajajo problemi, ki izhajajo se iz druge svetovne vojne, in opazovalec, ki vse skupaj spremlja od strani, lahko samo upa, da bo na voljo dovolj tolerance do tistih, ki so gresili. In gresili sta obe strani. Ne smete pozabiti, da domobranci niso imeli za nasprotnika samoupravni socializem gospoda Kućana, temveč stalinizem. Tudi komunisti so delali napake. Toda to, kar se dogaja sedaj, so bolj ali manj otroške bolezni, ki jih bo Slovenija kmalu prebolela.

- Kakšna je vaša napoved v zvezi z volitvami, ki jih je Kućan razpisal za 10. november?

Ne bo velikih sprememb. SDS ne bo dobila več kot 20 odstotkov glasov. Desne stranke tudi v Italiji ali pa v Franciji nikoli ne pridejo čez ta prag.

- Vrniva se spet k vasi knjigi. Presemetilo me je, da ste za Karadžića zapisali, da je zelo inteligenten, medtem ko poteze hrvatskega predsednika ocenjujete kot precej neumne?

Karadžić je res inteligenten, toda na zalost inteligenca se ni moralna kategorija. S Tudmanom sem se včasih zelo dobro razumel, kasneje pa se je pokazalo, da je precej čustven politik, ki se stalno izgublja v megli zgodovinskih mitov. Tudman je res vlekel nekatere neumne, jaz bi rekel napačne poteze. Ni vedno najbolje ocenil političnega položaja in nekatere uspehe je dosegel bolj zaradi napak drugih, kot pa zavoljo lastne politične modrosti. Spocetka sploh ni razumel situacije. To je dejal tudi Baker, ki se je tedaj v Beogradu pogovarjal s predsedniki vseh nekdanjih jugoslovanskih republik in mu je Tudman rekel, da ne bo vojne. To je rekel tudi meni in je zavrnil Spegeljeve načrte za oborožitev hrvatske vojske. Raje je imel velike proslave, na katerih je govoril o veliki hrvatski zgodovini in odkrival spomenike. Za obrambo pa ni preveč skrbel.

Potem sva z gospodom Meierjem razglabljala se o Handkeju (»ta ima problem s Slovenijo«), o Kusturici (»ta je ostal Jugoslovian, tako kot Ivo Andrić, ki je iz Hrvata prek Jugoslavana skoraj postal Srb«), pa o njegovem nasledniku pri FAZ, s katerim se zdela ni zadovoljen. »Zato pa raje poslušam in berem anglosaksonske in ameriske medije, BBC recimo, ki so odlično informirani in se najbolj objektivno poročajo z Balkana«. Ko se je poslovlil, mi je se zaupal, da se je zmenil z novim dopisnikom NZZ za jugovzhodno Evropo. »Mlad je se, pa bi mu rad dal nekaj koristnih napotkov...«. In ko sva si ob slovesu stisnila roki, mi je se enkrat pokroviteljsko dejal: »Za Slovenijo me prav nič ne skrbi. Vi ste se dokončno resili Balkana...«

Zvone Petek

znanjem Slovenije in Hrvatske, z vojno v Bosni pa osamosvojitve in priznanje obeh novih držav tako ali tako nimata nobene zveze. Bosna, to je čisto druga zgodba.

Kar se zahodnoevropske politike, njenih diplomatov v Beogradu in njene neuspešnega posredovanja tiče, je v knjigi vse jasno prikazano. Po mojem mnenju je Nemčija v evropskih stvareh veliko preskromna in kancler Kohl preveč poudarja vodilno vlogo Francije v EU.

- Kaj pa Švica? Kakšen je odnos vaše domovine do Slovenije in drugih novih držav na tleh nekdanje Jugoslavije?

Švica se po mojem mnenju obnaša precej zadržano, kar se mi zlasti v odnosu do Slovenije zdi škoda. Poglejte, Slovenija je dežela, ki ima pred seboj zagotovo lepo prihodnost in je lahko za Švico zelo zanimiv partner, vendar je švicarska politika v tej smeri zelo nekoordinirana. Švicarska uradna

sprejemljivo. Švica si ne more privoščiti, da bi se kot članica EU zaradi Francije zapletla v stalne spore z ZDA. Boljše kot samo članstvo v EU so gotovo bilateralni sporazumi. Če bo to dosegla, je za Švico bolje, da ostane zunaj EU. Slovenija, ki se je dokončno izvila iz nemirnega balkanskega kotla, pa postaja zdaj počasi del zahodne Evrope. Najvažnejše ta trenutek je približevanje in sodelovanje, kasneje pa članstvo v Natu. Nekdanja Jugoslavija ni za Slovenijo nobena alternativa. Slovenija mora obrniti hrbet Balkanu in iskati evropske povezave. Če bi se zapletalo s sprejemom v EU, potlej je treba razmišljati o povezavi v okviru Cefte. Mislim, da postaja Cefta vse bolj alternativa EU.

- Kako pa gledate na skaljene odnose med Slovenijo in Hrvasko, Slovenijo in Srbijo?

Hrvaska je zelo neugoden sosed. Slovenija bi morala pohiteti, da bi odprta vprašanja čimprej spravili z

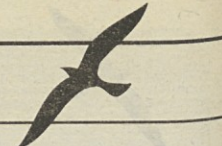
Muslimani in Srbi, veliko je negotovosti, preveč krivic se je zgodilo. Da le ne pride do novih spopadov. Trajni mir je v Bosni se zelo dalec.

- Kaj pa na Kosovo? Milošević in Rugova sta podpisala sporazum o vnovicnem odpiranju albanskih sol.

Veliko vprašanje je, če bodo Srbi obljube uresnili. Poleg tega pa bi bilo funkcioniranje sol v albanskem jeziku nekaj normalnega. Brez vrnitve avtonomije, kot jo je imelo Kosovo z ustavo iz leta 1974, ne vidim trajne rešitve kosovskega vprašanja.

- Zdaj so začeli Srbi napadati Miloševića. Mislite, da ga bo, tako kot ga je ustvaril, tudi odstranil »narod«?

Ne verjamem v dobro Srbijo, ki bi se resila tega človeka. Milošević bo menjal svojo politiko, ne Srbi njega. Umirjene sile v Srbiji namreč niso prav nič močnejše od tistih, ki so se bolj ekstremni od Miloševića. Z njim ali brez njega - Srbija mora plačati za svoje napake in za razbitje Jugoslavije.

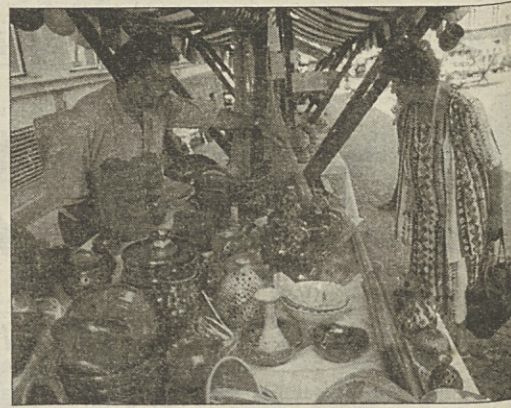
Streljanje z novimi havbicami

LJUBLJANA - Častniki in podčastniki 460. artilerijskega bataljona Slovenske vojske so včeraj izvedli prvo bojno streljanje z novimi havbicami 155 mm. Streljanje z orožji, ki so bila slovenski javnosti prvič predstavljena ob peti obletnici osamosvojitve, so izvršili pripadniki enote profesionalne sestave. S tem je končano osnovno usposabljanje in praktičen prevzem orožij, kar bo omogočilo tudi začetek služenja vojaškega roka na teh orožjih. Nova orožja, katerih najpomembnejših del je izdelan iz jekla Železame Ravne, so močno povečala vlogo, pomen in učinkovitost artilerije Slovenske vojske. (N. R. foto: B. T.)

Boljšjak odslej na Cankarjevem nabrežju

LJUBLJANA - Ljubljanski Boljšji trg, ki si je v zadnjih letih znova pridobil nekdanji sloves, mestne oblasti že nekaj časa selijo z enega konca na drugega, zdaj pa kaže, da so zanj le našli najprimernejšo lokacijo. S Petkovskega nabrežja, kamor so stojnice prestavili izpod Plečnikovih arkad v času njihove obnove, ga bodo namreč že to nedeljo preselili na Cankarjevo nabrežje od Filipovega dvorca proti Čevljarскому mostu. Pristojni mestni oddelek je ob tej odločitvi od organizatorja Boljšjega sejma zahteval tudi poenotenje lesenih stojnic. (T. U.)

USTAVNO SODIŠČE / PRESODILI POBOBUDO SOCIALDEMOKRATSKE STRANKE SLOVENIJE

Referendumi na dan volitev?

Ustavni sodniki so razveljavili tretjo točko spornega odloka o razpisu referenduma

LJUBLJANA - Ustavno sodišče je včeraj presodilo pobudo, ki jo je 9. avgusta v imenu 43.710 volilk in volilcev vložila Socialdemokratska stranka Slovenije. SDS je namreč zahtevala presojo ustavnosti in zakonitosti 3. in 4. točke odloka državnega zbora o razpisu zakonodajnega referenduma za volitve v državni zbor, sprejetega 7. avgusta letos. Tretja točka odloka je za dan razpisa referenduma določila devetdeseti dan po konstituiranju državnega zbora, četrta točka pa za dan izvedbe referenduma prvo nedeljo po preteku 30 dni od dneva razpisa referenduma. Po presoji so ustavni sodniki tretjo točko razveljavili, četrta točka pa po njihovem mnenju ni v neskladju z zakonom o referendumu in ljudski iniciativi (ZLRI) in ustavo. Ustavno sodišče je državnemu sodišču naložilo, da mora določiti nov dan razpisa referenduma v sedmih dneh po vročitvi odločbe. Za razveljavitev tretje točke je glasovalo osem sodnikov, proti pa je bil le sodnik Matevž Krivic, v zvezi s četrto točko so bili sodniki soglasni, proti sedemdnevni roki pa sta glasovala Matevž Krivic in Lojze Ude. Odklonilo loceno mnenje sta predložila sodnika Krivic in Ude, pritrnilo loceno mnenje pa sodnik Peter Jambrek.

V obrazložitvi odločbe ustavni sodniki pojasnjujejo, da ZLRI določa za posamezna dejanja med vložitvijo zahteve za razpis referenduma in izvedbo glasovanja naslednje roke: rok za odločitev ustavnega sodišča o ustavnosti vprašanja, vsebovanega v zahtevi (30 dni), rok za razpis referenduma (30 oziroma sedem dni) in rok med dnem razpisa referenduma in dnem izvedbe referenduma (30 do 45 dni). Analiza teh rokov kaže, da ZLRI ne dopušča odlaganja izvedbe referenduma brez ustavne in zakonske podlage. Določb, ki govorijo o dnevu razpisa referenduma oziroma o dnevu, ki je določen kot dan razpisa referenduma, ni mogoče razlagati ta-

drugimi roki, določeni v ZLRI. Po mnenju ustavnega sodišča so bile določbe ZLRI, ki govorijo o posebnem dnevu, ki je določen kot dan razpisa, mehanicno prevzete iz zakona o volitvah v državni zbor ter da imajo v obeh zakonih teh določb le tehničen oziroma instrumentalni pomen, zato teh določb v ZLRI ni mogoče razlagati kot pooblastilo za odlaganje dneva izvedbe referenduma. Rok, ki poteče od objave odloka o razpisu do dneva, ki je določen kot dan razpisa, pa ima po mnenju ustavnega sodišča pomen in učinek vakacijskega roka (vacatio legis), ki mora poteci od objave do uveljavitve splošnega pravnega akta.

Ker ZLRI določa re-

Državni zbor mora ponovno določiti dan razpisa referenduma

zavni zbor ne sme zlorabiti ne instituta »vacatio legis« in ne pooblastila za določitev dneva razpisa referenduma za nerazumno odlaganje izvedbe referenduma. Ker pa izrecne določbe o tem, kolikšen čas lahko poteče od objave odloka o razpisu dneva referenduma v ZLRI ni, je po oceni ustavnega sodišča kot razumen rok treba šteti z ustavo določen presumptivni vakacijski rok, torej 15 dni. To pomeni, da od objave odloka o razpisu referenduma do dneva, ki je določen kot dan razpisa, ne sme preteci več kot 15 dni, razen če za to obstajajo utemeljeni razlogi tehnične oziroma instrumentalne narave. Iz navedenih razlogov tretja točka odloka državnega zbora o razpisu referenduma ni v skladu z ZLRI. Čeprav to neskladje po oceni ustavnih sodnikov obstaja že od same uveljavitve odloka, pa posledic nezakonitosti za nazaj ni mogoče odpraviti, saj mora biti za pripravo referenduma in referendumsko kampanjo zagotovljen čas in to najmanj 30 dni. Zato ustavno sodišče odloka tudi ni odpravilo, temveč razveljavilo. Ker pa kršitev ZLRI s tem vseeno ni odpravljena, ustavno sodišče državnemu zboru nalaga, da v sedmih dneh po vročitvi

te odločbe določi dan razpisa referenduma oziroma sprejme novo, z ZLRI skladno tretjo točko.

Četrta točka pa je po mnenju ustavnega sodišča skladu tako z ustavo kot z ZLRI, vendar pa je z razveljavitvijo tretje točke izgubila svoj pomen. Ko bo državni zbor nadomestil razveljavljeno tretjo točko odloka, bo ta pomankljivost odpravljena; četrta točka se bo namreč nanašala na novo tretjo točko. Pri tem pa ima državni

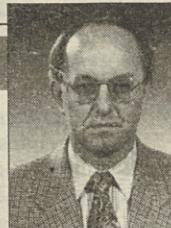
zbor možnost, da v okviru zakonskih rokov (30 do 45 dni, pri čemer je dan glasovanja nedelja), spremeni tudi četrto točko. Državni zbor lahko za dan razpisa in rok med dnem glasovanja določi tako, da bo referendum izveden hkrati z volitvami v državni zbor. Takšna rešitev bi po mnenju ustavnega sodišča ustrezala tudi pravnim načelom racionalnosti in ekonomičnosti.

Vesna Vuković.

Stranke o odločitvi ustavnega sodišča

Ko smo včeraj po tem, ko je Ustavno sodišče izdalo svojo odločbo, za komentar poklicali v kabinet predsednika državnega zbora Jožefa Školca, nam je Školčeva predstavila za odnose z javnostjo povedala, da uradne izjave ne bodo dali dokler odločbe ne bodo prebrali pravni strokovnjaki, ki delajo v državnem zboru. Prav tako komentari niso ponudili pri Slovenskih krcanskih demokratih, glavni tajnik Združene liste socialnih demokratov Dušan Kumer pa je dejal, da je po njihovem mnenju predsednik z razpisom volitev kljub vsemu ravnal prav. Po Kumrovih besedah je nastala situacija absurdna, saj si težko predstavlja smiselnost scenarija, po katerem se na isti dan volilec odloči najprej o volilnem sistemu, takoj nato pa po drugem sistemu voli svojega kandidata. Kumer je tudi prepričan, da bi izvedba referendumov ob volitvah pomenila, da bi bila volilna kampanja usmerjena predvsem v zagovarjanje in nasprotovanje referendumom, medtem ko bi vsebina strankarskih programov ostala ob strani. Socialdemokratska stranka Slovenije pozdravlja odločitev ustavnega sodišča, vendar pa izraza obžalovanje, ker sodišče ni obravnavalo pobude SDS že prej, saj bi v avgustu sprejeta odločitev omogočila razpis referenduma že pred volitvami. Stranka bo v petek na seji predsedstva odločala tudi o morebitni ustavni pritožbi zoper odlok o razpisu volitev. (A. K., V. V.)

KOMENTAR

ROBERT MECILOSEK

Vsi nezadovoljni?

V Sloveniji je bilo v zadnjih dneh veliko tistih, ki so s posebno napetostjo pričakovali odločbo Ustavnega sodišča, ki je ocenjevalo ustavnost in zakonitost Odloka o razpisu zakonodajnega referenduma za volitve v državni zbor. Večina je bila namreč prepričana, da bodo ustavni sodniki lahko z nekakšnim čudežnim sklepom razresili številne dileme, ki so prisle na dan ob znanih referendumskih igrah, in sedaj, ko je odlok sestavljen, lahko rečemo, da bodo z njim verjetno vsi nezadovoljni. To sicer ne bi bilo nič slabega, če omenjeni odlok ne bi istocasno pomenil vsaj posrednega posega v predvolilno kampanjo in volitve same, kar predlog o istočasni izvedbi volitev in referendumov zagotovo je.

Odločba ne bo razveselila večine poslancev državnega zbora, ki so pred casom sklenili, da bo referendum izveden devetdeseti dan po konstituiranju novega državnega zbora, saj so izhajali iz domneve, da bi vsaka drugačna odločitev povzročila precej zmede in do konca zapletla razmere na slovenskem političnem prizorišču, kar se bo sedaj verjetno zgodilo.

Zadovoljni ne morejo biti v SDS, ki je sprožila postopek za oceno ustavnosti odloka o razpisu zakonodajnega referenduma. Dosegli so sicer razveljavitev tretje točke omenjenega odloka, vendar je bil temeljni cilj odločitev, da bi referendum izvedli še pred volitvami in da bi že letos volili po spremenjeni zakonodaji, po možnosti seveda takšni, kot si jo zamisljajo sami.

Tu pa je seveda tudi napoved iz te stranke, da bodo spodbijali se ustavnost odloka o datumu volitev, ki jih je razpisal predsednik Milan Kučan in za kar je dobil polno podporo velike večine strank, razen že omenjene, ki je v tem pripravljalnem obdobju ob tem nastopala se precej izsiljevalsko.

Se najmanj bodo zadovoljni volilni upravičenci, katerim bi se lahko zgodilo, da bodo na volišcih morali reševati referendumske in volilne rebusse z množico vprašanj in strank, kar vse skupaj lahko spremeni trenutno razmerje moči med strankami, in to ne zaradi boljšega programa, temveč zaradi nejasnosti in zapletenosti že omenjenih referendumskih vprašanj.

Verjetno je naivno pričakovati, da bi se nam kdaj zgodilo, da bi takšne zaplete, morda tudi ob pomoči ustavnih sodnikov in drugih vrhunskih pravnih strokovnjakov, poskušali razrešiti se pred objavo v uradnem listu. Zgodba z omenjeno odločbo namreč se ni končala, saj bo sedaj svoje povedal tudi državni zbor, ki je tisti, ki sprejema zakone, in kdo ve, če nas v prihodnjih dneh ne čaka še kakšno novo presenečenje!

Izredna seja o poslovanju MOL prihodnji teden

LJUBLJANA - Kolegij predsednika mestnega sveta MOL je včeraj razpravljal o zahtevi trinajstih svetnikov za sklic izredne seje o finančnem poslovanju mestne občine v preteklem letu in odločil, da zahtevano sejo skliče za prihodnji četrtek.

Predsednik mestnega sveta Dimitrij Kovacic pričakuje, da bo seja sklepčna, medtem ko se po napovedih nekaterih strank, zastopanih v zakonodajnem organu občine, lahko zgodi, da se to ne bo uresničilo. Kovacic in predvsem stranka, ki jih pripada (SDS), namreč sodita, da se izredna proračunska seja, ki jo je pred poletnimi počitnicami v predsednikovi odsotnosti sklical podpredsednik sveta Mihael Jarc (SKD), ni nikoli zgodila. To seveda pomeni, da po Kovacičevem mnenju Ljubljana se vedno nima proračuna za leto 1996, poleg tega pa bo verjetno napovedana seja ostevilcena tako kot prejšnja - proračunska. (T. U.)

ko, kot da pooblašajo državni zbor, da določi čas med objavo odloka o razpisu referenduma in dnem razpisa referenduma, ki ni v razumnem sorazmerju z

lativno kratke roke za vsa dejanja v postopku med vložitvijo zahteve za razpis in izvedbo referenduma, pri sprejemanju odloka o razpisu referenduma dr-

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi

Dvorana Tripcovich

Jesenska simfonična sezona: vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih abonmajev pri blagajni gledališča v Dvorani Tripcovich. Urnik: 9-12, 16-19.

Gledališce Rossetti

Gledališka sezona 1996/97

Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti lahko podpisete abonma, stare abonmaje pa lahko potrdite do 20. t. m.

KOROŠKA

ŠENTJAKOB V ROŽU

Kulturni dom: danes, 12. t.m., ob 20.00 - kladični koncert SPD Rož in SPZ.

BOROVlje

Pri Cingelcu: jutri, 13. t.m., ob 20.00 - Klasični koncert SPD Borovlje.

ZAHOMEC NA ZILJI

V Ljudski soli bo v soboto, 14. t. m., ob 20. uri klasični koncert v priredbi PSPD Zila in SPZ.

PLIBERK

Pri Brezniku - MePZ Podjuna Pliberk: v ponedeljek, 16. t. m., ob 19. uri predavanje »Zdravilna zelišča za Tvoje

Gledališce Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti pri UTAT lahko podpisete abonma, stare abonmaje pa lahko potrdite do 28. t. m.

SALEŽ

Poletni večeri v zgoniški občini

V četrtek, 19. t. m. bo v Briscikih na Krzadi koncert harmonikarskega orkestra Synthesis 4.

V nedeljo, 29. t. m., ob 20.30 bo v Zgoniku, v cerkvi sv. Mihaela, koncert vokalne skupine Musica noster amor.

zdravjey. Predava znani zeliščni zupnik Weidinger.

SELE

V Farnem domu bo v nedeljo, 15. t. m., ob 15. uri premiera igre »Dan oddiha«.

RADIŠE

Pred kulturnim domom prireja SPD Radiše v nedeljo, 15. t. m., ob 10.30 Radisko zeganje.

CELOVEC

Mladinski dom, Mikschalle 4: v torek, 24. t. m., ob 20. uri premiera kratkih filmov »Eiszeit - Ledena doba« in »Bo bilo - Es wird gewesen sein«.

TRZIC

V soboto, 14. t. m. bo nastopil priljubljeni kantavtor Ligabue. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

GORICA

Goriski grad-Grofova dvorana

V petek, 20. in 27. t. m. bosta na sporedu koncerta opernega petja.

Kulturni dom

Od 7. do 15. t. m. - XV mednarodni natečaj R. Lipizzer- srečanje mladih violinistov.

PASSARIANO

Villa Manin

Jutri, 13. t. m., ob 21. uri koncert kantavtorja Claudia Baglionija.

Art Gallery

(Ul. S. Servolo 6)

Od 14. t.m. ob 18.30 do 28. t.m. bo na ogled razstava slikarke Nevie Gregorovich.

BENEČIJA-ŠPETER

V Beneški galeriji bo od 13. do 25. t.m., na ogled razstava slikarjev Alessandro Bernardis in Hermana Kosica. Otvoritev ob 19. uri, Urnik raztave vsak dan od 17. do 19. ure razen nedelje.

TRŽIČ

»Sala antiche mura«

Na ogled je razstava skulptur iz krusne sredice Emanuele Minchio.

SEŽANA

Mala galerija

Do 20.9. bo na ogled razstava barvnih fotografij natečaja »Skrivnost Krasa«, ki jo prirejajo Zalozba Zbrinca, podjetje Motrans in ZKO Sežana.

ŠTANJEL

V razstavišču Stolp na vratih je do 14.9. na ogled razstava slik Sandra Pečenka.

smrti Hermanna Falke.

ŠENTJANŽ V ROŽU

k-k center

Do 20.9. je na ogled skupinska razstava.

CELOVEC

Ritterhalle (Hermann Gmeiner Strasse)

Do 10. oktobra je na ogled razstava Vernichtungskrieg. Verbrechen der Wermacht 1941 bis 1945«.

Deželni muzej

Do 30.9. je na ogled razstava »Zgodnje krščanstvo na Koroskem«.

Galerija Ars Temporis

Do 15.9. je na ogled razstava Cermak/Cermak: nakitni objekti.

GLEDALIŠČA

SMG
Vilharjeva 11
Ljubljana

PREMIERE

Maeterlinck/Becket/Guibert: XX. STOLETJE / SLEPCI, režija Nick Upper.

Thearte Studio: NOVA, režija Ivan Konda.

PONOVIIVE

Draga Potocnjak: SLEPE MISI, režija Jan Zakonjšek.

Emil Filipčić: VESELJA DOM, režija Nick Upper.

GOSTUJOČE PREDSTAVE Nest »UT« koncept in koreografija Yu-zo Ishiyama (Japonska).

Sofokles: ANTIGONA, režija Thierry Roisin, koprodukcija Festival od Avignon, International Visual Theatre (Francija).

POSTANITE CLAN KLUBA SMG Informacije, vpis, prodaja in rezervacije vstopnic v prodajni galeriji SMG, Trg francoske revolucije 5, med 10. in 12. ter 15.30 in 17.30 uro, telefon 125 33 12, v soboto samo dopoldan, uro pred predstavo pa pri blagajni SMG, Vilharjeva 11.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Copova 14
Ljubljana
PREMIERA

Danes, 12. septembra, ob 19.30:

Tone Partljic:

POLITIKA, BOLEZEN MOJA - Kako preživeti volitve 96 in se celo smejati! Jutri, 13. septembra, ob 19.30:

T. Partljic: Politika, bolezen moja. Za abonma repriza in izven.

V soboto, 14. septembra, ob 19.30:

T. Partljic: Politika, bolezen moja. Za abonma sobota in izven.

NAPOVEDUJEMO

V soboto, 28. septembra, ob 19.30 uri:

J. J. Bricaire:

DOHODNINA

Smeš menda se ni obdavčen!?

Komedija za izven in konto.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 13. ure ter uro pred predstavo pri blagajni MGL.

CANKARJEV DOM

Danes

Ob 20. uri: Ursula Cetinski in Polona Vetrhi: **ALMA**. Monodrama (KD, zaključena za GPG)

PLES

Nedelja, 15. septembra, ob 21. uri, premiera; ponedeljek, 16. septembra in torek, 17. ob 21. uri ponovitvi:

FARIC - STRAVINSKI: Posvetitev pomladi. Sodobni ples. Produkcija FGL in Art agencija, d.o.o., koprodukcija Cankarjev dom.

FILM

Od sobote, 14. septembra, do sobote, 21., v ponedeljek, 23., ter v torek, 24., in v sredo, 25. septembra, ob 20. uri: Premierno prikazovanje filma **Sanje v Arizoni** (Arizona Dream), 1992.

Režija: Emir Kusturica.

Igrajo: Johnny Deep, Jerry Lewis, Faye Dunaway. Srebrni medved Berlinskega festivala 1993.

ABONMAJI CANKARJEVEGA DOMA

Gledališko-plesni abonma sezona 1996/97. Vpis: lanski abonenti (ce posljejo prijavnico do 13. septembra) od 16. do 20. septembra; novi od 23. septembra do 4. oktobra. **Gledališko-plesni abonma** - ko veš, da imas svoje mesto! **Srebrni abonma** - Popolna harmonija doživlja umetnosti in cusev! Vpis za zamudnike podaljsan do 30. septembra. Informacije po tel.: 061/17 67 350.

Blagajna je ob delavnih odprta od 11. do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred zacetkom prireditvev. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015. Razstave so ob delavnih odprte od 10. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 14. ure. Obveščamo vas, da je v prodaji programska knjizica DC za sezono 1996/97.

GLASBA

ZELŠKA CERKVICA

Zelše pri Cerknici

V torek, 24. septembra, ob 20. uri bodo v Zelški cerkvi nastopili: Irena Grafenauer - flavta, Mate Bekavac - klarinet in Godalni kvartet Tartini.

BLED

V soboto, 14. septembra, ob 11. uri:

Otroški plesni žur z blejskim plesnim studiom Bled (Hom).

Ob 20.30 uri na Blejskem jezeru bo potekal Promenadni koncert Godbe na pihala Gorje, na osvetljenih pletnjah.

Ob 21. uri bo v Cafeju Belvedere nastopil Milko Lazar Kvartet, ki bodo igrali glasbo od baroka do jazza in naprej.

Istega dne, ob 21.30 uri vabi blejski zupan na »Cvetlični ples«, z New Swing Kvartetom.

V ponedeljek, 23. septembra, ob 20. uri:

Kongresna agencija Albattros ob 10. obletnici delovanja prireja dobrodelni koncert. Nastopajo: Irena Grafenauer - flavta, Quartet Tartini in Mate Bekavac - klarinet.

KLUB KGB

Nova Gorica

Danes, 12. septembra bo potekala prireditev pod imenom »Rock festival«. To bo prvi rockovski večer v novi sezoni, kasneje pa se bodo taksne prireditve odvijale vsak drugi četrtek v mesecu. Tokrat bodo nastopili novogoriški jugonostalgiki Zaklo-nišce prepeva, ki se nadalje promovirajo svoj prvenec »Nesto kao Dzimi Hendriks«, Pridigarji iz Ormoža, ljubljanski zasedbi Racija in Srečna mladina ter tolminski Rodoljubac. Prireditve se bo

Srečko Fišer
vonj
poljskega zajca
ali Večer v življenju Borisa Lisajaka

Režiserka: Kaja Pegan
Autor glasbe: Mirko Vuksanović
Dramaturginja: Tea Rogelj
Lektor: Srečko Fišer
Scenografi: Peter Sekulović
Koreografija: Ana Matijević
Koreografka: Nataša Kos
Oblikovalec: Ili: Samo Oblikar
Igrajo: Radol Bočina
Istori: Mikar
Melika Trdin
Ivo Bartić
Jole Hrovat
Melika Franko
Dragica Kokot
Nevinka Sedlar
Nevinka Vrandić

musical za mlade
vsaka podoba z resničnimi
zvezdi ali dogodki je zgolj naključna
krsna uprizoritev
četrtek, 12. septembra
ob 18. uri

FESTIVAL LJUBLJANA

PARTIBREJKERS

Križanke, 18. septembra, ob 20 uri.

Preprodaja vstopnic:

blagajna Festivala Ljubljana v Križankah, prodajalne plošč Rec - Rec, Vom, Vinilmanija, Aligator v Kranju, Sračje Gnezdo v Novem mestu.

RAZSTAVE

RAZSTAVNI SALON DOLIK JESENICE

C. marsala Tita 12

Jesenice

V petek, 13. septembra, ob 18., bo uri otvoritev razstave likovnih del Ane Mlekuz Dolik, članice likovnega kluba Dolik. Razstava bo na ogled do 2. oktobra.

GALERIJA EQURNA

Gregorčičeva 3

Ljubljana

Razstava slikarjev Majde Skrinar, Zivka Ira Musić in Andraza Salamuna je na ogled od 3. septembra.

GALERIJA LOTERIJE

SLOVENIJE

Trubarjeva 79

Ljubljana

VOJKO HERNAUS, olja na platnu, olja na kartonu. Razstava bo na ogled do 11. oktobra.

BEZIGRAJSKA GALERIJA

Dunajska 31

Ljubljana

Na ogled je razstava Brede Varl »Od skice do lutke«. Razstavo si lahko ogledate do 11. oktobra.

JAKOPIČEVA GALERIJA

Ljubljana

Na ogled je razstava karikatur arhitektke Lilijske Praprotnik Zupančič. Razstava bo na ogled do 18. oktobra.

GALERIJA COMMERCE

Einspillerjeva 6

Ljubljana

Razstava slik Tamare Burmicky je na ogled do 20. septembra.

NUK

Turjaška 2

Ljubljana

Od 26. avgusta je na ogled je razstava fotografa Dejana Habichta. **SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ**
Muzejska 1
Ljubljana
Razstava UDOMACENA SVETLOBA. Etnološki pogled na svetila in pripomočki zanje. (Do marca 1997)
KULTURNO-INFORMA-

CIJSKI CENTER KRI-

ŽANKE

Trg francoske revolucije 7

Ljubljana

Na ogled je razstava Dokumentiranje kulturne dediščine - rezultati nacionalnega projekta

Izmere. Razstava bo na ogled do 21. septembra.

RAZSTAVNI PROSTOR

TOVARNE LEK

Verovškova 57

Ljubljana

Do 18. septembra je na ogled razstava perorish slikarja Vena Dolenca.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE

Celovška 23

Ljubljana

Od 4. septembra, je na ogled razstava »Vrata duse«, upodobljene misli Annamari Ducaton in pričevanja v spomin na smrt Ane Frank.

Razstavo prireja muzej v sodelovanju s tržaskim muzejem židovske skupnosti Carlo in Vera Wagmer. Razstava bo na ogled do 26. septembra.

GALERIJA AVLA NOVE LJUBLJANSKE

BANKE

Trg republike 2

Ljubljana

Od 10. septembra je na ogled razstava samostojnega grafičnega oblikovalca Zdenka Bracevca. (Do 5. oktobra)

GALERIJA IVANA

GROHARJA

Mesni trg 37

Škofja Loka

Razstava slikarke Sare Natase Sustersic Plotaj.

GALERIJA FARA

Škofja Loka

Samostojna razstava fotografij, Mojce in Tine Balant, bo na ogled od 31. avgusta do 12. septembra.

RAZSTAVE

TRST

Miramarski park

V konjunsici je do 7.1.97 na ogled razstava »Praski zaklad«. Urnik: do 26.10. 9-19 in od 27.10. do 7.1.97 9-18.

Muzej Sartorio

(Largo Papa Giovanni XXIII)

Do 13.10. je na ogled razstava risb slikarja iz 17. stoletja Tiepola.

Muzej Revoltella

Do 22. t. m. sta na ogled razstava umetnin Nina Perizija (1935-1993) in razstava pop slikarja Americana Jima Dine. Urnik ob delavnikih: 10-13 in 15-24; ob praznikih 10-13 in 18-24.

Galerija Bassanese

Na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4)

Do 22.9. razstavlja Carlo Bach, Elio Carreda, Silvano Rubino, James Brown, Juan Leal-Ruiz, Joseph Stabilito, Fulvio Giannini in Lucia Pescador.

Galerija Cartesius (Ul. Marconi 16)

Do 20. t. m. je na ogled razstava Fabia Zubinija.

KOROŠKA

BELJAK

Muzej mesta Beljak

Na ogled je razstava Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroskem).

ROZEK

Grajska galerija

Do 30.9. je na ogled razstava del Veronike von Degenfeld.

TINJE

Don prosvete Sodalitas

Na ogled je razstava »Slike in objekti« Hewige Bledl.

LIBUČE pri PLIBERKU

Galerija Falke

Do 15.9. je na ogled razstava ob 10-letnici

NOVICE

Kinder Bologna in Stefanel že na »final four«

MILAN - Kot je bilo pričakovati, sta si bolonjski Kinder (Virtus) in milanski Stefanel na povratnih četrtfinalnih srečanjih brez težav zagotovila vstopnice na turnir najbolje četverice, ki bo 21. in 22. marca. Kinder je po zmagi v Imoli z 99:76 tudi doma brez težav premagal Casetti z 99:69, nič bolj pa se ni bilo treba potruditi Stefanelu, da je strl odpor Pistoie z 90:62, medtem ko so prvo tekmo prav tako dobili Milancani s 96:78.

Danes se bosta v Sieni pomerila še domaca Fontanafredda in Polti Cantù (prva tekma 78:78) in Mash ter Reggio Emilia (78:86).

Na Vuelti Jalabert še vodi

ALMEIRA - Nizozemski kolesar Jeroem Blijlevens je v sprintu dobil peto etapo kolesarske dirke po Španiji od Murcie do Almeire v skupni dolžini 208 km. Za njim so skozi cilj pripeljali Italijan Nicola Minali, Belgijec Steels, ki je dobil torkovo etapo, in Giovanni Lombardi. Za vodilnega v skupni uvrstitvi, Francoza Laurenta Jalaberta, danes ni bilo večjih težav, tako da se naprej vodi s 3 sekundami prednosti pred Baldatom in devetimi pred Lombardijem. Danes je na sporedu 210 km dolga etapa od Almeire do Malage.

Dvoboja Bailey - Johnson ne bo

TORONTO - Kanadski sprinter Donovan Bailey je odklonil ponudbo, da bi se z Michaelom Johnsonom pomeril za naslov najhitrejšega na svetu. Po fantastičnem svetovnem rekordu na 200m v Atlanti so mnogi ta naslov pripisovali Johnsonu, kar pa ni bilo preveč po godu Baileyu, ki je olimpijski zmagovalac in svetovni rekordar na 100 metrov, kar naj bi že po tradiciji pomenilo tudi, da je on najhitrejši. Zako je neki kalifornijski organizator predlagal dvoboj na 150 metrov in ponudil zmagovalcu milijon, porazencu pa 250 tisoč dolarjev. »Mislim, da se bova prej ali slej srečala, toda to prav gotovo ne bo letos, je povedal Bailey za kanadsko televizijsko mrežo, pri tem pa je še dodal, da bi brez težav slavil v morebitnem dvoboju. Na odgovor iz Johnsonovega tabora ni bilo treba dolgo čakati. Johnsonov menedžer Brad Hunt je bil dokaj strupen: »Ne verjamem, da so Baileyeve noge tako hitre, kot je njegov jezik.«

Ivanišević ne bo nastopil v Bukarešti

BUKARESTA - Najboljši hrvatski teniški igralec Goran Ivanišević je zaradi poškodbe rame odpovedal nastop na turnirju v Bukaresti. Zaradi odpovedi so najbolj nesrečni prireditelji, saj je pred Ivaniševićem nastop na turnirju prav tako zaradi poškodbe odpovedal tudi prvi nosilec Nemec Boris Becker. Ivaniševića je bolela rama že po polfinalnem nastopu na odprtem prvenstvu ZDA v dvoboju proti Peteu Samprasu. Bolečine so se še povečale po nastopu v 1. krogu dvojic v Bukaresti, ko sta Ivanišević in Sasa Hirszon izgubila proti Rumunoma Porumbi in Trifuju (2:6, 4:6). Poškodba je tako huda, da je celo vprašljiv nastop Ivaniševića v reprezentanci Hraske za Davisov pokal 20. septembra v Splitu proti Avstraliji.

Milan prodal že več kot 45.000 sezonskih vstopnic

MILAN - Milan ostaja italijanski klub z največjim številom prodanih sezonskih vstopnic. Včeraj so presegli mejo 45 tisoč prodanih abonmajev (45.006) in doslej so iztržili že skoraj 22 milijard lir. Do lanskega števila Milanu manjka še 1354 prodanih abonmajev, ki pa jih bo najbrž z lahkoto presegel, saj bo prodaja trajala še dva tedna.

Filipini končal nastope v Bogoti

BOGOTA - V nadaljevanju 1. kroga mednarodnega moskega teniskega turnirja ATP v Bogoti z nagradnim skladom 303.000 dolarjev je izpadel 6. nosilec Urugvajec Marcelo Filipini. V treh nizih ga je s 6:3, 1:6 in 7:6 (7:3) premagal rojak Federico Dondo. Nastopil je tudi prvi favorit Avstrijec Thomas Muster in brez težav s 6:4 in 6:3 ugnal Argentinca Franca Squillarija.

Rezultati 1. kroga: Shelton (ZDA) - Morejon (Ekv) 6:4, 6:4; Delgado (Par) - Dombia (Sen) 6:3, 6:4; Ran (Izr) - Sargsian (Arm) 6:4, 6:4; Pereira (Ven/5) - Gormard (Fra) 6:4, 6:4; Dondo (Uru) - Filippini (Uru/6) 6:3, 1:6, 7:6 (7:3); Hernandez (Meh) - Canas (Arg) 6:1, 6:2; Black (Zim) - McGuire (ZDA) 6:4, 7:5; Musa (Ita) - Moggio (Kol) 6:2, 6:1; Schalken (Niz/2) - Albano (Arg) 3:6, 7:5, 7:5; Muster (Avt/1) - Squillari (Arg) 6:4, 6:3.

Ruski šahisti brez Karpova na olimpijadi

MOSKVA - Ruska šahovska reprezentanca se bo udeležila šahovske olimpijade, ki se v nedeljo začne v Erevanu, brez svetovnega prvaka FIDE Anatolija Karpova. Šahist, ki je z z reprezentanco SND in Rusije osvojil zlato medaljo leta 1992 in 1994, noče nastopiti za reprezentanco, ker ne priznava nacionalne šahovske zveze. Rusija bo kljub odpovedi Karpova prvi favorit. V mostvu soprofesionalni šahovski prvak Gari Kasparov, državni prvak Pjotr Svidler ter Jevgenij Barejev, Vladimir Kramnik, Aleksej Drejev in Sergej Rubljovski.

NOGOMET / PRVO KOLO V LIGI PRVAKOV

Nepričakovan poraz Milana Juventus je začel uspešno

Rdečečrni so doma z 2:3 izgubili s portugalskim prvakom Portom - V Turinu so črnobeli z golom Alena Bokšića premagali Manchester United

TURIN, MILAN - Največje presenečenje prvega kola Lige prvakov predstavlja nedvomno poraz Milana pred domačimi gledalci proti Portu, za katerega je vseh devetdeset minut solidno igral tudi slovenski reprezentant Zlatko Zahovič. Pred tekmo so vsi govorili o krizi Portugalcev, toda se enkrat se je pokazalo, da so ugibanja eno realnost pa drugo. Milan je sicer večji del srečanja imel premoč, v prvem delu je celo popolnoma gospodaril na igrišču, vendar pa je svojo premoč kronal samo z zadetkom Simoneja. Porto je igral izredno previdno in nič ni kazalo, da lahko pride do presenečenja.

Toda obramba Milana včeraj prav gotovo ni imela svojega dne. V drugem polcasu je namreč Artur ze v 53. minuti presenetljivo izenačil rezultat. Sale je bilo torej konec in Milan se

je se z večjo močno vrغل v napad. Prizadevanja so v 69. minuti z dokaj srečnim zadetkom Weaha. Toda veselje Milana je bilo kratko. Jardel, ki je zaigral sele v drugem delu, je namreč v 76. in 82. minuti dvakrat premagal Rossija in Portu prinesel nepričakovano zmago, Milanu pa zagrenil nadaljevanje Lige prvakov.

V Turinu je evropski klubski prvak Juventus uspešno začel obrambo naslova. Z golom izvrstnega Alena Bokšića je zaslužen premagal Manchester United.

Juventus je začel izredno odločno in takoj potisnil Manchester United na njegovo polovico. Kljub premoči pa vratar gostov Schmeichel ni imel preveč dela. Žoge so praviloma letele mimo gola, ali pa končale v kotu. Prva priložnost se je Juventus ponudila v 12. minuti, ko je Bokšić le-

po prodril po levi strani, poslal uporaben predložek v sredino, Conte pa z volejem ni zadel vrat.

Pritisk črnobelih ni popustil in v 30. minuti so gledalci na tribunah skocili na noge. Conte je namreč po strelu Pessotta premagal Schmeichla, toda sodnik je zaradi domnevnega nedovoljenega položaja gol razveljavil. Toda samo stiri minute kasneje je bilo res 1:0. Zidane si je nekje na Juventusovi polovici priboril zogo, nato pa z dolgo podajo v prazen prostor nasel Bokšića, ki je bil hitrejši od vseh, na koncu pa je s prisebnim strelom premagal še vratarja Manchesterja, ki se mu je vrغل v noge. Tudi po vodilnem zadetku Juventus ni popustil, toda rezultat se do odmora ni spremenil.

Nadaljevanje je bilo bolj izenačeno, Manchester je bil precej bolj aktiven, toda mreži obeh vratarjev sta ostali nedotaknjeni.

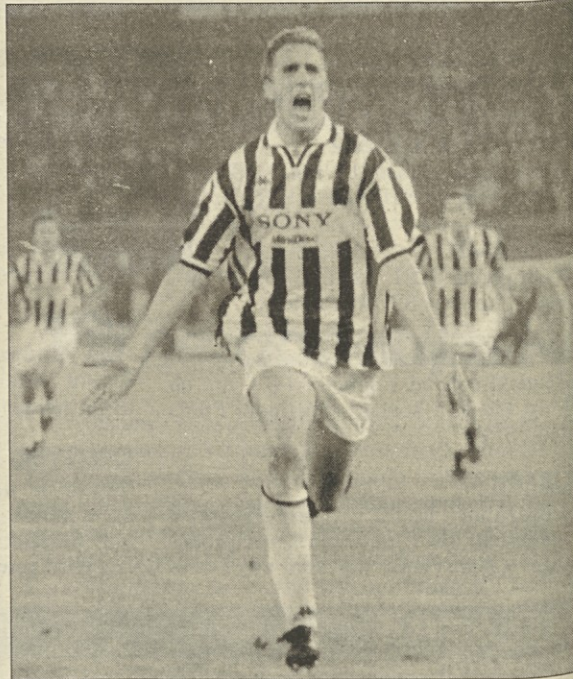
Pred tekmo je v bližini stadiona prislo tudi do vse obsodbe vrednega incidenta, ki pa se je na srečo končal precej srečno. Eden od navijačev Juventusa je namreč z nožem ranil angleškega navijaca. Napadalec je pobegnil, Angležu pa so s petimi sivi zasili rano na desni roki.

Juventus - Manchester United 1:0 (1:0)

Strelec: Bokšić v 34. min.

JUVENTUS: Peruzzi, Porrini, Ferrara, Montero (od 90. min. Juliano), Pessotto, Conte, Zidane (od 77. min. Di Livio), Descamps, Bokšić, Vieri (od 72. min. Amoruso), Del Piero.

MANCHESTER UNITED: Schmeichel, Neville,

Alen Bokšić je najbolj zaslužen za zmago Juventusa (AP)

Pallister, Irwin, Johnsen, Butt, Beckham, Cantona, Giggs (od 46. McClair), Cruyff (od 76. min. Cole), Poborsky (od 76. min. Sol-skjaer).

Sodnik: Markus (Nem-cija)

Milan - Porto 2:3 (1:0)

Strelci: Simone v 14., Artur v 53., Weah v 69., Jardel v 76. in 82. minuti.

MILAN: Rossi, Panucci, Maldini, Galli, Reiziger (od 39. min. Tassotti), Albertini, Desailly, Boban (od 70. min. Eranio), Baggio, Weah (od 71. min. Davids), Simone.

PORTO: Wozniak, Aloisio (od 73. min. Drulovic), Mendes, Conceicao (od 55. min. Jardel), Lula, Artur (od 86. min. Barros), Barroso, Paulinho Santos, Edmilson, Jorge Costa, Zahovic.

Sodnik: Van Der Ende (Nizozemska)

Danes še boji za pokal pokalnih prvakov

FIRENCE - Prvi krog v evropskih nogometnih pokalih bodo s prvimi tekma-mi šestnajstine finala zaključili pokalni zmagovalci. Italijo v tem tekmovalcu zastopa Fiorentina, ki v romunskem predstavniku Glorii Bistriti ne bi smela imeti pretežkega nasprotnika. Ranieri je varovanci so optimistično razpoloženi in napovedujejo celo osvojitve pokala. Srečanje bosta neposredno prenasalala RAI 1 in TMC.

Slovenski predstavnik SCT Olimpija pa glede na izredno blede predstave v domačem prvenstvu nima veliko možnosti, da bi pre-senetil danski Aarhus.

DANASNJI SPO-RED: Nimes (Fra) - Honved (Madz), Sturm Grac (Avt) - Sparta Praga (ces), Konstruktor (Mol) - Galatasaray (Tur), Kaiserslautern (Nem) - Crvena zvezda (Jug), MyPa (Fin) - Liverpool (Ang), Sion (Svi) - Niva Vinica (Ukr), Aarhus (Dan) - SCT Olimpija (Slo), Bruges (Bel) - Brann (Nor), Lokomotiva Moskva (Rus) - Varteks (Hrv), Reykjavik (Isl) - AIK Stockholm (Sve), Barcelona - Larnaca (Cip), Benfica (Port) - Ruch Chorzow (Pol), AEK Atene (Grc) - Chemion (Slk), Glori Bistrita (Rom) - Fiorentina (Ita), Dinamo Batumi (Gru) - PSV Eindhoven (Niz), Vaduz (Licht) - Paris SG (Fra).

NOGOMET / ŠE ZADNJE TEKME V POKALU UEFA

Branilcu naslova Bayernu že v 1. kolu grozi izločitev

VALENCIA - Lanske-mu zmagovalcu pokala UEFA Bayernu iz Münchna resno grozi, da se bo letos od tega pokala poslovil že po prvem kolu. V Valencii so namreč Trapattonijevi varovanci s 3:0 izgubili proti Valencii in 24. septembra bodo morali poskrbeti za pravi podvig, če se hočejo uvrstiti v drugo kolo. Mehmet Scholl, Ruggiero Rizzitelli in Jürgen Koin-smann so v prvih 15 minutah napravili tri stoototne priložnosti in to se jim je v nadaljevanju kruto mascevalo. Najprej je Vincente Engonga v 19. minuti izkoristil enajst-metrovko, šest minut kasneje je bil uspešen Claudio Lopez, takoj po od-moru pa se Gabriel Moya.

Včeraj so odigrali še preostala stiri srečanja v tem pokalu.

Jürgen Klinsmann ni bil preveč zadovoljen s sojenjem Italijana Pairetta (AP)

Izidi: Hutnik Krakow (Pol) - Monaco (Fra) 0:1, Spartak Moskva

(Rus) - Silkeborg (Dan) 3:2, Rapid Bukaresta (Rom) - Karlsruhe

(Nem) 1:0, Panathinaikos (Grc) - Legia Varsava (Pol) 4:2.

ODBOJKA

Valovci
konec
tedna v
SlovenijiPriprave in
trening tekme

Da bi cim bolje dočkali prvenstvene boje v moski odbojarski B2 ligi bodo Valovi odbojkarji po prvih dveh tednih treningov v stan-drezi telovadnici nadaljevali priprave v Cateskih toplicah. Tam bodo od danes pa do nedelje opravili prvi sklop vikend priprav, ki ga bodo ponovili se naslednji konec tedna od 19. do 22. septembra. Trener Zamò bo imel na razpolago vse igralce. Program bo za igralce zahteven, saj predvideva poleg sestih ur treninga dnevno tudi trening tekme s slovenskim A ligasem iz Novega mesta in verjetno tudi s kako hrvaško ekipo. Po treningih pa se bodo lahko vsi sprostil v bazenih, tako da na programu ne bo samo trdo delo. (A&D)

Na sliki: nova letošnja Valova okrepitev Davor Sulina

HOKEJ / Z ROLLERJI IN KOTALKAMI

V ekipi FJK
tudi več
poletovcev

Polet letos na rollerjih

V organizaciji SD Polet in Hockey Trieste sta bila v soboto in nedeljo na kotalkališču Pikelc na Opcinah hokejska turnirja (na kotalkah in rollerjih) za Trofejo Alpe Jadran. Poleg Bavarske, Slovenije in Koroske so na tej prireditvi nastopile tudi reprezentance FJK, v katerih je bilo več Poletovih kotalkarjev.

Na turnirju v hokeju na kotalkah so za FJK nastopili tudi poletovci Kalik, Calligaris, Cervo in Russo, na turnirju roller-hokeja pa Mitja, Mojmir in Samo Kokorovec ter Fonzari.

Glede na to, da so pri Poletu sele uvedli roller-hokej, je bil nastop Poletovih igralcev vsekakor izredno spodbuden, tako da je skoraj gotovo, da bo Polet letos nastopil v italijanskem prvenstvu v tej disciplini in ne v hokeju na kotalkah.

TURNIR V HOKEJU NA KOTLAKAH:

Izidi: FJK B - Bavarska 5:3; Koroska - Bavarska 6:0; FJK - FJK B 5:3; Koroska - FJK B 10:1; FJK A - Bavarska 8:2; FJK - Koroska 3:2.

Vrstni red: FJK A 6; Koroska 4; FJK B 2; Bavarska 0.

TURNIR ROLLER-HOKEJ

Izidi: Slovenija - Koroska 7:2, FJK - Koroska 7:3, Slovenija - FJK 7:1.

Vrstni red: Slovenija 4; FJK 2; Koroska 0.

Vesna zaslužen
premagala Zarjo
Juventina po 11mDanes Zarja - Juventina
in nato Vesna - Ponziana

Vesna - Zarja 1:0 (1:0)

VESNA: De Rota, Giovini, Germani, Graniero, Soavi, Malusa, Morassut, Cutrara, Fonda, A. Majcen, Sedmak.

ZARJA: Kocevar, Dussoni, Tognetti, Strukelj, Kalc, Sclaunich, Prisco, Pettarosso, Rizzo, Fajt, Deste.

V dokaj lepem srečanju je Vesna zaslužen premagala Zarjo, ki v torek zvečer očitno ni imela najboljsega dne. Srečanje je odločil zadetek Fonde, ki je v 40. minuti po lepem predlozku Petra Sedmaka z desne strani z glavo premagal vratarja gostov Kocevarja. V celoti gledano so imeli Krizani več od igre, poleg zadetka pa so si ustavili se nekaj priložnosti, enkrat pa so zadeli tudi vratnico. Okvir vrat je v drugem polcasu enkrat rešil tudi vratarja Vesne, kaj več pa si bazovci niso ustvarili, ceprav so v

drugem delu zaigrali nekoliko bolj aktivno, da bi nadoknadili zaostanek.

Juventina - Ponziana 5:3 po 11-m (0:1, 1:1)

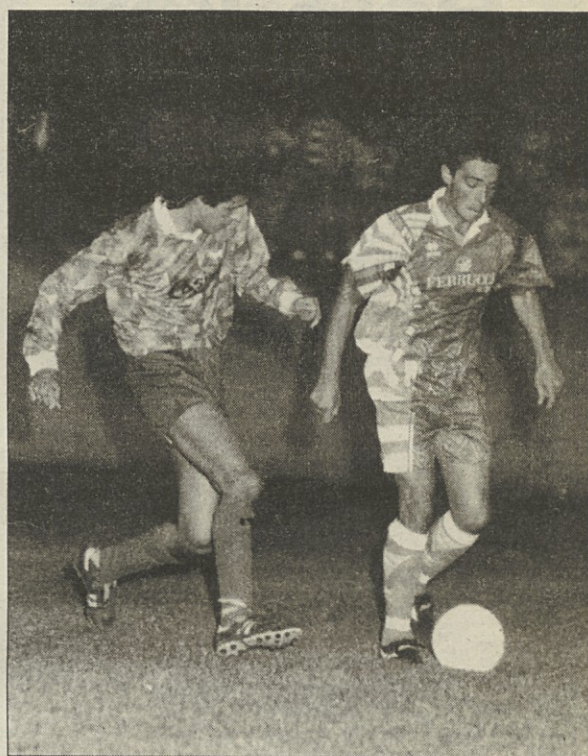
STRELCA: Giorgi v 42. min., Villani v 80. min.

JUVENTINA: Peric, Kavsi, Bastiani, Trevisan, Villani, Prodorutti, Kovic, Cecotti, Tabaj (Brida), Zagato, Macuzzi.

PONZIANA: Spadaro, Rossi, Pusich, Postogna, Lombardo, Zanon, Prestafilippo, Sorrentino, Toffalutti, Frontali, Giorgi.

STRELCA 11m za Juventino: Trevisan, Cecotti, Zagato, Brida; za Ponziano: Prestafilippo, Giorgi.

Uvodna tekma turnirja kriške Vesne je bila dokaj zanimiva. Ponziana je v prvem polcasu dosegla gol z Giorgijem tik pred koncem polcisa. Standrežci so se v drugem

polcasu vrgli v napad, stanje pa so izenacili sele 10 minut pred koncem z Villanijem. Kmalu zatem je tudi zadela vratnico z Zagatom. Stanje pa se do konca ni spremenilo in odločale so enajstmetrovke. Pri tem pa je bila Juventina odločno boljša.

Danes bo 2. kolo: ob 19. uri Juventina - Zarja, ob 21. uri Vesna - Ponziana.

Memorial Husu:
Breg v finalu

V drugi polfinalni tekmi Memoriala bratov Husu so sinoci Brezani presenetljivo s 6:1 (3:1) premagali Zarjo in se bodo jutri ob 20.30 v finalu pomerili z domacim Primorjem.

Minikošarkarji »osvojili« Stadion 1. maj

Prejsnji teden je bilo na Stadionu 1. maja v Trstu kar živahno. V lepem stevilu so se zbrali minikošarkarji (na sliki), ki so pod vodstvom strokovno usposobljenih vadiateljev vadili v treh skupinah dvakrat dnevno, vmes pa so imeli kosilo v dijaškem domu. Treningi so potekali na zunanjem igrišču in tudi v telovadnici, vsi udeleženci pa so pokazali veliko prizadevnost, tako da so od teh prvih treningov vsi tudi veliko odnesli.

Kamp je predstavljal uvod v začetek košarkarske sezone, po kratkem premoru pa se bo že prihodnji teden na 1. maju zacela redna vadba za minikošarkarje.

Obvestila

MINIBASKET BOR

Košarkarski klub Bor organizira tudi letos tečaj minibasketa za osnovnošolske otroke. Najmlajši 1, 2 in 3 razred bodo vadili ob torkih in petkih ob 16.30, 4 in 5 razred pa takoj za njimi. Informacije Corbatti, tel. 361476 ob uri kosila.

SHINKAI KARATE KLUB

obvešča clane in zainteresirane, da se bodo treningi pričeli v ponedeljek, 16. t.m., ob 18. uri za otroke in ob 19.30 za odrasle v telovadnici na Proseku - Ul. S.Nazario. Do konca septembra bo vadba ob ponedeljkih in četrkih z omenjenim urnikom. Informacije in vpis v telovadnici ali po tel. 327342/220199.

SK KRAS - ODESEK ZA REKREACIJO

obvešča, da se bo s 1. oktobrom pričela rekreacijska telovadba za odrasle in sicer: mlajša skupina torki in četrtek od 21. do 22.30; starejša skupina torki in četrtek od 8.30 do 9.30. Vpisovanje na prvi vadbeni uri ali pa po telefonu st. 229477 ob ponedeljkih od 17. do 19. ure.

PLAVALNI KLUB BOR

organizira v sezoni 1996/97 solo plavanja in rekreacijo v bazenu na Alturi v Trstu. Vpisovanje do 13. t. m. vsak delavnik od 19. do 20.30 po telefonu 566137.

SK BRDINA

organizira trening na snegu 13., 14. in 15. t.m. na Montalerju. Informacije in prijave DANES, 12. t.m. na tel.st. 212859.

PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET

Izlet v Kamniško-Savinjske Alpe

Se jutri je čas za prijave za izlet v Kamniško-Savinjske Alpe, ki ga v soboto in nedeljo prireja SPDT. Prijavitelj se je treba vodji izleta Aleksiju Cividiju (tel. 415336) za rezervacijo nočitev in hrane v koči na Kamniškem sedlu. Izletniki bodo odpotovali iz Trsta v soboto, 14. in se z osebnimi avtomobili peljali do Kamniške Bistrice, od tam pa se bodo v dobrih treh urah povzpeli na Kamniško sedlo in se nastanili v koči. Naslednjega dne, v nedeljo, 15. pa je na vrsti vzpon na Planjavo (2349 m). Do vrha se bo treba vzpenjati približno dve uri. Če bo lepo vreme, bo vzpon pravi užitek in ne bo manjkalo niti razgleda tja daleč do Julijcev in se dlje do avstrijskih Tur.

Odhod planincev je predviden v soboto ob 8.00 uri izpred dušva Tabor na Opcinah, kjer se bodo izletniki zbrali nekaj minut prej. Vzpon na Planjavo je eden zadnjih letošnjih izletov SPDT v visokogorje, kajti blizu se jesen in tudi konec planinske sezone, zlasti v tem letu, ko je bilo poletje izredno muhasto in ni dovoljevalo velikih planinskih podvigov.

Odpadel vzpon na Antelao

Kot receno je deževno in hladno vreme v zadnjih tednih preprečilo marsikak podvig planincev v svetu visokih vršacev. Zadnje dni je v višinah nad 2500 metrov zapadel sneg in bilo je precej hladno. Iz tega razloga je bilo SPDT prisiljeno odpovedati načrtovani vzpon na dolomitski tritisočak Antelao, ki ga je pred dnevi pobelil sneg. Zahtevna tura je organizatorja prisilila k premisleku, da bi lahko bil vzpon nevaren zaradi snega in spolkosti skal zlasti na vrhnjem delu gore, na posebnih, gladkih kamnitih ploskvah.

Vzpon na Antelao bo SPDT vključilo v program prihodnjega leta v upanju, da bodo tedaj vremenske razmere ugodne za varen in uspešen vzpon na vrh kralja Cadoreja.

Zimski bivač na Krnu

Planinsko društvo Nova Gorica prireja v nedeljo, 15. septembra planinsko srečanje na Krnu. Gre za planinsko prireditev ob 45-letnici Gomiškovskega zavetišča. Ob tej priložnosti bodo novogoriški planinci odprli obnovljen bivač za potrebe planincev, ki se bodo podajali na Krm v zimskih dnevih. Srečanje s svečanostjo bo na gori ob 11. uri. SPDT vabi svoje clane in prijatelje, da se svečanosti na Krnu udeležijo.

Odrpta meja

Občini Dolina in Hrpelje Kozina prirejata v soboto, 14. in nedeljo, 15. t.m., jesensko izvedbo »Odrpte meje«. Udeleženci se bodo sprehodili to stran in on stran meje od Glinščice do Beke in nazaj.

V okviru prireditve se bodo vrstili tudi kulturni dogodki s sodelovanjem solskih otrok, pevskih zborov in godb. Ze v soboto bo v Zelenem centru v Vrhpolju srečanje predstavnikov oblasti z obeh strani meje, v Presernovem gledališču v Boljuncu pa bodo odprli fotografsko razstavo Maria Magajne o Glinščici. V nedeljo pa bo v občinski hiši v Gročani okrogla miza o novem deželnem zakonu o parku na Krasu. SDPT vabi tržaške planince, da se prireditvi udeležijo.

Pohod »Bazoviški junaki«

Letošnjega, šestnajstega pohoda Bazoviških junakov, ki ga prireja SZ Sloga, se je udeležilo rekordno število pohodnikov, ki so v dopoldanskih urah zakoračili iz Bazovice proti jezeru in se potem povzpeli na Kokoš. Med udeleženci je bilo tudi veliko število planincev iz Slovenije. Vsi so se ob zaključku pohoda zbrali pred spomenikom stirim bazoviškim junakom sredi gmajne, na kratki spominski svečanosti. Pohoda se je udeležilo tudi precejšnje število članov SPDT. (L.A.)

Logarska dolina nas
je sprejela v soncu

Po lepem izletu, konec aprila na Grmado nad Polhovim Gradcem, je planinsko društvo v Gorici prejšnjo nedeljo priredilo družinski planinsko-turistični izlet v Savinjsko in Logarsko dolino. Potovanje se je sicer pričelo dokaj nerodno, zaradi težav z avtobusom, vendar pa je nejevolja popustila, ko je sonce prebilo oblake in se je Savinjska dolina pokazala v čudovitih barvah poznega poletja.

Avtobus je kar hitro pripeljal do Kamnika, čez Crnivec pa je slo počasneje. Prav tako po Savinjski dolini do Solcave. Pri gostišču First so se udeleženci razdelili: planinci so jo umirili nog, tudi zato, da bi nadoknadili jutranjo zamudo, mahnilo proti Podolsevi, oziroma Sv. Duhu in više, pod Olsevo, do Potocke zijalke. »Turisti« pa so dan izkoristili za ogled naravnih in kulturnih zanimivosti. V gostišču First so si ogledali stalno zbirko (pravzaprav je to že muzejček) Potocke zijalke, ki so jo odprli junija letos. Z avtobusom so se nato peljali v Logarsko dolino, ki se je kopala v soncu. Prvi postanek je bil pri slapu Palenk, ki je nekako na sredi doline; zatem pa so se zapeljali do Kota.

Dveurni postanek so izkoristili za ogled Rinke, ki pada čez stometrsko steno, za počitek, sončenje in sprehod, pa tudi za občudovanje vrhov, ki obdajajo dolino. Pri gostišču First smo sredi popoldneva pričakali planince, ki so se, sicer nekoliko z zamudo, utrujeni a zadovoljni nad izletom, predvsem zaradi čudovitega razgleda, vrnili v dolino.

V Mozirju, kjer je bila te dni razstava Cvetje Evrope, se je skupina kaj kmalu utopila v morju obiskovalcev, vendar pa smo bili do 19. ure že vsi na avtobusu, pol ure zatem pa že na Trojanah, kjer smo se kljub nedeljski gneči le prerinili do krofov, gibanic in zavitkov.

Posledice: namesto petnajstminutnega postanka se je zadeva zavlekla precej več. Pa ni bilo zaradi tega hude krvi. Nekaj po 22. uri je avtobus ustavil v Rožni dolini.

Srečanje planincev treh
dežel bo 5. in 6. oktobra

Vsakoletno srečanje planincev treh dežel bo 5. in 6. oktobra v Cimolaisu, v dolini Celina. Prireja ga deželna delegacija sekcij CAI, v organizacijskem smislu pa sta zadevo vzeli v roke sekciji iz Cimolaisa in Clauta.

V soboto se bodo predstavniki planinskih društev in organizacij pogovarjali o skupni strategiji do naravnih parkov.

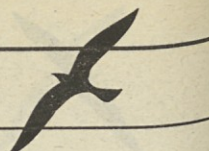
Nedeljski program predvideva izlet v dolino Cimoliana, na območje parka »Dolomiti Friulane«, nato pa se ogled etnografskega muzeja v Clautu.

Stenski Planinski koledar 1997

SPD Gorica bo tudi letos poskrbelo za stenski planinski koledar za leto 1997 z dotiskom imena, oziroma naslova društva. Koledar je barvni, prinaša pa slike slovenskih gora in vrhov s krajšim opisom dostopov in drugih zanimivosti.

Na Triglavu kljub silnemu
vetru in stotim ženskam

Manjša skupina članov planinskega društva Gorica se je ob koncu tedna, kljub neugodni vremenski napovedi, odpravila na Triglav, ki ga je prav ti ste dni osvajala tudi stotnja žensk. Vremenske razmere so bile prav nemogoče, največ težav pa je povzročal močan veter, zlasti v soboto. V nedeljo so se razmere nekoliko izboljšale in tako so udeleženci izleta le stopili na vrh oca. Nekateri že drugič v dveh dneh.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Glede najnovejše odločitve boste izrazili pretirano negotovost. Ne čakajte na pomoč drugih, kajti v vode, v katere se spuscate, ne upajo pomoci niti prsta.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Dan bo nekoliko preveč miren za vaš notranji tempo, zato boste posegli vmes in pospešili dogodke. Pazite, da ne izgubite nanadzora; verizna reakcija bi vas ugonobila.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Na delovnem mestu boste deležni nenavadne naklonjenosti, zato pazite, da ne pretirate z zahtevami. Ne izkorisčajte preveč dobrote tistih, ki jo potrebujejo sami.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Nenavadna naklonjenost nadrejenih vas bo navdala s sumom, da imajo nekaj za bregom. Pa se res je: že v kratkem vam bodo ponudili vstopnico za vzpon k vrhu.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nadoknadili boste večino zamujenega dela. Odtlej si ga nalagajte zgolj toliko, kolikor ga boste lahko opravili sproti, čeprav bodo drugi želeli drugače.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Preplavljali vas bodo spomini iz otrostva. Grde boste potlačevali v klet, lepe pa povzdigovali v nebo. Poskusite obratno, pa bodo na lepem prav vsi postali znosni.

TEHNIKA 23. 9. - 22. 10.: Nemir zaradi odtujenosti s partnerjem boste izražali v obliki negodovanja čez delovne razmere. Prizanesite vsaj tistim, ki so vam pripravljeni pomagati.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Radodarni boste, vendar bo vaša razsipnost zgolj premisljena igra, kajti zeleti boste izvedeti, kdo vrača in kdo ne. Prvim boste dali še več, druge si bodo vzeli sami.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Če ne boste pravčasno upočasnili tempa, vas med vikendom namesto di-namičnega izleta čaka pasivno zdenje med rjuhami. Ne naprezajte se torej; nikjer ne gori voda.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vase danasnje počutje vam ne bo dopuščalo vneme, s katero se ponavadi prebijate skozi delovne zahteve. Nič zato; veliko jih je, ki se želijo vzpeti na vaš račun.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Tako močno se boste zatopili v vlogo velikega osvajačca, da niti opazili ne boste, kdaj je vaš plen izginil za vogalom. Brz pospešite korak, morda ga se ujamate.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Na srečo se boste se pravčasno ovedli svojega brezglavega dirjanja in pritegnili vajeti. Sledove utrujenosti boste dokončno zabrisali v neznanem objemu.

Vietnamski srednješolci se urijo tudi v rokovanju z orožjem

Za vietnamske srednješolce in srednješolke se šolsko leto ne začne v šolskih klopih, pač pa na terenu, kjer se urijo v rokovanju z orožjem.

V Vietnamu je stalno pod orožjem več kot pol milijona vojakov, v rezervnem sestavu pa je tri do štiri milijone ljudi. Konec osemdesetih let je bila redna vojska še številčnejša, saj je štela več kot milijon vojakov. (Foto: Reuter)

Premiera novega Keanujevega filma

V Hollywoodu so premierno prikazali nov film igralca Keanuja Reevesa »Feeling Minnesota«, v katerem je zaigral skupaj s Cameron Diaz (levo) in Vincentom D'Onofriom (v sredini). (Foto: Reuter)

Klopotača ima neverjetno prožne mišice

WASHINGTON (STA/Tanjug) - Rep kače klopotače ima najucinkovitejše misice, kar jih pozna zivalski svet, trdijo ameriski strokovnjaki iz Oregona in Arizone, ki so proučili misice te strupenjače. Če bi se človekove misice krčile z isto hitrostjo kot klopotačine, bi 42 kilometrov dolg maraton pretekli v 8 minutah in pol, trdijo ameriski znanstveniki, ki so objavili svoja dognanja v znanstveni reviji Nature.

RESITEV KRIŽANKE

Водостанок: АКСИОНЕЦ, БРОКОВАЛЕЦ, ИМ-
БРАТАТУРА, УРБАНИТЕТА, АКЕР, КРОНОС, БЕ-
ВАТОЛОМ, ЛОНЕЦ, САТ, ЗАТОН, ИМ, НР, РИЖКА
ИМАКОТЕКА, ОДТ, СОНА, АС, НК, ОМЕРТА,
ЕНЕ, ПАТРИСТИКА, РОБЕРТ, ГРОС, ИМАКУЛА-

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	IME VEC PERGAMSKIH KRALJEV	SPORTNICA Z NAJ- BOLJIM DOSEZKOM	ODLIC- NOST	RAZPRSILO, SPRAY	TELUR	RIMSKO MITOLOSKO PODZEMLJE, ORCUS	KRAJ PRI PORECU	NRAVI	ZABAVISCE NA PROSTEM	SPREMILJE- VALCI BOGA EROSA	STAR GERMAN		HRVASKI POLITIK V BIH (KRESMIR)	PRIPADNICA STAREGA NARODA NA SZ. FRANCJE	SIBIRSKI VELETOK	KRAJ NA KOROSKEM	OSEBNI ZAIMEK	VRSTA HRUSKE	NAJMANJSI DELEC ELEMENTA	PASTIR IZ SNEGUROČ- KE	ZNAMENITI ANGLESKI COLLEGE	UREJEN PROSTOR ZA SOTORJENJE (ANGL)
GR. FILOZOF, UCITELJ ALEKSANDRA VELIKEGA												KDOR SE UDELEZI ZBOROVANJA										
STOPNJA TOLPOTE, IZRAZENA V STOPINJAH												UGLAJENOST, LEPO VEDENJE										
ANGLESKA POVRŠINSKA MERA, ACRE					GR. BOG CASA ZNIZANI TON.C							BERILIJ DRŽAVNI SIMBOL			VALOBRAN PALICA PRI PLUGU							
POSODA ZA KUHANJE						ROZENA PREVLEKA NA NOGAH KOPITARJEV	TVORBA V PANJU PREBIVALEC ANAMA				SONCNI ZAHOD ADRESA						JIM MORRISON PRID			NELSON PIQUET		
	HRV. IME ZA REKO TREPET							GALERIJA GR. OTOK, ODISEJEVA DOMOVINA											EDVARD BENES	MAIHEN REP	ZELO RAZŠIRJENA RASTLINA	KNJIGA ZEMLJE- VIDOV
NEVAREN INSEKCID				DRSALKA HEINE ESTONEC						VRHUNSKI SPORTNIK RIM. BOG., JUNONA			NIKO KURET PRAPREBIV. APENIN. POLOTOKA			MAFUSKI ZAKON MOLČEC- NOST						
PESNIK CHAR					NAUK O SPISIH CERKVENIH OCETOV											IGRALEC DE NIRO SIRJAVA						
SLOVENSKI POLITIK (VITOMIR)					BREZMA- DEZNA ADA NEGERI										SEŠITI DEL TINA TURNER				VOJVODIN. PISATELJ (SAFER)			
KDOR JE V EKSTAZI									ZVEZDA, KI NENADOMA ZAZARI IN UGASNE					GRAFIČNA DEJAVNOST						PRVA ZENSKA		
ZMIKAVT				GLASBENO ZNANJE					POSODA JAJČASTE OBLIKE					VINORODNA RASTLINA					NACIN KONJSKEGA TEKA			

RAI 3
slovenski
program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček: Filip
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Na počitnice (ponovitev)
21.00 Tle pr' nas doma (ponovitev)

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina (vodita Melba Ruffo, Amedeo Goria), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
10.00 Film: Un ettaro di cielo (kom., It. '57, i. M. Mastroranni, R. Schiaffino)
11.30 Dnevnik iz Neaplja
11.35 Nan.: Corsie in allegria - Talci (i. Kip Gilman, A. Walker, S. Hodge)
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem - Cigare gospoda Manniona (i. A. Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 gospodarstvo
14.05 Film: Gelosia (dram., It. '53, r. P. Germi, i. M. Belli, E. Crisa, A. Fersen)
15.40 Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.35 Nan.: Le simpatiche canaglie
18.00 Dnevnik
18.10 TV film: La Piovra 6 - Hobotnica 6 (dram., It. '92, i. V. Mezzogiorno, R. Girone, 5. del)
19.50 Vreme, dnevnik in sport
20.45 Film: Un pesce di nome Wanda (kom., VB '88, r. C. Chrichton, i. J. Lee Curtis, Kevin Klein) ali nogometna tekma Gloria Bistrita-Fiorentina
22.30 Dnevnik
22.40 Boks: Branco-Thomas Tate (SP v supersrednji kategoriji)
0.00 Dnevnik, zapiski, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved
0.30 Dok.: 1696-1996 - 300 let G. Tiepolo
1.00 Nočni pogovori: Sottovoce - Potihome

RAI 2

7.00 Nan.: Paradise Beach
7.45 Dok.: V kraljestvu narave, nato risanke
9.50 Film: Sansone e il tesoro degli Incas (pust., It. '64, i. A. Steel, M. Petri)
11.30 Rubrika o zdravstvu
11.45 Dnevnik
12.00 Nan.: Velika dolina
13.00 Dnevnik
14.05 Aktualno: Ekologija v gospodinjstvu
14.15 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.30 Nan.: Black Stallion
16.00 17.15 dnevnik - flash
16.05 Variete: E l'Italia racconta - Italija pripoveduje
17.50 Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile
18.05 Sport, vreme in dnevnik
18.35 Nan.: Un caso per due
19.35 Sport in kratke vesti
19.45 Variete: Go-Cart
20.30 Večerni dnevnik
20.50 TV film Perry Mason: Poker di streghe (krim., ZDA '93, i. P. Sorvino)
22.30 Aktualno: Top Secret
23.30 Dnevnik, vreme
0.10 Sport
0.20 Variete: Tenera è la notte
1.05 Film: Codice privato

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, Drobci
8.55 Film: Supplizio - Il traditore del campo 5 ('56)
10.30 Videosapere: Domaca te- lovadnica, Kinematografija, Potovanje po Italiji, Filozofija, Media/Mente
12.00 Dnevnik
12.05 Nan.: In famiglia e con gli amici
13.05 Sport: Iz Olimpije v Atlanto
13.15 Variete: Lectio brevis
13.30 Dok.: Filozofija in aktualnost
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Glasba: Pred premiero
15.30 Sport: Plavi val, Vela & Vela, golf, atletika
17.15 Nan.: U.F.O., 18.00 Star Trek - Deep Space 9
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Variete: Drobci
20.30 Film: Maciste alla corte del Gran Khan ('61)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Film: Notti proibite (dram., '90, i. R. Shou)
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

7.00 Film: Tradimento fatale
9.00 Nad.: Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Cuore selvaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.25 Variete: La ruota della fortuna
13.30 Dnevnik Tg 4
14.00 Nan.: Casa dolce casa
14.30 Nad.: Sentieri
15.35 Film: Guendalina (kom., It.-Fr. '57, i. J. Sassard)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanocchi)
18.55 Dnevnik in vreme
19.25 Variete: Game Boat
20.40 Aktualno: Forum di sera - Večerni forum
22.45 Film: Come una donna (kom., VB '92, r. C. Mongar, i. Julie Walters)
0.45 Pregled tiska
1.05 Film: Slamdance il delitto di mezzanotte (krim., ZDA '87, i. Tom Hulce)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
9.00 Aktualno: Arca di Noè
9.30 Film: L'amore per la vita (dram., ZDA '93, i. M. Baxter, J. Sheridan)
11.30 Nan.: Otto sotto un tetto, 12.00 Nonno Felice, 12.30 Casa Vianello
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Aktualno: Lezioni private (V. Sgarbi)
13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tylo)
14.10 TV film: Bambina mia (krim., ZDA '94, i. C. Ladd, R. Desiderio)
16.00 Otroški variete Bin Bum Bam in risanke
17.30 Risanke: Otok male Flo
18.00 Nan.: Robinsonovi (i. Bill Cosby, P. Rashad)
19.00 Variete: Vinca il migliore (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Variete: Estatissima sprint (vodita Gabibbo, Miriana Trevisan)
20.40 Film: Il compagno Don Camillo (kom., It. '65, i. Fernandel, G. Cervi)
23.00 Dnevnik
22.45 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nočni dnevnik TG 5
1.30 Lezioni private
1.45 Estatissima sprint
2.00 Pregled tiska

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.15 Nan.: Družina Hogan, 9.45 Očetovi prijatelji (i. Bob Saget), 10.20 A-Team, 11.30 MacGyver
12.20 Aktualno: Secondo noi - Nase mnenje
12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00 Variete za najmlajše, vmes risanke, 13.20 Ciao ciao Parade
14.25 Variete: Niente panico
14.30 Nan.: Ultraman, 15.00 Willy, il principe di Bel Air (i. Will Smith), 15.30 Sweet Valley High, 16.00 Bayside School, 16.30 Beverly Hills, 17.55 Helen in njeni prijatelji
18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Secondo noi
19.00 Nan.: Alta marea, 20.00 Primi baci
20.30 Film: Amore con interessi (kom., ZDA '93, r. B. Sonnenfeld, i. M.J. Fox, S. Reeves-Phillips)
22.30 Sport: Vse o nogometnih pokalih
23.30 Nan.: Renegade
0.40 Italija 1 sport
1.50 Nan.: Petek, 13. (i. L. Robey), 3.00 Alta marea

TELE 4

13.30 19.30, 22.10, 23.40 Dogodki in odmevi
15.00 Nad.: Amore gitano
16.25 Nan.: Beverly Hillbillies
17.00 Film: Scandalo a Filadelfia (kom., '40, i. C. Grant)
20.05 Dnevnik v nemščini
20.35 Film: Cimitero senza croci (vestern, '68)

MONTECARLO

14.00 20.00, 22.30, 0.35 Dnevnik, 19.40 Sport
12.00 Nan.: Matlock
14.00 Film
16.30 Nad.: Ellery Queen, 17.30 A. Hitchcock
18.00 Variete: Zap Zap
20.00 Nanizanka
20.30 Film: Sogni mostruosa- mente proibiti (kom., It. '82, i. P. Villaggio)
22.45 Nan.: Omicidi d'élite, 23.45 Avvocati a L.A.

Slovenija 1

10.00 Videostrani
10.15 Unicef tabor - Piran 1996, zaključna priredit- ev, 2. del
10.40 Selik, 3., zadnji del nor- veske nanizanke
11.05 Pustolovščine in odkri- tja, 6. del
11.35 Po domače
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče, pon.
13.35 Videostrani
16.00 Mednarodna obzorja: Ru- sija, ponovitev
17.00 TV Dnevnik 1
17.10 Delfi in prijatelji, 12.1. del spanske nanizanke
17.35 Operacija strogo zaupa- no, 14. del
18.00 Po Sloveniji
18.30 Slovenija - Umetnostni vodnik: Koper - Primor- ska, 9., zadnji del
18.40 Risanke
18.50 Kolo sreče, tv igrice
19.20 Majhne skrivnosti veli- kih kuharskih mojstrov
19.30 TV Dnevnik 2
19.50 Sport
20.00 V zarišču
20.30 Tednik
21.20 Slovenski festival doma- ce zabavne glasbe »Ptuj '96«, 1. del
22.20 Nikar, oddaja o prometu
22.30 TV Dnevnik 3
22.50 Sport
22.55 Poslovna borza
23.10 Sova:
Nevarne obline, 20. del ameriske nani- zanke
23.50 Seinfeld, ameriska naniz.

Slovenija 2

9.00 Euronews
11.30 Tedenski izbor
Japonska, 2. del
12.00 V zarišču
12.25 Nogomet: Juventus - Manchester United.
14.10 Evrogol
15.10 Vojskak iz Terakote, hongkonski film
16.55 Rdece in crno, ponovitev 3. dela
17.45 Sova, ponovitev:
Nevarne obline, ponovitev 19. del ameriske naniz.
18.30 Svetovni poslovni utrip, 1. del amer. oddaje
19.00 Seinfeld, 22., zadnji del
19.30 V območju somraka, 11. del
20.00 Dr. Quinnova, 14. del
20.50 Zgodovina kitajskega me- sta, ameriska dok. oddaja
21.40 Podoba podobe
22.30 Umetniški večer
23.20 Stoletje filma: Japonski film,

Koper

16.00 Euronews
18.00 Slovenski program
V njihovem imenu
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsdanes
19.30 Dokumentarna oddaja
20.00 Baba Malu, risanke
20.30 Meridiani
21.30 »Spazio mare«
22.00 Koper: Jadranje - Match race »Grand prix OMV« - Slovenija Cup
22.30 TV dnevnik
Vsdanes
22.45 Slovenski program:
Karaoke - dobra volja je najbolja, zabavno glasbena oddaja

Hrvaška 1

7.15 TV koledar
7.30 Santa Barbara, 1339. del nadaljevanke
8.15 Dobro jutro
10.00 Poročila
10.05 Prismuknjena družina, 19. del otroške nanizanke
10.35 2,4 otroka, 3. del angleske humori- stične serije
11.00 Nasa mala hisica, 9. del nizozemske nadaljevanke
11.25 Pikapolonica
11.30 Narodni park Kornati
12.00 Poročila
12.20 Ljubezenske vezi, 15. del nadaljevanke
13.05 Obupano reševanje, ame- riki film
Otroški program:
Hrtic-hitič
14.55 Veseli glasbeni cetrtek
15.35 Dr. Quinnova, 38. del ameriske nani- zanke
16.40 Poročila
16.55 Izza kulise
5. del angleske nadalje- vanke
17.50 Kolo sreče
18.25 Moč denarja
18.40 Klub d.d.
18.55 Hugo, tv igrice
19.30 Dnevnik
20.05 Nase malo mestece, 11. del hrvaske nadaljevanke
21.00 Volitve v BiH
21.35 Edward VIII - Izdajalec in patriot, 2., zadnji del do- kumentarne oddaje
22.25 Hrvaska spominska knjiga
22.35 Dnevnik
22.50 Triler
23.50 Poročila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila;
6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli;
10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan;
12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih;
19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci;
20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer;
21.32 Lepe melodije; 22.30 Informativna odd. v angleščini in nemščini; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zani- mlivosti; 8.50 Koledar prireditel; 9.35 Po- pevki tedna; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 12.40 Planinske informacije; 14.00 Drobčnice; 15.30 DIO; 16.45 Kdo ve; 17.00 Stergo ergo; 18.00 Vroči stol; 19.30 Ri- zi Bizi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.00 Mala nočna filmska; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, pro- met; 22.23 Proti etru (tema).

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena mati- neja; 10.05 Gymnasium; 13.05 Mehurčki; 13.35 Mladi mladim; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 Do-

godki in odmevi; 16.05 Operni umetniki; 17.00 Banchetto musicale; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva Simf. RTV Slovenija; 22.05 Večni logos; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila;
12.30, Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Kulturni koledar; 9.40 Hit dneva; 10.00 Glasb. rubrika Od vrha do dna; 10.40 Power play; 11.00 Daljnega leta; 11.30 Ak- tualnosti; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Do- godki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni koledar; 16.55 Pesem tedna; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Poletni pr. z M. Vuksano- vičem; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Počitniški kovček; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Sigla singel; 11.00 Kultura; 11.30 Souvenir d'Italy;

13.00 Sanje o počitnicah; 13.40 Bella bellis- sima; 14.30 Turistične informacije; 16.00 E., state reschi; 18.45 Questo paese come si chiama; 19.20 Sigla singel; 19.30 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Med zemljo in sanjami, nato Slov. glasba, vmes (9.15) Pravljični kotiček; 10.10 Kon- cert 16.2.96 v auditoriju L. Fogar; 11.30 Od- prta knjiga: Ljubzen na odru (P. Voranc, prip. Š. Drolc); 11.40 Orkestri 12.00 Vene- zuelska srečanja; 12.20 Tropicana; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dežel- na kronika; 14.10 Literarne podobe: Kratki časi (M. Kravos); 14.25 Tropicana; 15.00 Po- letni mozai; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: G. Tartini; 18.00 Iskanje večje domovine; 18.25 Rock balade; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihod- nost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v gla- sbi.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskga tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

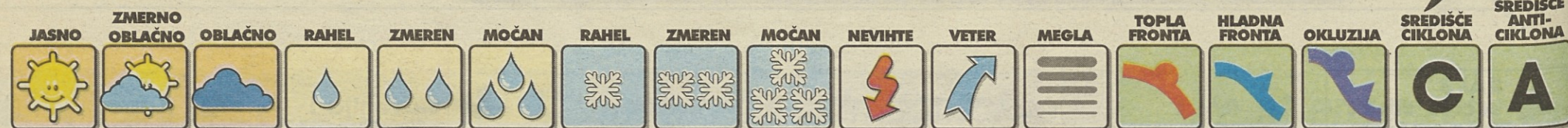
Cene oglasov

Italija: 1 glasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Iznad zahodnega Sredozemlja se je nad severno Sredozemlje pomaknilo območje nizkega zračnega pritiska, ki se bo jutri pomikalo prek naših krajev. V visinah priteka danes k nam prehodno malo toplejši, vendar precej vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 06.37 in zšlo ob 19.19. Dan bo dolg 12 ur in 45 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 06.00 in zšla ob 18.57.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.53 najnižje -48, ob 10.14 najvišje 46 cm, ob 16.17 najnižje -37 cm, ob 22.10 najvišje 39 cm.
Jutri: ob 4.17 najnižje -48 cm, ob 10.35 najvišje 49 cm, ob 16.44 najnižje -41 cm, ob 22.39 najvišje 39 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenska obtežitev se bo cez dan postopno krepila in vremensko občutljivi ljudje se bod slabše pocutili, bodo utrujeni, nemirni in potrti. Tudi spali bodo slabo.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod RS

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	11,2	Gradascica Dvor	10,0
Sava Radovljica	9,5	Savinja Veliko Sirje	15,4
Sava Sentjakob	-	Paka Sostanj	-
Sava Hrastnik	14,0	Soca Solkan	13,8
Sora Suha	11,6	Idrijca Podretea	12,3
Ljubljana Moste	14,7	Vipava Dolenje	11,4

TEMPERATURE MORJA

	°C
Portoroz	21,0
Porec	21,0
Rovinj	22,0
Zadar	20,0
Komiza	21,0
Hvar	22,0

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	16
1000 m	13
1500 m	9
2000 m	7
2500 m	4
2864 m	2

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Doubledeckerji so odslužili

Londončane je včeraj presunila vest, da bodo umaknili iz prometa znamenite rdeče mestne avtobuse, ki so od vedno bili simbol Londona in Velike Britanije sploh (Telefoto AP)

Stephanie se bo najbrž ločila

PARIZ - Monegaska princeza Stephanie, hči vojvode Rainerja in pokojne ameriške filmske igralkice Grace Kelly, se bo najbrž ločila od svojega sedanjega moža Daniela Ducrueta, trdi njen pariski odvetnik, vendar urad za stike z javnosti monegaske knezevine vest ni potrdil.

Kaze, da je odločitev princeze Stephanie, ki odločno nima sreče s svojimi soprogi, vezana na objavo slik, na katerih je njen mož Daniel videti z belgijsko stripizetko Fili Houteman v dokaj intimnih pozah. V intervjuju za Nice Matin pa pravi odvetnik Thierry Lacoste, da glede njene razporeke se ni recena zadnja beseda, saj so te zadeve zelo delikatne.

Sedemdeset tisoč ovac se je utopilo v Indijskem oceanu

SYDNEY - Skoraj 70 tisoč avstralskih ovac je živih zgorelo, ko se je vnela tovorna ladja, s katero so jih prevažali iz Avstralije v jordanško pristanišče Akaba. Ladja, 15 tisoč ton nosilnosti, ki je plula pod panamsko zastavo, se je vnela pred dobrim tednom, od takrat pa zanjo ni več sledi. Stiri dni so jo iskali vlačilci, druga tovorna ladja in celo letala, vendar do včeraj niso odkrili nič, včeraj pa so neke pri Seycjellih odkrili razbitine, ki naj bi pričale o tragični usodi ladje in njenega tovora. Podjetje, ki je ladjo najelo, trdi, da je prišlo do eksplozije v strojnici, nakar je posadka menda zapustila ladjo in pustila uboge živali njihovi usodi. Nesreča je okrepla proteste ekologov, ki že tako protestirajo proti izvozu živih živali v arabske države, predvsem zaradi nalezljivih razmer, ki vladajo na tovornih ladjah. Avstralija izaja vsako leto pet milijonov in pol živih ovac, kar ji navzrže približno 600 milijard lir.

Brodolom v Indiji: 40 mrtvih

NOVI DELHI - Policija v indijski zvezni državi Uttar Pradesh trdi, da je vsaj 40 ljudi izgubilo življenje v brodolomu, med katerim se je potopil trajekt, ki je vozil preko reke Rapti. Na trajektu je bilo 70 ljudi, od katerih se je 27 resilo in priplavalo na obalo. Mnoge od teh so sprejeli v bolnišnico. Policija se vedno isče ostale potnike, vendar jih doslej pogrešajo. Vzroki brodoloma niso znani.

Pri Džibutiju se je iztiril vlak

DŽIBUTI - Južno od glavnega mesta Džibutija se je iztiril vlak, ki je bil namenjen v Etiopijo. V nesreči je umrlo deset oseb, večini žensk, medtem ko je kakšnih trideset ljudi bilo bolj ali manj resno ranjenih. Kaze, da se je nekaj vagonov iztirilo in se prevrnilo. Nekateri so prevažali gorivo in so se vneli. Tudi v tem primeru vzroki nesreče niso znani.

Orkan Hortense pustoši po Karibih

Orkan Hortense je te dni prizadel Puerto Rico in britanske Deviške otoke. Reševalci so imeli polne roke dela, saj so s težavo reševali otroke pred razbesnelo naravo (AP)